

a 440 m

SOBRE EL NIVELL DEL MAR
(LA REVISTA D'OLOT)

**L'estat de
la llengua**

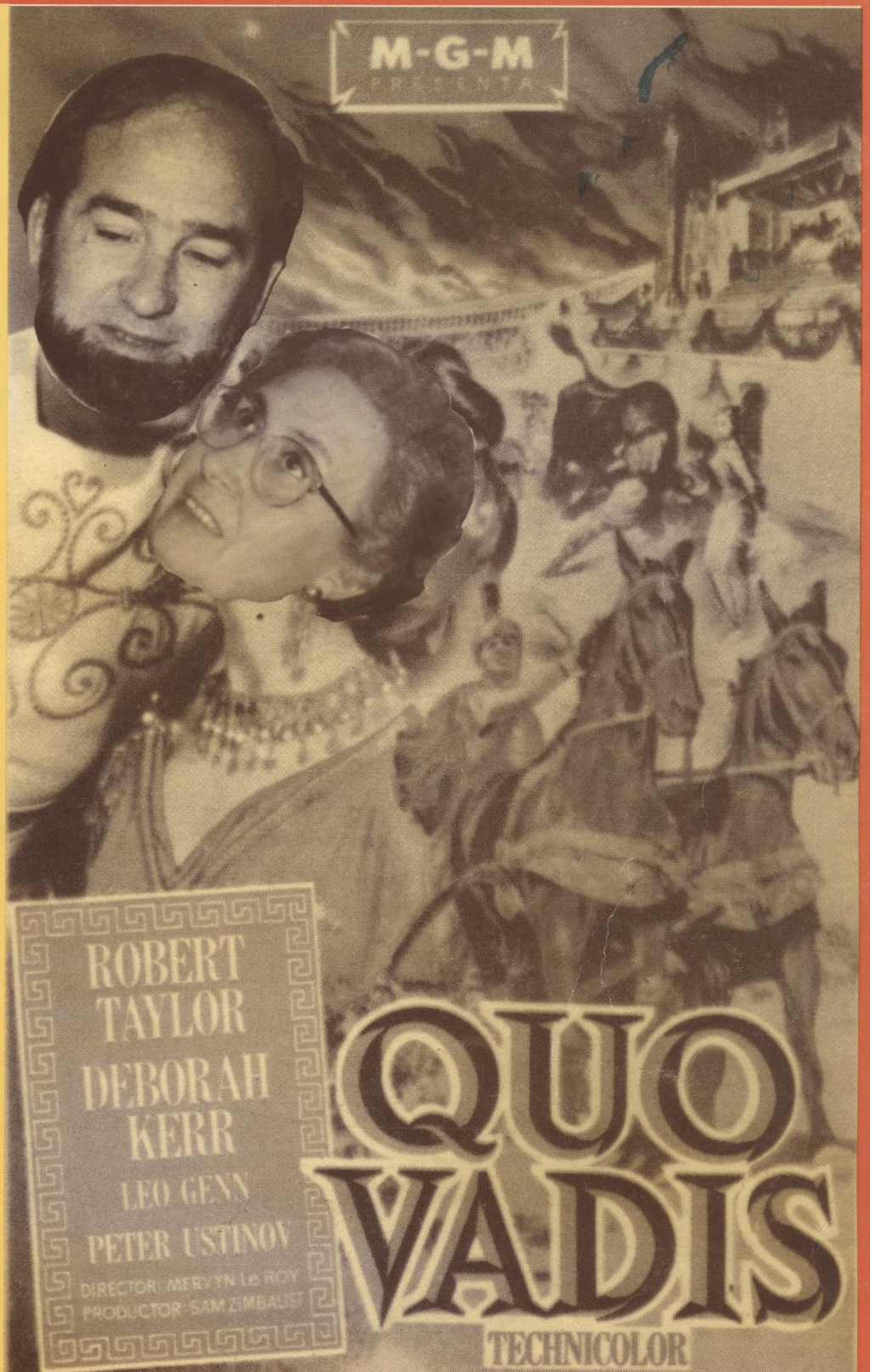
Un any P.P.

**Entrevista a
Joaquim
De Trincheria**

21

JUNY 1997

PREU 500 PTES.

**QUO VADIS,
Isabel**

L' Au Cal. ligràfica
ASSOCIACIÓ CULTURAL

Valls Vells, 15 17800 OLOT
Tel. 26 98 02 Fax 26 98 02

SI ENCARA NO HO ETS, FES-TE SUBSCRIPTOR

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Podeu enviar aquesta butlleta a l'Associació **L'Au Cal.ligràfica**, carrer Valls Vells núm. 15, 17.800 Olot, o bé lliurar-la directament a qualsevol membre del consell de redacció.

M'adhereixo a l'Associació **L'Au Cal.ligràfica** com a subscriptor-col.laborador pel període d'un any, mitjançant la fórmula de...

Domiciliació bancària, per la qual cosa prego al Banc/Caixa _____

que atengui fins a nou avís i amb càrrec al meu compte o

llibreta d'estalvi núm.

els rebuts que us presentarà l'Ass. **L'Au Cal.ligràfica**.

Tarifa anual: 6.000.- ptes

Nom i cognoms: _____

Adreça: _____

Localitat: _____ C.P. _____

Telèfon: _____ Data: _____

Signatura

Coordinació: X. Rusalleda
Consell de redacció:
Juli Clavijo, Pep Fargas, Meius Ferrés, Sergi Navarro, Àngel Parada, Xavier Planagumà, Jordi Rovira, Albert Rubirola, Joan Serra, Ricard Sargatal, Jordi Serrat.

Edició: As. L'au cal.ligràfica
Concepte portada: Kim Domene
Impressió: Impremta Aubert

Col.laboradors:

OPINIÓ:

Albert Bramon, Joan Capdevila, Juli Clavijo, Antoni Mayans, Jordi Pujiula, Àngel Parada, Esteve Corominas, Miquel Macias, Pere Masmitjà, Domènec Moli, Lluís Sacrest, Joan Serra.

TEATRE:

Francesc Pereira, Pep Fargas, Tena Busquets

MÚSICA:

Pep Coll, Carles Fontfreda.

ART:

Gabriel Alcalde, Pin Ferrés, Carme Ortiz, Jordi Rovira, Albert Rusalleda, Joan Vilallonga, Sigrid Werning.

CINEMA:

Carles Batlle, Miquel Barti, Imma Merino, Manel Mitjà, Àngel Quintana.

LITERATURA:

Concepció Batallé, Pedro Carrizosa, Margarida Casacuberta, M. A. Gardella, Natàlia Molero, Dolors Rovira.

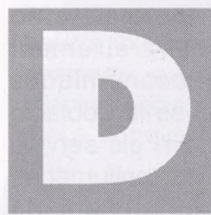
CIÈNCIA:

Emili Bassols, Jordi Canal, Francesc Canalies, Josep Codony, Josep Guix, Joan Nogué.

Dipòsit legal: GI-801/95

21

J U N Y
1 9 9 7

arrerament hem tingut un parell de pretextos per exercitar els nostres instints més gregaris. Un d'ells, arran de la victòria del Barça en la final de la recopa d'Europa, no és cap novetat, ja se sap que els esdeveniments esportius/ televisius propicien els fenòmens de masses.

L'altre ens és molt més proper, més brutal i més inèdit per fortuna, l'assassinat d'un veí de la Vall del Bac. Tots dos, però, han concitat els nostres fantasmes col·lectius o potser individuals.

Quin estrany fenomen dilueix en el mar de gent anònima la nostra consciència crítica? Tant li fa que l'equip el conformin un grapat de mercenaris llogats a cop de xec, que la victòria sigui d'1-0 i de penal, que les consignes cridades per la gernació de seguidors a la Plaça Sant Jaume, ho siguin en castellà, que el joc de l'equip no convenci a ningú. El Barça és més que un club, l'endemà tothom està content, tothom ha desfermat les seves ànsies més íntimes de no sabem ben bé quina revenja pendent, i el nostre President - el de Catalunya, no el del Barça - se sent orgullós d'aquest únic símbol vivent de la catalanitat. Els altres símbols - el pa amb tomàquet i la Moreneta - són inanimats i no donen tant de joc, encara que a la Verge la treguin a prendre el sol cada cinquanta anys.

Ai, festa!

L'altre pretext pel gregarisme no té res de festiu. A la desgràcia d'una mort n'hi hem afegit d'altres: la difamació, la xenofòbia i el linxament col·lectiu. A les poques hores de conèixer-se la notícia, ciutadans que tothom té per assenyats reflexionaven en veu alta exigint el retorn de la pena de mort, els judicis sumaríssims i l'exemplaritat de les condemnes sense saber amb prou feines qui era el mort i molt menys l'assassí. Al cap de dos dies, a primera plana d'un diari, s'acusava de l'assassinat a Abdeslam Oulad Si Kaddour, ciutadà olotí d'origen marroquí. El fet desfermava totes les fúries dels ciutadans sensats: a la pena de mort calia afegir la tortura, com més lenta i sàdica millor. Molts veien inevitable el retorn de la reconquesta i l'expulsió del col·lectiu àrab i del negre per extensió. Alguns amb la frase "no sé on anirem a parar" no es paraven i reclamaven una nit de Sant Valentí que fes neteja de tanta púrria.

Ara resulta que els sospitosos de l'assassinat son dos nois molt joves, ciutadans garrotxins d'origen garrotxí.

El silenci és absolut, la massa assenyada no ha tornat a reclamar venjança, el diari no ha rectificat a primera plana i l'Abdeslam es pregunta qui li donarà feina ara?

Ai, mare!

Un any de PP i CiU

Ara que el PP fa un any que governa és el moment de fer els primers balanços. I és clar, a mi em toca centrar-me en les repercussions que ha tingut el govern de la dreta en el món local. Déu n'hi do! A grans trets podem començar per dir que els beneficis del pacte entre la dreta espanyolista del PP i el centredreta d'aquí (CiU) no s'han notat gaire als Ajuntaments: Ni tenim més recursos o competències, ni s'han desencallat els temes pendents (variant de Castellfollit, per exemple), ni hem augmentat l'autonomia municipal (encara no podem triar els nostres Secretaris d'Ajuntament, per exemple) ni cobrem puntualment les subvencions ni s'ha simplificat l'administració i la burocràcia. L'únic peix que podem posar al cove del President Pujol és el desplegament dels Mossos d'Esquadra que han millorat significativament la seguretat ciutadana a la comarca i que ha permès a l'Ajuntament recuperar uns diners que fins ara es dedicaven a suplir la ineficàcia de les Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado (oi que en diuen així de la suma Policia Nacional i Guardia Civil?). En definitiva i com era d'esperar d'un pacte entre partits tan poc municipalistes, l'acord de governabilitat PP-CiU ha portat pocs beneficis als Ajuntaments. En canvi comencem a notar amb preocupació la contundent mà dreta del govern. En el primer any han liberalitzat el sòl i han canviat el cadastre. Inexplicablement (o no) els convergents callen.

Una de les primeres decisions del nou govern va ser intentar abaratir el preu del sòl. Com a liberals que són varen optar per posar més sòl al mercat (transformant el Sòl Programat en Sòl urbanitzable) i varen reduir les cessions obligatòries per equipaments i jardins (del 15 al 10%). Aquestes mesures tenen inconvenients de tota mena perquè no respecten l'especificitat de cada municipi (Olot és un bon exemple de la inutilitat de la mesura ja que hi ha un excés de sòl

urbanitzable residencial); són antiecològiques perquè s'urbanitzen terres de conreu que encara no són necessàries pel creixement urbanístic; són antieconòmiques perquè en dispersar-se la població s'encareixen moltíssim els serveis públics (escombraries, enllumenat, clave-gueram, manteniment de carrers, ...); i finalment disminueixen el nivell de vida a les ciutats en reduir els espais comunitaris (A Catalunya feia anys que el nostre centredreta ja aplicava aquesta reducció de cessions). Però si tot s'hagués acabat aquí, mitja paciència. És el preu que es cobra la dreta. Ara bé, el PP ha anat molt més lluny. Han liberalitzat totalment el sòl. De manera que si un terreny no està protegit es pot urbanitzar sense més preàmbul. Aquesta increïble mesura ultraliberal acaba amb la planificació urbanística, el creixement ordenat i sostenible de les ciutats i ens torna de cop als anys 60, a l'especulació i al «desarrollisme». Sortosament sembla que Catalunya podria quedar al marge d'aquesta decisió si finalment prevalen les nostres competències en sòl sobre les de l'Estat. Tanmateix un es pregunta, si la liberalització total és dolenta per a Catalunya ho deu ser també per a Espanya, no? Ergo: Perquè CiU no ha decidit a Madrid i no ha impedit que tirés endavant aquesta decisió ultradretana?

L'altra dretanada ens l'han etzibat amb el Cadastre, que és la base de distribució de molts impostos municipals. Han decidit que el Cadastre no s'actualitzarà automàticament amb l'IPC i que els increments de valor com a resultat d'una millora o d'una revalorització s'hauran d'aplicar progressivament durant uns anys. O sigui, fins ara si construïem una casa nova o fèiem una millora, el cadastre la inscrivia amb un valor que era el 50% del valor de mercat i cada any el revaloritzava automàticament amb l'IPC. Al cap d'uns anys es feia una revisió i es tornava a estudiar el valor de la casa segons el mercat i es tornava a començar. Així cada any

pagàvem pel valor cadastral (el 50% del real) de la nostra propietat aquell any. Amb la nova llei, al primer any d'inscriure la casa o la millora al cadastre només pagarà pel 10% del valor cadastral (que serà també el 50% del valor de mercat), el segon any pel 20% etc... fins als 10 anys que es pagarà pel 100% del valor cadastral que tenia la casa fa 10 anys. Aleshores es revisarà el cadastre, s'ajustarà el preu real de la casa i es tornarà a procedir de la mateixa manera. Mirem-nos-ho amb un exemple: Tenim una casa que val 10 milions de valor cadastral (20 de valor real) i que als 10 anys quan fem la revisió del cadastre veiem que té un valor cadastral de 30 milions (60 valor mercat). Que pagarem? Amb l'anterior Cadastre el primer any pagariem per 10 milions, el segon per 10 més l'IPC, etc... fins l'any de la revisió que es pagaria per 30 i l'any següent per 30, més IPC, etc... Amb l'actual normativa el primer any pagarem per 1, el segon per 2 i així fins als 10 anys que pagaràs per 10. El primer any després de fer la revisió pagaràs per 12, el segon per 14, el tercer per 16, etc... fins als 10 anys que pagaràs pels 30. La mesura és increïblement injusta i incoherent. Els ciutadans hem de pagar pel valor del que tenim en el moment de pagar. No pel valor que tenia fa 10 anys. Què busquen amb aquesta mesura? Molt fàcil, és una manera descarada d'abaratir dràsticament els impostos i naturalment beneficia més els que tenen moltes propietats. El que no entenc és que el PP (i el seu soci CiU) no vegin que estan portant a la fallida financera als Ajuntaments o que indirectament estan incentivant unes revisions del cadastre amb unes alces descomunals. Efectivament, l'única solució que s'albira per preservar els recursos municipals és posar com a valor cadastre el preu que se suposa que una casa tindrà d'aquí a 10 anys. És per això que l'Esquerra ja no vol revisar el cadastre enguany. Per canviar a pitjor, estem més que rebé.

Juan Barnadas i Puigferrer

Portaveu Municipal d'ERC

Sobre el programa cultural i altres herbes

a dies que l'Anna Plana ens convida a criticar en positiu l'actual política cultural olotina que ella dirigeix; no ho he fet fins ara per diverses raons, entre elles, i sense que sigui la més important, perquè quan s'acaba un Ple a les tantes de la nit, el que més desitjo és tornar ràpid a casa. Però és veritat que és poc honest fer gaire estona aquest paper de «jo m'ho sé, però no vull dir-ho» i, per tant faré una pinzellada sobre com veig la situació i sobre quines línies de treball ens plantejem els socialistes olotins.

Crec que l'Anna ha fet coses molt encertades. Per un costat ha consolidat l'estructura de personal i organitzativa del Teatre i per l'altre, ha aturat el dèficit econòmic que cada any es produïa. Bé és veritat que ha disposat d'un pressupost més gran (la suma del de l'última legislatura més el dèficit), d'una major autonomia per gastar-lo i d'una menor pressió dels diversos grups que formaven part de la Fundació del Teatre.

El cas és, però, que s'ha fet el que tocava i, per tant, barret! Sense pretensió d'ensabonar, ha fet dues coses més interessants encara: ha coordinat els equips del Museu, el Teatre, la Biblioteca i l'Arxiu i ha presentat un programa d'actuació.

Tinc alguna objecció a fer. Primera que, a criteri meu, la creació de la gran estructura de l'IMPC és un error, és

una màquina massa grossa que porta més feina burocràtica i cost de funcionament que no avantatges de coordinació. I segona, penso que aquesta coordinació dels professionals hauria d'abastar tots els serveis personals: joventut, esports, educació i serveis socials. I aquesta és una primera consideració ideològica del PSC.

Una altra crítica és que es tracta d'un programa d'actuació molt lleuger, amb una relació dels assumptes que ja es fan i poques directrius de futur que no siguin frases estàndard amb poques propostes noves. Tal com s'ha repetit fins al tedi, la política és l'art d'escollir i amb això sí que els socialistes d'Olot creiem tenir un projecte diferent. La nostra idea és que les mides i els recursos de la nostra ciutat no ens permeten tenir massa equips de primera divisió; en cultura hem de dirigir els esforços en formar usuaris i això es fa extenent a totes les escoles de primària i secundària la feina que ja es fa amb l'escola d'expressió, l'escola de música i l'escola d'art en els camps del teatre, la música i l'art. A la vegada, s'haurien de concentrar esforços en unes poques actuacions de primera línia com ara el Fòrum-Fira i l'Escola d'Art-Premi Beca.

Sé que he dedicat només dos paràgrafs a fer una proposta però ja hi haurà temps per fer-ho, l'espai és curt i no voldria acabar sense fer una última consideració.

La política cultural, per sobre de grans projectes, demana un clima favorable

entre la població i en això sí que no es fabriquen les millors condicions. Primer, és difícil oblidar que durant molt de temps, la política cultural dels ajuntaments d'en Pere Macias va ser únicament i exclusivament per desmuntar la feina feta durant la CUE i això es manté en la consciència de molta gent. Hi ha un segon factor, molt més actual, que trenca el clima de confiança: l'autarquia que regna a l'IMPC (per dir-ho amb un nom tècnic ben suau). Durant aquests dos anys i dins de l'àmbit de l'IMPC i de la regidoria de cultura no s'ha contractat cap servei ni cap persona que no estés dins del cercle d'afinitats personals i polítiques de l'Anna Plana, i s'han reduït al màxim els elements de control democràtic del seu funcionament. Que no em vinguin amb allò que ens tenen al dia de tot el que es cou; una cosa és consultar un pas abans de fer-lo i admetre que tots els grups siguem part activa de les contractes, i l'altra molt diferent, donar-ne compte un cop fet. I si no, que em diguin per què, en l'últim Ple, l'equip de govern es va negar a acceptar la proposta d'ERC, acceptada per tots els grups de l'oposició, que els concursos i contractes de l'IMPC hagin de passar pel Ple, com tots els altres.

Aquesta sensació arriba a la població i dóna el to i el timbre del motiu final de l'actuació política i, malauradament, aquesta és la que prima per sobre de les millors o pitjors idees i intencions.

Albert Ramon
Portaveu PSC

La recollida selectiva a Olot

Olot, ciutat de paisatge natural i acollidor, respectuós amb la natura, ciutat pionera en activitats de recollida de vidre, paper, piles, disposa en les seves instal·lacions municipals d'una Planta de Transferència i Deixalleria (al carrer França, al Polígon Industrial Pla de Baix II) que són modèliques en el seu funcionament, sense males olors, sense contaminació acústica ni visual, amb zona enjardinada pròpia, etc., que cal que tots els ciutadans coneixin millor. En aquest sentit, cal insistir en

l'aplicació de deixalleria, cal que els ciutadans, particulars o industrials, es vagin habituant en la utilització dels seus serveis. La deixalleria està dissenyada per facilitar a tothom el desprendre's de tots aquells elements que, reciclables o no, no poden tractar-se com a deixalles. Així, a la Planta, es facilita la recollida en respectius contenidors de mobles, trastos vells, vidre, paper, olis vegetals, neveres (gasos CFC), runes, bateries de cotxe, pintures i dissolvents, etc.

Val a dir que l'Ajuntament, comptant amb el civisme i bona disposició demostrada dels olotins, prepara amb

la col·laboració del Departament de Medi Ambient de la Generalitat, tant la potenciació d'aquesta planta, incrementant els serveis que pot donar i ara no ofereix (recollida de pneumàtics, olis minerals, teixits, etc.), com l'endegament d'una campanya de difusió entre totes les entitats i gremis industrials per aconseguir el perfecte engranatge de la societat civil amb els mitjans posats a disposició, tot perquè Olot continuï sent, cada dia més, ciutat modèlica amb el respecte al medi ambient.

Jaume Vizern
Regidor de Medi Ambient,
Salut Pública i Consum

CiU-Oposició: 11-10

Joan Corominola, Regidor d'Hisenda va presentar amb el seu clàssic, «estem molt contents», un estalvi de 36.231.089 ptes, obtingut gràcies a la disminució del tipus d'interès. L'operació va rebre el suport unànim de l'oposició, no així, però, la destinació d'una part dels cabals lliurats, que va ser molt criticada. En concret, que 16.849.972 ptes es destinessin a construir una àrea de serveis al Tussols. Es va qüestionar si l'Ajuntament tenia o no una política de turisme, cosa que l'alcalde va defensar dient que allò que es decidia amb aquesta partida oferia unes activitats atractives per als turistes. El punt en qüestió fou aprovat amb els vots del PP i CiU.

L'equip de govern va tenir tota l'oposició en contra a l'hora de tractar la convocatòria d'una plaça d'agent de la Policia Municipal. Joan Corominola ho va justificar dient que malgrat tenir un centenar de Mossos, com que han de patricular per la comarca, són insuficients per cobrir les necessitats d'Olot. Josep Rigall, responsable de la Policia, reforçà els seus arguments assegurant que amb 35 agents no n'hi ha prou. «Se'n necessiten més». Miquel Macias (IC-V) s'hi va oposar perquè, segons ell, «tenim més policies que enlloc, més que al País Basc o Irlanda del Nord». Per a Joaquim de Trincheria (PP), que va retreure la retirada de la Policia Nacional, Olot té una plantilla d'agents que és caríssima i que no cal augmentar. Joan Barnadas (ERC) insistí en el mateix argument i reclamà l'estudi on s'especificava la funció de la Policia Municipal. Albert Bramon (PSC) assegurà que ningú no sap les funcions que han de fer els agents, i que, sense saber què haurà de fer el nou agent, no es pot convocar una nova plaça. Tal com ja s'ha dit, es va donar un resultat d'11-10 que es repetiria en d'altres ocasions.

La major part dels punts de l'Àrea d'Urbanisme es van aprovar per unanimitat, com ara el Projecte bàsic

i d'execució del pavelló per a casal al Barri de Bonavista. Altra cosa va ser el del projecte d'equipament d'estada i bany a l'àrea Tussols-Basil, que ja havia estat objecte d'una anterior discussió. El projecte preveu la construcció de lavabos, vestidors i dutxes de 15,40 m², i d'un magatzem-bar de 10,20 m², amb un cost de 16.849.972 ptes. Aquesta obra es va justificar per la necessitat de promoure una activitat turística i oferir un espai del riu per a activitats recreatives (bany, passejada en barca, etc.). La posició contrària de Miquel Macias es va fonamentar en el fet que la modificació del Pla Especial de la Zona Volcànica s'havia fet per instal·lacions o activitats de servei públic i no li semblava que posar un bar donés compliment en aquest requisit. També presentà detalladament els perills que representa la contaminació de les aigües del Fluvià per als possibles banyistes, qualificant d'irresponsable l'aprovació del projecte. Joaquim de Trincheria li donà suport, tot i que va deixar anar: «Jo encara crec en l'Olot 2002, però ¿Va de debò?» Joan Barnadas li contestà que estava convençut que el Projecte no era seriós. Fer un bar i uns lavabos amb el cost que s'havia presentat era excessivament car i inútil, «allà no s'hi banyarà ningú, perquè les granges no estan depurades i al llit del riu hi ha com a mínim 20 cms de residus

contaminats». Reclamà que els diners es gastessin en fer una piscina pública. Albert Bramon, finalment, després de felicitar l'exposició del regidor d'IC-EV considerà inútil fer una obra que, a més de ser cara, es fa en un riu que no és net. Després del torn de l'oposició, l'Alcalde va posar el punt a votació, no sense manifestar que no es declararà la zona com de bany sinó de lleure «perquè la gent pugui anar en barca i canviar-se a les guinguetes», i va ser aprovat amb els vots de CiU i PP.

A l'apartat de preguntes i mocions, IC-EV va tenir la satisfacció de veure aprovades per unanimitat les seves, relatives a la promoció de l'energia solar i a donar suport a les dones de Srebrenika. No van tenir tanta sort les presentades per ERC. La que proposava reduir el rebut de les escombraries a partir dels ingressos de la venda del vidre que es recull, només va ser recolzada pels dos regidors republicans. Tanmateix, la referida a la presentació d'alternatives al trasllat de l'Escola Municipal de Música a la Casa de Cultura, consistents en la construcció d'un edifici de nova planta al cor del barri vell o en la restauració d'una nau industrial adequant-la per tal finalitat, va tenir el suport dels altres grups de l'oposició. Uns van argumentar que el plantejament d'ERC era prou interessant com per tenir-lo en consideració, d'altres perquè ja era hora que l'Escola de Música deixés de ser la «parenta pobre» de l'Ajuntament o, tal com van dir els socialistes, «perquè caldria esperar per planificar millor la possible instal·lació dels estudis universitaris i l'Escola de Música i Plàstica, dins d'un projecte més global.» Per la seva banda, el regidor Bartrina (CiU) s'hi va oposar argumentant que per a l'equip de govern era prioritari el trasllat de l'Escola aquest any, i per tant van votar en contra. O sia 11-10.

Moció conjunta de l'oposició

La moció conjunta de PSC, ERC, PP i IC-V demanava que la representació de l'Ajuntament al Consell d'Administració de Ràdio Olot no participi en cap acord entre Ràdio Olot i Televisió Olot SL si abans la proposta no era aprovada en el Ple Municipal. La base de la moció radicava en la preocupació que el projecte d'una televisió privada feta amb diners i instal·lacions públiques, produeixi seriosos perjudicis a l'emissora municipal. Isabel Brussosa va expressar la seva convicció que entre la Ràdio i la Televisió hi haurà col·laboració i que la presidència del Consell Municipal participarà en el Consell d'Administració, tot i que, a preguntes de l'oposició va dir que era una participació sense participació en l'accionariat. La notícia que els socialistes pensaven presentar un recurs contenciós va semblar que havia impressionat Isabel Brussosa, possiblement perquè li va recordar la sentència condemnatòria a l'Ajuntament d'Olot per l'afer de l'Hotel Riu. Tot va ser inútil ja que de nou el resultat va ser 11-10.

Un breu comentari

S'està produint un fet inèdit. Una oposició formada per quatre grups ben diferents estan entrant en una dinàmica d'actuació unitària. Malgrat les discrepàncies que uns i altres tenen, el cert és que CiU, en negar-se a consensuar els temes que poden marcar el futur de la ciutat, l'està duent cap a unes actituds que no pocs deixarien de qualificar d'arrogants. Arrogància, resultat d'una certa immaduresa i inseguretat, que els fa tancar-se a tot diàleg. Perquè no pot ser que una moció que no qüestiona la decisió presa a l'anterior Ple de donar 30 milions a una televisió privada, sinó que mira de vetllar pels interessos públics en els possibles acords que estableixi Ràdio Olot amb Olot Televisió SL rebí el vot en contra de CiU. No pot ser que s'escapi al control del Ple Municipal, és a dir, de la representació del poble d'Olot, la realització de compromisos que poden posar en perill la supervivència de la nostra Ràdio. Exemples propers en aquest sentit ja s'han donat. No fa gaire la ciutat avalava la negociació de crèdits milionaris que han salvat l'emissora d'una fallida segura - ¿ja ha oblidat CiU que tota l'oposició li va donar suport? - ¿de veritat creuen que no hi ha una possibilitat de frau de llei en tot aquest afer? i ¿no senten allò que diu la gent de les associacions, dels altres mitjans o la que es passeja pel Firal? La ciutadania està escandalitzada pel regal que a canvi de res s'ha fet enmig d'unes retallades pressupostàries que no acabaran ara ni en un futur immediat.

Aquest assumpte està posant al cim de la taula el partidisme amb què Convergència actua en relació als mitjans de comunicació públics, en especial Ràdio Olot. La situació està arribant a ser escandalosa ¿Com pot ser, per exemple, que el director d'un informatiu de l'emissora municipal sigui una persona que pertany al personal de confiança de l'Alcaldia? ¿Com pot ser que al Consell d'Administració de Ràdio Olot únicament hi hagi una representació monocolor de l'Ajuntament, és a dir, de Convergència, quan aquesta té un regidor més que la resta de l'oposició? ¿On és el respecte al pluralisme de la Ciutat? Bé convidria que aquestes qüestions comencessin a sortir en els plantejaments dels diversos grups per evitar la repetició de situacions passades.

 J. Clavijo

Els bolos del President

Un cop més, el Molt Honorable President ens va honorar amb la seva presència, valgui la redundància, per inaugurar la nova i flamant Biblioteca Marià Vayreda. L'acte va convocar una munió de gent ben diversa que s'amuntegà a l'edifici de l'antic Ajuntament

per ser els primers de conèixer el nou equipament, escoltar les paraules sempre assenyades del Sr. Pujol, i esmorzar de franc.

Mentre el gran i nombrós públic esperava a la planta baixa, el senyor President, acompanyat per la comitiva de periodistes, polítics de casa i de fora, molts elements de seguretat i algun infiltrat, recorria o, més ben dit, corria per tots els pisos de la casa, escoltant les explicacions de la Directora de la Biblioteca i, segons va explicar en el seu parlament la Sra. Alcaldessa, "com que hi ha tant de vidre" aprofitava per saludar la veïna del davant que estenia la bugada al balcó.

A més de l'anècdota presidencial, la Sra. Brussosa es congratulà per la recuperació d'aquell espai que era tan fosc i ara és tan clar, va donar les gràcies a tothom: arquitecte, paletes, electricistes i personal de la Biblioteca, per l'esforç que havien fet en l'obra i al Sr. President de la Generalitat i al de la Diputació de Girona per la inversió econòmica que hi havien fet. El discurs de la Sra. Alcaldessa va ser seguit amb atenció desigual pel consistori en ple, que endarrerits seguint la carrera del Sr. Pujol, varen quedar com qui diu, exposats a l'escala central protegida només per un vidre.

El Sr. President de la Diputació va fer una breu intervenció, més de caràcter tècnic, i aprofità per passar inventari de les realitzacions culturals on segons diuen s'hi gasten molts diners. I finalment, el Molt Honorable va agafar el micro per dir allò que tothom ja sap: que tot va bé, que les coses com aquesta es fan amb l'esforç de tots però sobretot amb l'esforç de Convergència i Unió, que sempre n'hi ha que fan escarafalls i els sembla que no fem prou, que a veure si els de Madrid entenen que ens han de donar més diners per la Sanitat perquè l'Hospital de Sant Pau és el que fa més intervencions de trasplantaments, no sabia si del món o d'Europa, però és el que en fa més, que el Sr. Rato ha tingut un fill a Barcelona i li hem hagut de pagar nosaltres, que allò que ara diu el "Partit Treballista" de 25 nens per classe, Convergència ja fa més de 10 anys que ho diu, que sobre tot no demanem més diners que ja en tenim prou, i que el que ho faci s'equivoca, que els equipaments s'han de fer rutllar amb l'esforç de tots, i si pot ser sense un duro. I dit això, que era exactament el que deia la crònica del Punt que havia dit en la inauguració del dia anterior, tothom al carrer a esmorzar.

Amb la boca plena de brioix, un homenet baixet s'esforçava per no tacar un d'aquest sobres de la Declaració de la Renda que aquest dies tothom treu a passejar, segur que no els havia sentit perquè preguntava: - Escolti, tot això qui ho paga?

 Pep Fargas

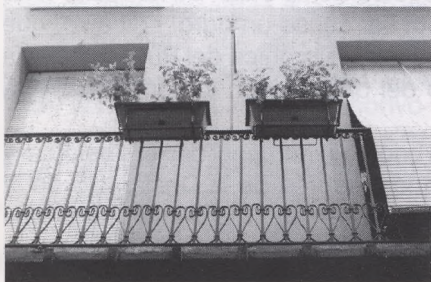
Com més petita és la nou... més fressa remou

“ Tot i que a la capçalera d'aquesta secció s'hi pot llegir «comarca», aquest mes no ens hem estat de parlar exclusivament de la ciutat d'Olot. De ben segur que a la resta de municipis garrotxins han passat fets prou destacables per ser inclosos en aquestes pàgines, però entendreu també que no passa cada dia que s'inauguri una biblioteca, que es descobreixi que l'aigua del Fluvià no és del tot neta, que l'administració reconegui que no dona l'abast, que s'impliqui a mitja ciutat en una enquesta de la qual ja es coneixen els resultats abans de fer-la i que a més, es descobreixin tres nous volcans.
I tot això sense moure'ns d'Olot. ”

Primavera al Casc Antic

Sembla ser que la iniciativa de posar jardineres amb geranis als principals ponts d'Olot ha provat, i ara l'Ajuntament de la ciutat ha començat a repartir testos amb geranis pels balcons d'alguns carrers del casc antic, concretament per la Font de l'Àngel i el carrer Bellaire; amb una inversió de tres-centes mil pessetes. Tot i que en un primer moment sembli que això d'emplenar la ciutat de geranis és un intent de plagi de les balconades d'Hostalets de Bas, és curiós el fet que de moment només s'hagin decorat els carrers adjacents a la nova biblioteca, pocs dies abans que el president de la Generalitat la vingués a inaugurar.

Tenint en compte aquesta coincidència, i també el fet que la senyora Ferrussola de Pujol és florista, només ens resta donar gràcies a Déu que no tingués la parada a la barcelonina Rambla dels Ocells, perquè si fos així, potser ja tindriem mig Olot ple de gàbies amb canaris.

Oh, quina biblioteca!

Per fi s'han acabat els treballs de construcció de la nova biblioteca olotina. Després de mesos i mesos d'obres, trasllats i catalogacions, sembla ser que tenim una de les millors biblioteques de la xarxa de lectura pública, bàsicament pensada per a ser un servei de préstec i de consulta.

Llum natural, pati interior, una sala de lectura que més aviat sembla una sala d'estar, secció infantil amb jocs de cucanya i tot per als lectors més petits, ordinadors a tort i a dret -encara que la majoria siguin d'ús exclusiu per als bibliotecaris-, ascensor... Només hi falta servei de bar. Tot plegat és tan bonic que només en podem dir bé.

A més, tenint-la al bell mig de la ciutat, ara potser molts ja no tindran l'excusa del «queda lluny» per no acostar-s'hi. Amb tot, encara podran evitar la flamant Casa de Cultura dient que no hi ha aparcament.

Estem de reformes

Tenim doncs, biblioteca nova, però amb això no n'hi ha prou. Per aquest motiu, l'Ajuntament olotí, com aquell que li agafa per canviar els mobles de llac, avorrit de la decoració de casa seva, té previst resituar els equipaments de la ciutat: si ara tenim la biblioteca on abans hi havia l'Ajuntament, on abans hi teníem la Casa de Cultura ara hi volen posar l'Escola de Música. Pel que fa a l'actual ubicació de l'Escola de Música -a l'edifici de l'Hospici- encara no sabem si hi voldran posar el parc de

bombers o el Consell Comarcal.

El que sí sabem és que amb tots aquests canvis ja han sorgit les primeres discrepàncies, ja que el grup municipal d'ERC considera que l'Escola de Música també s'ha de traslladar al centre de la ciutat, i que l'edifici de l'antiga Casa de Cultura ha d'acollir una Universitat a Distància.

Pel que fa a la universitat, la poden posar on vulguin, però si volen posar l'Escola de Música al casc antic, això és prop de la nova biblioteca, s'haurà ben acabat guardar silenci i que les bibliotecàries t'amenacin d'engegar-te al carrer si t'atrapen xerrant.

No donar d'abast

Mentre hi ha ens que es plantegen traslladar les dependències, n'hi ha d'altres que miren de traslladar la feina. És el cas del Consell Comarcal amb les renovacions del carnet d'identitat. Tot començà fa un parell d'anys, quan el Consell assumeix les renovacions del D.N.I. per estalviar-nos el viatge a Girona o a Camprodon. Fins aquí tot correcte. El problema arriba quan sembla que hi hagi una passa per renovar-se el carnet, ja que es calcula que entre cinc i sis mil persones se'ls pensen renovar en els propers mesos. Per aquest motiu, els del Consell Comarcal han decidit encolomar aquesta feina als funcionaris de Can Joanetes. Tot plegat, tants de canvis a Olot poden comportar que al final anem a aprendre a tocar el violí al Consell Comarcal, ens renovem el D.N.I. a l'Escola de Música, anem a

l'Ajuntament a consultar l'enciclopèdia, i intentem esbrinar quant de lluny han de posar els estudis universitaris perquè es puguin considerar Universitat a Distància.

Aigües tèrboles

Ja fa temps que s'està donant voltes al projecte Olot-2002, que té com a objectiu habilitar un tram del riu Fluvià com a àrea d'esbarjo, i que per raons pressupostàries, s'ha anat ajornant. Finalment, ara que l'equip de govern vol posar fil a l'agulla, els partits a l'oposició (tots menys el PP) han començat a qualificar la iniciativa de promoure el bany a can Gou com un atemptat contra la salut pública, perquè segons ells, no hi ha cap anàlisi que garanteixi la salubritat de l'aigua. Deixant de banda que amb el pas dels anys el riu s'ha anat contaminant, i que el Fluvià té menys cabal que fa cinquanta anys, posar com a excusa la qualitat de l'aigua és força absurd si tenim en compte la quantitat de visitants que cada estiu es banyen sota el pont de Sadernes, on més que aigua el que hi ha és una mena de sopa. Segur que si comparen les mostres d'aigua del Fluvià amb la de les piscines dels nens a ple mes d'agost, els resultats sorprendran a més

d'un.

A mi no m'han enquestat

L'Institut Municipal de Promoció de la Ciutat (IMPC) diu que s'ha dedicat durant el mes de maig a enquestar un

total de 15.000 consumidors olotins per diagnosticar la situació del comerç local.

Deixant de banda que enquestar a 15.000 persones representa la meitat de la població olotina (jo dec ser de la meitat no enquestada) i que aquesta iniciativa pot ser candidata al Guinness, l'IMPC volen aprofundir en aspectes tan diversos com poden ser el tracte personal, la qualitat i quantitat de l'oferta, etc., per acabar determinant les diferències que estableix el consumidor entre el petit comerç i les grans superfícies, i gastar-se 44 milions de pessetes, sufragats entre la Unió Europea, Diputació, Ajuntament i comerciants, en curssets de formació per als darrers. Els resultats de l'enquesta encara no s'han fet públics, però de ben segur que al final tot quedarà reduït al simple fet de comprar més car o més barat.

Nous descobridors

Qui cregui que l'època dels grans descobridors feia temps que havia acabat, anava del tot errat. A en Colom, Pizarro, Magallanes i companyia els ha sortit un nou col.lega: ni més ni menys que el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa; que a mitjans de l'any 1997 ha descobert tres nous volcans a Olot i a Sant Feliu de Pallerols.

Si els que descobriren les Amèriques tingueren el mèrit de vitjar cap al desconegut, al Parc Natural se li ha d'atribuir el mèrit de descobrir tres volcans en una època en la qual els exploradors tenen la mirada posada als confins més llunyans de l'univers. El món científic intentant descobrir noves galàxies, quan a la Garrotxa encara ens faltaven descobrir tres volcans.

Sembla ser que un el descobriren perquè finalment varen fer cas a la gent de Sant Feliu que feia temps que predicava que allò no era una muntanya, sinó un volcà; i els altres dos els descobriren gràcies a la inspecció del terreny prèvia a una cursa de BTT.

Llàstima que el mètode emprat per descobrir-los desllueixi notablement l'esperit de descobridors d'altres èpoques. Potser Colom va descobrir Amèrica mentre feia una inspecció del mar prèvia a una regata.

Jordi Serrat i Viñolas

Un allotjament al bell mig del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. Entre les poblacions d'Olot i Santa Pau. L'alberg Sacot és una casa de colònies-alberg acollidor, on pots passar uns dies en companyia de la família o els amics.

Avda. d'Olot, s/n.
17811 SANTA PAU
(La Garrotxa)

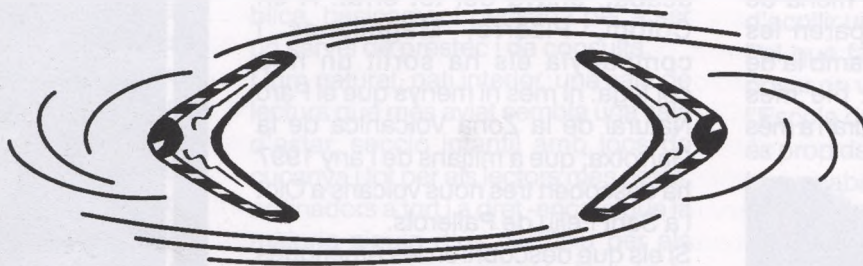
68 03 79
26 62 54
68 00 85

La capacitat d'insult irreprimible cap a una altra persona em molesta més a mesura que passen els anys. Reconec que és molt fàcil despotricar, ironitzar i fer exercicis de sarcasme només per impressions personals momentànies o per actes de fe en les manifestacions que llegim o escoltem sobre altra gent. Com a espectador de partits esportius juvenils m'impresiona més l'espectacle que hi ha al voltant dels camps que no pas al terreny de joc i haig de reprimir les ganes d'inquirir i de preguntar els motius que porten a insultar grollerament l'àrbitre o el jugador/a per més malament que ho facin. Potser és que el llenguatge ha canviat i que els crits de guerra que queden penjats a l'aire no signifiquen res personal sinó que són només una manifestació de la participació de l'espectador-consumidor en el «joc» i no té cap importància per qui els manifesta ni hi ha voluntat de ferir sinó només de participar.

“ Com a espectador de partits esportius juvenils m'impresiona més l'espectacle que hi ha al voltant dels camps que no pas al terreny de joc i haig de reprimir les ganes d'inquirir i de preguntar els motius que porten a insultar grollerament l'àrbitre o el jugador/a per més malament que ho facin. ”

Potser aquestes escenificacions corals semiespontànies al voltant d'un esdeveniment normalment esportiu són només el camí adequat per desfer-se de l'agressivitat. Agressivitat que neix de la frustració, de no voler acceptar les limitacions imposades o innates, de no voler reconèixer la superioritat del contrari nostre o del nostre equip preferit. Per altra part sento lipori quan constato que jo també ho he fet i que potser llavors he manifestat el meu estat d'ànim real. Penso que he fet impúdicament un streptase anímic desinhibit que devia resultar tan fastigós com m'ho resulta a mi ara. I quan parlo d'esports i coneguts, també ho sento quan veig, llegeixo o escolto a través dels mitjans de comunicació els personatges i homenots que emplen les pantalles, els diaris i les ràdios. Puc entendre als qui conec, perquè els conec per moltes altres coses. A tots aquests altres no m'hi confiaria ni hi confiaria cap de les meves filles.

 Joan Capdevila

Benvolgut Joan,

«Pensar la religió», llegeixo Trias, i concloc com ell que Occident ha tocat fons. Mirant la graderia d'un estadi es pot sentir perfectament l'olor de la barbàrie. No m'estranya gens, el contuberni dels poderosos ens hi porta. I no és que jo sigui millor que els altres, els desgraciats afeccionats al futbol que vociferen impropis, però no per això deixaré de dir el nom del porc al porc i estúpid al cretí.

Els ninotaires ho il.lustren molt bé quan un dels seus personatges està enfadat o irritat o, simplement, tocat de l'ànima. Dibuixen serps i llamps i foc i estels refulgents, dibuixen l'infern a punta de boca.

“ Som a l'edat de la innocència tocats d'una precoç perversitat, tot just als inicis de la Humanitat. Som uns bàrbars de pèl moixí que juguem a ser homes «de pelo en pecho» que diuen els castellans. ”

Hem d'estar força malalts de dins per arribar a perdre el sentit de la decència. Qualsevol diria que som fills dels nostres pares, deutors d'una saviesa covada en el transcurs del temps. Una llarga història de batalles per la dignitat, per la igualtat i la llibertat per, al capdavall, arribar fins aquí. Quanta misèria! Encara som uns nens. Som a l'edat de la innocència tocats d'una precoç perversitat, tot just als inicis de la Humanitat. Som uns bàrbars de pèl moixí que juguem a ser homes «de pelo en pecho» que diuen els castellans. No sóc tremendista, ni tan sols pessimista, constato simplement l'estat de podridura a què ens aboca el sistema. El pragmatisme ens ha dut a menystenir el valor del temps i de la saviesa que donen els anys i l'experiència. T'imagines el cavall d'Europa desbocat? No hi ha animal més ferotge que el ruc. L'ignorant armat és una torrentera de desagris i venjances. Ja sé que el crit allibera, trenca silencis, faroneja, l'insult gratuït és diferent, retrata la frustració, desgasta l'esperit i en excés t'ennuega.

 Xavier Rusalleda

Quo vadis, Isabel?

na certa alenada de benaurança es va produir a l'estiu del 96 quan la Sra. Isabel Brussosa substituïa en el càrrec l'alcalde Sr. Pere Macias. Són d'aquell temps -i fins uns pocs mesos després- expressions tals com: «serà un ajuntament més seriós i amb més rigor» o «un nou estil més positiu» manifestades pels portaveus del PSC i ERC. Igualment és d'aquell temps la predisposició a col·laborar constructivament amb la nova alcaldessa, o l'acord sobre la conveniència d'imposar criteris d'austeritat en les despeses municipals. També són d'aquell temps declaracions de la Sra. Brussosa en la línia d'apostar per una política més centrada en les necessitats socials i no tant en el faraonisme que havia caracteritzat algunes de les actuacions dels seus antecessors. S'obria així el que semblava que havia de ser un nou clima polític a la casa consistorial. Uns mesos més tard, però, ERC parla d'una certa enyorança de l'«estil Macias», i el PSC insisteix en el fet que es governa des de la ingovernabilitat.

Què ha quedat d'aquell clima de l'estiu del 96?

Sembla que ben poc. El desori ara impera sobre l'organització, igual que la improvisació sobre el projecte, o els interessos de partit per sobre dels interessos ciutadans. CIU ha entrat en el marasme de la confusió: tothom fa el que vol, fins i tot hi ha qui diu que res no fan. I enmig de tot aquest joc de despropòsits, quin paper hi juga la Senyora Isabel Brussosa?

Molts som els sorpresos que amb ella d'Alcaldessa les coses vagin com van. O és que potser pequem d'ingenus?

Costa d'entendre que amb una dona de fermes principis morals i una estricta ètica personal el desgavell municipal estigui adquirint les dimensions actuals. ¿ O és que potser les aus rapinyaires comencen a actuar amb la lògica de les municipals del 99 i entre els seus càlculs la Isabel no esdevé una peça clau?

Qui està segant l'herba a qui, a la casa dels que governen? Quina és l'autoritat real de l'alcaldesa davant la resta de companys de coalició? És sols una figura de traspàs fins a unes noves

eleccions amb un nou cap de llista? Els interrogants poden molestar, però no ens hem d'enganyar, tothom sap que l'elecció del futur candidat a les properes municipals està condicionant excessivament la dinàmica de l'actual equip de govern. Les desavinences s'han fet més que palpables, tot i que sempre es poden alçar veus intransigents que ho neguin tot.

Sembla lògica, amb el caràcter i manera de pensar de la Isabel, la decisió de consultar amb en Lluís Sacrest sobre la remodelació de GUOSA i compartir amb ell els mateixos criteris si aquests podien implicar un sanejament de l'empresa. Com sembla lògic que des de l'alcaldia s'impulsi una comissió d'estudi sobre la formació universitària a la Garrotxa en la qual també hi figura en Lluís, la sorpresa ve en el moment en què algú el veta, per llavors demanar-li de nou la seva participació. Qui mou els fils? Qui està manant? Qui juga a fer política de futur per interessos merament partidistes al marge de la ciutat?

Costa d'entendre que una dona amb la formació i sensibilitat necessàries per entomar i projectar dinàmiques municipals que ajudin a pal·liar necessitats socials de la ciutat, acabi regalant 30 milions de pessetes a uns particulars a fons perdut. Aquest no és l'estil de la Isabel. Qui pren aquestes decisions? Qui està portant l'alcaldesa a no resoldre correctament el tema dels menjadors escolars? Qui està desvestint econòmicament les Associacions de Veïns, quan els diners es malbaraten en iniciatives de dubtós benefici públic? Per què de nou s'afavoreixen contractacions de particulars vinculats al partit? Aquest no és l'estil de la Senyora Isabel Brussosa. De qui, doncs?

El que resulta preocupant és el grau de similitud que es pot establir entre la pregunta inicial, «on vas, Isabel?», i la pregunta que pot esdevenir de moda aquest estiu si ningú no hi posa remei, «on vas Olot?».

No estan els temps per jugar a «culebrons», però tampoc pel pragmatisme dels curts de mires.

CIU ha de resoldre els seus conflictes, i quan més aviat millor. El problema de lideratge podria tenir una importància relativa si la coalició disposés d'un programa d'acció clar pel futur de

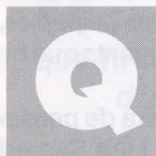

pel futur de la ciutat i la comarca, però ni una cosa ni l'altra sembla que, avui per avui, tingui una resposta satisfactòria. Així les coses, durant dos anys podem assistir al «via crucis» personal de la Senyora Isabel Brussosa, o a un igualment trist joc de prestidigitacions en un intent d'amagar el que està esdevenint inamagable.

Succeeixi el que succeeixi, la ciutat no pot continuar malgastant els diners en benefici dels jocs d'especulacions de CIU. El preu és massa alt, i la Isabel una dona massa honesta per prestar-s'hi a jugar-hi.

 Joan Serra Capallera

Crònica d'una rectificació no anunciada

Quan només feia 100 dies que CiU havia canviat d'alcalde ens vàrem aventurar a fer una primera anàlisi que el temps s'ha encarregat de demostrar equivocada. I és per això que avui em veig en el mal pas de rectificar. Efectivament, amb la Sra Brussosa

no hi ha més transparència, no hi ha més voluntat d'acord, no hi ha més diàleg. Sinó tot el contrari. Hi ha menys consens que mai i menys disposició per acceptar les propostes de l'oposició. Sí. La transparència dels primers dies va ser un miratge que es va acabar tan bon punt els armaris plens de morts d'en Pere Macias (Guosa, Ràdio Olot, Despesa extrapressupostària municipal, teatre) varen ser oberts i netejats. La "tangèntopolis brussonianiana", per tant, no era un nou estil de fer política, era només una mena de vendetta interna. Era el preu que el tàndem Macias-Solà han hagut de pagar per tots els ulls de poll trepitjats durant els seus anys de lideratge i per totes les "alegries" que es varen permetre (per exemple, pels "Corominola en gel"). Així de cru.

La Televisió d'Olot SA o l'engany flagrant de què hem estat objecte els partits de l'oposició en la concessió d'una gasolinera (ens varen dir que hi hauria només un sortidor i una petita botiga i han fet un edifici de dues plantes amb oficines i tot) o les respostes prepotents que hem rebut de l'equip de govern quan hem presentat propostes (reformar el firal, traslladar l'escola de música al centre d'Olot,...) o ... són l'autèntica cara del nou govern. Un govern més de partit que de ciutat. Però amb el temps que ha passat ja podem anar una mica més enllà en l'anàlisi del recanvi municipal. Aquest és el meu punt de vista:

1. Un nou alcalde sense una nova política ...

Ha passat gairebé un any i la Sra. Brussosa no ha donat cap senyal de tenir una política municipal pròpia i diferent a la del seu predecessor. Més enllà del rigor econòmic, la Sra. Brussosa ha desaprofitat totes les oportunitats que ha tingut per reconduir l'acció municipal i per demostrar que té unes altres prioritats. De fet quan en el seu primer pressupost municipal va proposar dedicar més diners a inversions del que havia previst el Pla Econòmic Financer d'en Macias i a més va destinar l'únic sobrant d'estalvi corrent també a inversió, ja vàrem intuir que la Sra. Brussosa -estigmatitzada per l'ombra del seu etern cap de files- també volia ser la "dona de les pedres". I efectivament, a partir d'aleshores no ha fet res més que confirmar-ho: Ha desencallat el projecte Olot 2002 -que és la llicència més estrambòtica que s'havia pres en Macias però que ni ell s'havia atrevit a executar, tot i les pressions de l'Àrbós-, ha

L'anomenat "pulmó verd" del casc antic. Deu ser una broma, no?

dinamitat la justícia retributiva de l'Ajuntament pagant un supercomplement de productivitat a l'Enginyer Municipal per evitar que marxés -ni en Pere que era el seu protector s'havia atrevit a tant!-, ha mantingut en la penúria econòmica més absoluta les àrees de cultura, serveis socials, joventut,...; ha acceptat el trasllat de l'escola de música a la Casa de Cultura tot i no tenir pressupost -copiant la política de micarelles i "tots contents" en les obres culturals del seu ex-cap -, no ha pres cap mesura efectiva per fer possible que Olot tingui estudis universitaris (un local, un pressupost d'arrencada, ...), etc... Ella vol ser Ell. Es nota.

2. ...Però amb un altre tempo i amb més relliscades.

En aquests mesos, l'aparell municipal s'ha anat relentitzat i han començat a aparèixer preocupants disfuncions administratives i polítiques. S'ha hagut de suspendre un Ple Ordinari per falta de temes a debatre i se n'ha fet un altre amb temes només de tràmit. L'equip de govern ha arribat a presentar al Ple una proposta (Urbanització de la Cooperació) que l'enginyer municipal deia que no es podia aprovar. Els funcionaris han reconegut al mig d'un Ple que en un expedient per sol·licitar un préstec hi faltaven les preceptives ofertes dels altres dos bancs. L'Ajuntament ha hagut de corregir a corre-cuita el projecte d'Urbanització de l'Escola Llar després d'haver afirmat amb contundència i publicitat que tècnicament no era possible trobar cap alternativa a la proposta inicial. La nova gasolinera de l'Avinguda Sant Jordi té un edifici de serveis molt més gros i alt del que es preveia perquè ningú d'urbanisme no va intervenir en aquesta concessió i als d'Hisenda, naturalment, els va passar per alt aquest punt. El regidor d'Hisenda va

proposar un pacte polític (sic) per traslladar la UNED a una nau industrial que s'ha d'enderrocar per estar al mig d'un futur Parc Local, etc...

Aquesta corrua de fets que presos aïlladament podrien passar com a anecdòtics, agafats en conjunt demostren que la Sra. Brussosa encara no controla l'Ajuntament. I, al meu entendre, es troba en aquesta situació perquè ha comès tres errors de percepció (o són pecats de sobèrbia?). D'una banda no va saber veure quina era la tasca real que feia a l'Ajuntament la seva rival Pilar Solà i es va pensar que el seu lloc quedava cobert nomenant un nou regidor d'Hisenda. No han calgut gaires mesos per demostrar que la feixuga tasca del dia a dia que feia la super-regidora (seguiment de temes, incentivar els regidors, solucionar petits problemes, control del treball dels

funcionaris, carregar amb les gestions ferragoses i de cost polític, fer de pont amb l'oposició, aplanar camins i moure muntanyes, etc...) ha quedat per fer o ha recaigut sobre la pròpia alcaldessa. I naturalment, aquesta atenció que ha hagut de dedicar als temes menors no li ha permès dedicar temps suficients a les àrees que no coneix (urbanisme i cultura) ni al control, direcció, dinamització i potenciació del seu equip de regidors. El segon error de l'Alcaldesa -ai! a la meua subjectiva manera de veure-ho- ha estat relegar el regidor d'urbanisme a una humiliant segona fila i posar-se ella al davant. Per molts defectes que pugui tenir en Bassols i per molt que a la sessió d'investidura UDC recolzés a la Sra. Brussosa només a darrera hora i encara "in dubito", l'alcaldesa havia d'haver-se adonat que en Bassols té molta més experiència i coneixement urbanístic que no ella i la seva mà dreta, el Sr. Corominola. Això sense oblidar que sempre és millor tenir un col·laborador que no una nosa. No sóc qui per donar consells, però crec que l'alcaldesa faria bé de cessar el seu regidor d'urbanisme si té la intenció d'actuar ella com a regidora, i que si el que vol es dirigir l'àrea des de la barrera com feia el seu predecessor ha d'aprendre a fer-ho amb subtilesa, tolerància i respecte cap al seu regidor. Finalment, el tercer error que ha comès la Sra. Brussosa és pensar-se que es compatible ser alcaldessa d'Olot, Presidenta del Consell Comarcal i alhora treballar a l'empresa privada. Senzillament, no és possible. Olot necessita una Alcaldesa a dedicació total i més quan s'ha de treballar al costat d'un equip de govern tan desequilibrat, tan desil·lusionat i tan poc cohesionat com l'actual. I si no es vol optar per aquest camí, s'ha de confiar amb un cap de gabinet de màxima confiança, amb poder i dedicació. Aquí crec que les males experiències que ha tingut al Consell amb el personal de confiança l'han empès cap un individualisme quimèric.

Una mostra reincident d'estètica urbana

3. ...i nosaltres pitjor que mai.

La vida municipal amb la Sra. Brussosa (i el Sr. Corominola) s'ha fet més abrupta, més agressiva i, en definitiva, més desagradable. I, contràriament al que ells pensen i diuen, no és perquè ara ens hi fem més que abans. No. És perquè ells no saben fer política pluripartidista. No entenen que fer política és com fer l'amor. Que no tot s'acaba votant i aprovant els temes (penetració i orgasme). Que té molta importància si hi ha hagut una discussió enraonada, una negociació constructiva, unes actituds obertes (les carícies, les mirades, les paraules,...). I que quan els prolegòmens han anat bé, un resultat final que sigui decepcionant és pren amb la mateixa alegria i bonhomia que un èxit. Els donaré uns exemples: 1. Un èxit sense gust. El regidor Corominola presenta a la Comissió d'Hisenda les Ordenances Fiscals, els altres

grups fan contrapropostes concretes i ell es nega a discutir res de res perquè "aquesta és la proposta de l'equip de govern". Els altres ens enfadem perquè "per això no cal perdre el temps en una comissió". Marxem molestos i desconcertats cap a casa. "Això no havia passat mai amb en Pere". L'endemà telefona: "S'accepten les esmenes. Quines? El que dèieu a la Comissió. Tot? Sí" Estupefactes vàrem votar a favor de les Ordenances Fiscals. 2. Una derrota amb gust. ERC ens vàrem oposar a requalificar els terrenys de la zona La Canya-Escola Llar perquè creiem que entre Olot i La Canya hi ha d'haver una zona agrícola que eviti que les ciutats s'enganxin i perquè uneix les dues parts del parc natural fent de corredor biològic. La zona industrial finalment s'ha fet, però en canvi en tinc un bon record. Perquè durant el transcurs de l'aprovació vàrem aconseguir que aquesta zona industrial es reduís a la meitat i es mantingués agrícola la zona més propera a la Riera de Riudaura. Això era habitual amb en Pere Macias (Olot 2002, les mocions,...) i ara s'ha perdut. 3. Una derrota amb crispació. ERC proposa dedicar els diners que destinem a lloguers dels locals de la Brigada a construir una nau industrial pròpia. CiU contesta que ells ja treballen per reduir els lloguers i fan una relació de lloguers que no vénen al cas, diuen falsament que nosaltres ja sabíem que havien previst traslladar la Brigada i que únicament volem apuntar-nos un tantó que és seu, etc ... Resultat : crispació. Què costava dir : Votarem que no perquè tenim pensat usar la nau industrial que vàrem comprar a en Ciurana com a local de la Brigada mentre no obrim el Carrer del Secretari Daunis i volem fer servir aquests diners per tal cosa. Hagués estat una derrota correcta, amb un bon clima.

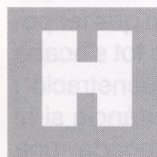

Juan Barnadas i Puigferrer
Regidor i protaveu d'ERC

Treballar per viure

“ Una mirada al retorn ”

em escollit dues qüestions del treball amb persones drogodependents per fer aquesta reflexió sobre la (re) inserció social: la primera, inherent al procés terapèutic-

educatiu (el model d'on es parteix), l'altra, l'espai social d'aquest col·lectiu.

El tractament dels problemes que pateixen algunes persones, derivats del consum inadequat de drogues, s'aborda des del camp de la salut d'una manera global: aspectes orgànics (malalties pròpies i associades) i aspectes psicosocials (malestar emocional i inadaptació social). Aquest model es pot resumir gràficament així:

- 1.- Estat de normalitat.
- 2.- Pèrdua de benestar personal.
- 3.- Diagnosi i tractament de la malaltia.
- 4.- Restauració de l'estat de normalitat.

Si aquest procés es repeteix diverses vegades per les mateixes causes, es parla de malaltia crònica. Seguint el model sanitari, la reinserció social és l'etapa final del procés terapèutic, el qual per ser una malaltia crònica, es repeteix al llarg de la vida del pacient.

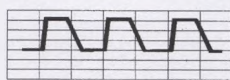
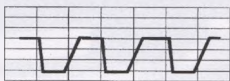
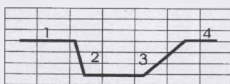
És dins aquest model que, tradicionalment, hem abordat la reinserció social de persones drogodependents, posant èmfasi en l'abús del consum de les substàncies responsables de la malaltia. la seva representació és el mateix gràfic, invertit: períodes de consum i períodes d'abstinència.

Dins el gràfic, la reinserció forma part de tot el procés terapèutic, però les accions específiques es donen just en el punt de restabliment del benestar personal, és a dir, en el període de no-consum.

Amb aquest marc teòric, hi ha moltes experiències de reinserció social de persones drogodependents: des de les comunitats terapèutiques, fins als grups lliures de drogues d'entitats més o menys grans, passant per totes les experiències portades per educadors, associacions, voluntaris, etc. En totes elles, hi ha hagut persones que s'han beneficiat d'aquest model i d'altres que queden excloses d'aquest procés.

Des de fa temps, d'arreu sorgeixen propostes tímides, però fermes, de desvincular la reinserció d'aquest model sanitari: els programes de Metadona faciliten aquesta reflexió; a Bilbao, el passat novembre, en unes jornades de treball, hom es preguntava: És possible reinsertar-se consumint? I en general, cada cop hi ha més experiències que accepten el consum, com un mal menor en el global de la problemàtica.

Una nova manera d'abordar la reinserció, es

basa en el model educatiu: sempre hi ha alguna cosa per aprendre i qualsevol experiència normalitzant és positiva.

Així, es parteix de la idea que es pot actuar sobre les persones en qualsevol dels estadis del gràfic anterior: abstinència o consum.

Aquest nou enfoc, obliga a repensar els dispositius que es posen a disposició dels professionals i alhora ens fa repensar els paràmetres de normalitat i de quin és l'espai social d'aquest col·lectiu.

L'evolució de la nostra societat, en aquestes últimes dècades es caracteritza per un augment dels recursos econòmics de les classes mitjanes i una manca de recursos públics per afrontar l'augment d'exclusió social que representa aquesta evolució.

El paràmetre que valora la normalitat és, actualment, la independència econòmica de les persones, que passa la majoria de cops per un lloc de treball remunerat.

El col·lectiu de persones afectades per una drogodependència ha perdut en gran mesura moltes condicions necessàries per poder mantenir aquest lloc de treball.

Individualment, la seva inserció en el món laboral és tan difícil, que els esforços dels professionals no es veuen quasi mai recompensats.

Però, ens queda el recurs de buscar un forat laboral, és a dir, una feina real, i unes condicions de ritme, horari, ambient etc., adient a les condicions físiques i psicològiques d'aquest col·lectiu.

És en aquesta línia, que es pot trobar un dispositiu que, en consonància amb el procés terapèutic, permeti afrontar un procés paral·lel d'inserció personal i social.

Aquesta reflexió, no pot oblidar que així com el tractament de les toxicomanies és assumit per la xarxa pública, la reinserció és en camí d'ésser delegada a la societat privada, la qual cosa ens obliga a entrar de ple en un model de dispositiu a cavall de la tasca educativa (recurs del procés terapèutic) i del món empresarial (el mercat lliure).

Amb tot, hem de ser conscients que en parlar d'aquest col·lectiu unifiquem moltes idiosincràsies particulars i per tant també amb aquest model ajudarem unes persones i en deixarem pel camí unes altres que possiblement necessiten d'altres dispositius específics.

L'Associació ADAD està treballant en aquesta línia de (re) inserció social i laboral a la Garrotxa. Per això té oberts un Casino Cultural, situat al c/ Bonaire 22, una botiga de segona mà al c/ Onze de setembre 11 i tallers de manipulació. Telèfons: 269202 i 294180

Il·lustracions: Ferran Caselles

Joaquim de Trincheria, el pes d'un cognom

“ Hi hauria més d'una excusa per a justificar aquesta entrevista amb Joaquim de Trincheria. En primer lloc, una raó de coherència editorial, perquè aquesta revista ja ha entrevistat tres dels cinc caps de llista de les formacions polítiques olotines. En segon lloc, una raó d'oportunitat, perquè ben aviat es publicarà a Perpinyà el llibre d'Alain Ayats Les guerres de Josep de la Trinxeria (1637-1694): la guerra de la sal i les altres, elaborat en bona part amb documentació de la família Trincheria. I, encara, una tercera raó —més particular de l'entrevistador, si es vol— perquè ara fa uns deu anys Joaquim de Trincheria va cedir generosament a l'Arxiu Comarcal l'extraordinari fons documental patrimonial de la seva família. Però, ben mirat, l'entrevista que segueix no necessita cap justificació: Joaquim de Trincheria, en Quim, ha fet de la conversa una manera d'anar pel món i ha estat una satisfacció donar-li l'entrada que ens permetés conèixer alguns aspectes de la seva vida. ”

Com recordes la teva infància?

Vaig estudiar al Collell. Hi vam passar tots els germans, però jo vaig ser l'únic que m'hi vaig emmotllar i hi vaig fer els sis cursos de batxillerat. El meu germà segon, per exemple, va aconseguir que els meus pares el traguessin al segon any de ser-hi. Ho entenc, perquè era força dur: no hi havia calefacció, passàvem fred: me'n recordo que em van sortir uns penellons com mai més no n'he tingut a la vida. Vam passar gana, potser no és ben bé la paraula, ens donaven un trosset de pa ridícul per dinar. Jo recordo que quan em venien a veure els meus pares algun cap de setmana em portaven pa. La postguerra va ser força dura i això es reflectia a l'escola.

M'hi vaig adaptar, però. Esportivament hi vaig fer salut, religiosament va ser una *empanada* bastant considerable —no els ho retrec pas, perquè aleshores era una història que ens semblava normal— i pedagògicament era bastant flux. Apeníem de miracle. Jo sempre he dit que el meu professor de francès, que era una persona entranyable, a Perpinyà no l'haguessin entès. I em va fer francès sis anys! La veritat és que no vam tenir ni un sol llicenciat en tot el batxillerat. Jo vaig fer els tres primers cursos força malament, a quart em vaig despertar una mica, i a cinquè fins i tot vaig treure una matrícula d'honor en Història de la Filosofia, una assignatura que em va entusiasmar. Ara, vist en perspectiva, penso que vaig cometre l'error de fer ciències —aleshores tothom feia ciències— perquè més tard segurament he tingut més facilitat per les lletres que no pas per les ciències, he estat més fantasiós que rigorós.

Hi va haver alguna raó especial perquè els teus pares escollissin el Collell?

No ho sé. Érem cinc nanos seguits i jo suposo que el Collell devia ser una bona solució. Anar als jesuïtes hauria suposat un esforç econòmic massa important. El meu pare ja hi havia estudiat i un germà del meu avi hi va morir d'accident, d'una caiguda. No hem d'oblidar tampoc que nosaltres teníem terres a Mieres i, per la part dels Castanys i dels Bertran, a Santa Pau.

El teu pare va morir quan tu eres petit. Com el recordes?

El record que tinc del meu pare és el d'un home malalt, un home autoritari. Recordo que alguna vegada quan havia estat massa dur amb nosaltres i la meva mare li feia algun comentari de desaprovació, solia dir: «Oh, és que aquests nanos s'han de fer grans, es quedaran sense pare i han de ser responsables». Això jo m'ho havia sentit a dir sempre. Amb mi, que era el gran, va ser especialment rigorós. El meu pare va sortir molt tocat de la guerra, tenia diabetis, després es va complicar amb una leucèmia. Li van donar tres anys de vida i en va durar nou. Vull dir que durant aquests nou anys va estar molt condicionat. Va morir quan jo tenia tretze anys.

Mentre va viure el meu pare, la meva joventut va ser molt rigorosa. Recordo que si havíem suspès alguna assignatura o no havíem tret prou bones notes, ens feia anar cada dia havent dinat des de la Vila —la casa de la Vall de Bianya on passàvem els estius— a Olot, a

Sant Fermi a Pamplona, 1972

recuperació amb el senyor Colomer, amb unes bicicletes de nano, amb les quals havíem de pedalar el doble que amb una bicicleta normal, i després tornàvem. El meu pare va ser dur, però alhora era una persona entranyable, ho era tot per a nosaltres.

D'altra banda, hi ha la influència important de la guerra civil. Quan jo tenia cinc o sis anys, cap al 1945 o 1946, i em començava a quedar a les sobretaules dels dies de festa o dels dies que teníem convidats, escoltava unes converses en què hi ha uns grans ambients de bons i de rojos. La guerra els havia marcat a tots.

El teu avi, Joaquim de Trincheria, va estar a la presó durant la guerra...

Sí, aquest fet és important, perquè cal deixar clar que, de vegades, això de les dretes i de les esquerres no es tria. El meu avi, possiblement, no tenia cap més pecat que pertànyer a una família coneguda i potser benestant. No era un home gaire actiu. El tanquen a la presó quan ja era força gran i estava força fumut. El meu pare va aconseguir que el traguessin a canvi d'ingressar-hi ell. El meu avi es va amagar i sembla que va acabar la guerra a Mataró, i el meu pare, quan va poder, es passà a l'Espanya Nacional. No només per idees, sinó perquè ací els mataven. La meva tia Mercè també va estar empresonada fins que al final de la guerra la van alliberar, a Figueres. El meu oncle Paco, enmig de tot això, es va escapar i va fer tota la guerra amb els nacionals. Aquestes coses marquen molt.

Hi ha un altre fet curiós que també marca bastant, i això va durar fins que jo era bastant grandet. Ací, quan els jutges i els coronels es traspasaven el càrrec o la plaça, també es traspasaven les amistats, que eren la família Trincheria. Per què? Doncs perquè era l'única que parlava el castellà sense problemes. Jo he estat amic dels fills de tots els coronels. Els convidàvem a dinar a casa i les sobretaules que en seguien també em van marcar molt. Els militars, en una època en què encara es visitava, venien sovint a casa. Els jutges —ara recordo en Vidal— també. Era gent que venia destinada de fora, que no parlava català, i els Trincheria eren una de les poques famílies amb les quals es podia parlar en castellà d'una manera fluida, sense

que suposés un esforç.

A casa vostra parlàveu en castellà?

A casa parlàvem en castellà, per la mare, que era navarresa. Els meus pares parlaven amb nosaltres en castellà. El meu pare parlava en català amb tothom menys amb nosaltres. Amb el servei parlàvem en català. Teníem una minyona, que havia vingut de mainadera del meu pare, i a la qual he estimat més que una àvia, la Maria Pujolar, *la Maria Vella* que li dèiem, que era de Montagut i que només parlava en català. Entre germans parlàvem en castellà. Encara ara hi parlem. Nosaltres hem estat bilingües perfectes i n'estic molt orgullós. Crec que és una riquesa. Això és com un xip, jo quan parlo en català no tradueixo, em surt, i quan parlo en castellà tampoc.

La teva mare encara és viva. Quan es van conèixer amb el teu pare?

Sí, la meua mare encara és viva, té 88 anys. El meu pare la va conèixer a Sant Sebastià, quan era alferes de milícies, i es van casar després de la guerra. La meua mare es va quedar viuda quan jo tenia tretze anys. Vam continuar estudiant al Collell i ella ens tenia l'estiu. Quan nosaltres vam començar a prendre decisions sobre les carreres que havíem d'estudiar i aquestes coses, a la meua mare la vam sobrepassar. Així com el meu pare era rigorós, la meua mare ens deixava fer, no es va poder imposar. Pel que fa al tracte, el meu pare i la meua mare no eren tan diferents. El meu pare era dur perquè estava malalt, era un home que sabia que es moria i que volia que fóssim grans abans d'hora. La meua mare era molt afectuosa, en comptes de renyar-nos —això ens ho explicava més tard ella mateixa— preferia donar-nos confiança perquè ens descabdelléssim i així sabia sempre com estava la situació. La nostra relació és perfecta.

Vam ser una família molt oberta, sempre ho havíem estat. Més endavant, la Coqui Malagrida em va comentar —es veu que ho deien a casa seva— la dita: «Can Vayreda, casa freda; per alegria, can Trincheria». Durant la nostra joventut, tots els nostres amics, i érem cinc germans, entraven i sortien de casa. Tots els nostres amics han estat a casa: s'hi van fer moltes disbauxes juvenils. La meua mare sempre feia bon paper a tothom, era molt permissiva, molt maca. Tot això tenint en compte que la situació econòmica era greu.

Estaves al cas de la història familiar?

Sí, hi havia els quadres penjats a les parets de casa... De totes maneres —és clar que jo era molt jovent—, haig de dir que la transmissió oral de la història de la meua família ha estat força deficient. Quan he volgut saber-ne coses, m'he adonat que no m'havien explicat res. M'he assabentat d'aspectes de la meua família ara, amb el llibre que l'Alain està escrivint sobre els Trincheria. Anècdotes o

detalls curiosos, si vols. Que els meus avantpassats estaven enterrats a l'església de Sant Esteve ho he sabut quan he tingut quaranta anys.

Però tu tenies consciència que eres un Trincheria?

Això sí que m'ho van inculcar. El que no em van inculcar era com es feia per mantenir-ho quan econòmicament anàvem pel pedregar. «Hay que estudiar», em deien, però això no deixava de ser una frase feta. Jo envejo els qui tenien pares metges i podien sentir l'amor a una professió. Nosaltres érem una família amb un esquema econòmic decadent, que per a mi s'ha convertit en una situació complicada, però que venia de molt lluny. Et podria enumerar el que es va vendre el meu avi, el que es va vendre el meu pare. El més greu, però, és que no ens van trasmetre la idea que en aquesta vida s'ha de fer alguna cosa pràctica crematísticament, que en aquesta vida s'ha de treballar i fer alguna cosa concreta. En aquesta vida s'havia de salvar la pàtria, s'havia d'anar a Rússia, com un meu oncle que va anar amb la División Azul i semblava el més normal del món. Totes les inquietuds eren de caràcter abstracte, de política (el meu pare era el president dels monàrquics d'Olot). No eren ganduls d'aquells de prendre-s'ho a la fresca i ventar-se: eren terratinents i no sabien veure que aquest era un tema que s'acabava. Tots havien anat venent, era una família coneguda i, per tant, havien de mantenir un ritme de vida —aquesta és una situació que jo també he patit— i quan les rendes no donaven, venien una altra vegada i la situació encara s'agreuja més. Ningú no acceptava que s'havia de fer alguna cosa.

Després d'estudiar al Collell, te'n vas a viure a Barcelona?

No, després del Collell jo decideixo estudiar per a militar. L'ambient de casa, els retrats de les parets, tot m'hi portava. Aquest ha estat el fracàs més gran de la meua vida. En aquella època s'havia de fer una oposició, que era difícil, no tant per les proves com per la quantitat de gent que es presentava. Pensa que, cap al 1957, no tots els ministres eren militars però poc se'n faltava. Me'n vaig anar a estudiar a Saragossa i, contra pronòstic, a la primera vaig treure el grup de Lletres, però després em vaig entrebancar amb les Ciències. Hi havia molta competència i jo havia fet un batxillerat fluix. Va arribar un moment que ho vaig deixar, però en vaig quedar profundament traumatitzat. Va ser un fracàs fort. No vaig reaccionar i ara m'adono que és aleshores quan vaig trobar a faltar la figura del pare. Jo pensava que la meua vocació era aquesta, que si havia de fer una carrera era la de militar i que si no, ja em defensaria a la vida.

Aleshores entres a treballar en una empresa...

Sí, després de treure'm el graduat escolar per a poder fer milícies universitàries, vaig entrar a SATI, una

Pendonista del Tura, c. 1970

empresa tèxtil que encara existeix. Vaig començar a treballar-hi i aviat les coses em van anar de cara: era un cap de vendes jove, simpàtic, trempat. Vaig crear el departament d'exportació des de zero, vaig viatjar per tot el món. L'empresa tenia dos socis. Un dia, la filla d'un va començar a treure el nas per l'empresa, em va començar a explicar els seus problemes, acabava de deixar una relació, i es va il·lusionar amb mi. Vam començar a sortir junts, però jo sempre vaig estar incòmode: em va quedar el regust de pensar que a partir d'ara la gent em veuria com aquell que es casa amb la filla de l'amo. Però em vaig trobar casat: les famílies dels socis, l'empresa, em vaig sentir pressionat. Era una noia estupenda, però em faltava un punt d'entusiasme. Jo em deia: «ets un golfo, fots una vida esgarriada, senyores amunt i avall —jo aleshores tenia força èxit amb les senyores—, has de posar seny i casar-te». I, com a prova de bona voluntat amb mi mateix, quan em vaig casar vaig estripar l'agenda.

Em vaig casar, però no tot van ser roses i flors. L'ambient, la seva família, tot era molt absorbent. M'aclaparava la dependència total i vaig prendre una decisió que reconec que ella no es mereixia. Segurament si ella hagués quedat en mala posició no l'hauria deixada. Però va ser un alliberament, de la família, de l'empresa, va arribar un moment en què vaig explotar. Em vaig carregar el matrimoni; afortunadament, ella s'ha defensat i tots dos hem pogut refer la vida.

Com has viscut la paternitat?

Malament, perquè quan jo em vaig separar la meua dona no s'ho va agafar gens bé i em va posar tots els entrebancs. Jo he tingut moltes dificultats per veure la meua filla, vaig haver de fer algun cop de força per a veure-la. No ho han portat bé i el fet de viure ella a Barcelona i jo a Olot encara ho ha complicat més i va arribar un moment en què es pot dir que no he viscut pràcticament la paternitat. Fins que la meua filla va ser una mica gran i va voler conèixer el seu pare. Des d'aleshores tenim una relació molt fluida i molt maca. Ha descobert el seu pare quan ella tenia vint-i-dos o vint-i-tres anys. Ha estat un retrobament maco, però es paga un preu molt car.

I aleshores tornes a Olot?

Sí, aleshores torno a Olot. La meua separació va ser un *boom* a Olot, perquè jo era un noi conegut i perquè llavors —tingues en compte que som a l'any 1972— això era un fet insòlit. Recordo que un Nadal, en plena missa, el rector, sense dir-me el nom, em va tirar troncs avall. A la meua mare li va afectar molt, hi havia amics meus que no em saludaven. Algunes senyores em deien: «Tan bon noi, tan simpàtic, per què ets així?». I aquest així volia dir: «per què t'has separat?».

Jo tenia dues opcions. Continuar en el món del tèxtil,

on era conegut i tenia relacions (una de les coses que més greu em va saber quan vaig deixar el tèxtil va ser abandonar el departament que jo havia creat) o venir a Olot. Llavors vaig prendre la decisió, no sé si equivocada, de tornar, convençut de fer unes reformes importants a la finca, acollint-me a una acció concertada amb el govern, que donava facilitats creditícies per a l'explotació de granges. Em va semblar que, ja que tenia unes finques, les havia de posar en solfa. Llavors vaig sacrificar part del patrimoni perquè em vaig vendre una part de Santa Pau per poder tirar endavant l'explotació. Entre Santa Pau i Bianya, tenia clar que m'havia de quedar Bianya perquè hi havia viscut, era més entranyable. Però la inversió va anar molt malament: les subvencions van arribar tard, les previsions que havíem fet amb l'enginyer agrònom es van disparar per la inflació que pujava més del vint-i-cinc per cent, i em vaig trobar enmig d'una història de molts diners sense un coixí econòmic important. Vaig anar fent fins que vaig tenir problemes econòmics de debò.

És aleshores quan decideixes vendre can Trincheria?

Sí, arriba un moment en què jo havia de triar entre vendre'm la Vila o vendre'm can Trincheria. Vendre'm can Trincheria em sabia molt de greu, més ben dit, probablement no l'hauria venut. Fins i tot vaig arribar a pensar en un final d'opereta, amb foc a dins, hauria estat un final més digne que no pas que hagués passat a mans d'un particular. M'hauria molestat vendre-la a algú. Em van suggerir, però, que l'Ajuntament hi podia estar interessat i vaig pensar que aquesta solució era la més indicada, que era un final brillant per una casa que, d'altra banda, era molt difícil de mantenir. Ara, a cap preu no me l'hauria venut.

Tinc la sospita, fonamentada en el que respiren alguns papers de l'Arxiu, que la Vila ha estat un refugi, el lloc de repòs, tant per als Castanys com per als Trincheria. Ho veus així?

Per als Vila i, més tard, per als Castanys, que hi van entroncar per matrimoni, la Vila era casa seva i can Trincheria era can Trincheria. Jo sempre m'he sentit més Trincheria que Castanys. Perquè haig de dir que la meua àvia, la Carme Castanys, era molt autoritària. Les meves ties, pel que he sentit explicar, se sentien més properes a la figura de l'avi que de l'àvia. En Joaquim de Trincheria, el meu avi, que havia estat interventor

de l'Ajuntament, tenia una bonhomia, duia barba blanca, tenia una paraula amable per a tothom: era una bona persona, no gaire complicada. La meua àvia, en canvi, era una dona del morro fort.

Nosaltres anàvem a la Vila els estius. Una Vila que el meu pare va restaurar després de la guerra, ja que s'hi van fer destrosses. Com que era una casa gran, s'hi van

Jura de bandera a Castillejos, estiu de 1966

instal·lar quatre o cinc famílies de refugiats bascos. Van cremar l'església, el piano, l'únic que es conserva és un armari encastrat que és una meravella. Després de la guerra, com et deia, els meus pares ho van netejar tot i van refer la capella. La Vila, però, quan jo hi anava, era divertida com a casa de pagès, perquè en una època dura teníem una llum estupenda, un llum de carbur que il·luminava molt més que les tristes bombetes de 40 de les cases d'Olot. No teníem aigua corrent, però el meu avi es va inventar una enginyosa dutxa amb una galleda i una carxofa com a regadora.

Can Trincheria també va ser incautat durant la guerra, no?

Sí, durant la guerra la Generalitat va tirar fora els meus avis i els va posar a la presó i a can Trincheria hi van posar uns porters i un cartell que deia «incautat per la Generalitat». Suposo que qui va fer això —pel que he pogut saber més tard— és el pare de l'Oriol Bohigues [Pere Bohigues, administrador general dels Museus d'Art a Barcelona durant la guerra civil] que haig de reconèixer que va salvar can Trincheria perquè podia haver quedat molt malament. Quan van arribar les tropes nacionals i van veure el cartell, van entrar disposades a malmenar-ho tot, a ocupar la casa com a caserna. Sort que el meu oncle Xavier, que havia entrat amb les tropes d'ocupació, va demanar al general que allò que havien respectat uns no ho espatllessin ara els altres. I el general García Valiño va anar a casa i va dir: «ací l'únic que hi podria estar-s'hi sóc jo i no m'hi estic per respecte; la resta, foteu el camp». I així es va salvar can Trincheria.

Amb la venda de can Trincheria i amb la donació de la documentació patrimonial a l'Arxiu Comarcal, et sents el final d'una nissaga?

No, perquè no ho seré. Els Trincheria i la seva història són més importants que una casa. Jo el que sí sóc és un hereu que no ha tingut descendència masculina, però el relleu dels Trincheria l'agafarà el fill del meu germà segon, que és un noi trempadíssim. Jo tanco una etapa, que és la dels Trincheria que viuen a la casa d'Olot, però els Trincheria continuaran, encara que la casa sigui a mans de l'Ajuntament. Tenim un títol de noblesa que heretarà el fill del meu germà. Els meus nebots, però, ja no han tingut l'educació que hem tingut nosaltres en què el nom ens ha marcat molt. Dels Trincheria amb prou feines en saben res. He deixat el llibre que ha escrit l'Alain al meu

nebot i em consta que no se l'ha llegit. Però ja li vindrà...

A què et vas dedicar després dels problemes amb l'explotació ramadera?

Faig algunes històries d'importació de retall de cotó, amb més o menys èxit, col·laboro amb el meu germà en una agència de turisme i durant dos o tres anys vaig uns quants mesos a Tailàndia a fer-li d'home fort. I em dedico a refer el patrimoni de la Vila, ja que m'estimo més reduir-me econòmicament i estar bé a Olot. Amb el temps descobreixo que hi ha dues coses que em mantenen a Olot: l'Orfeó i la política.

Comencem per l'Orfeó. Quan hi entres en contacte?

Molt aviat, perquè ens trobem fent el tronera amb uns personatges entranyables, en Peret Plana i en Josep Torner, que n'eren socis de feia temps. Amb ells dos i altra gent, com en Joan Andreu Agustí i en Josep M. Fontfreda, coincidim sempre anant de copes i tancant els últims bars. Un dia decidim fer un sopar i els nous companys ens conviden a anar a l'Orfeó a fer-hi alguna botifarra i altres coses. Hi comencem a anar alguns vespres i

allà hi coneixem en Joan Casulà, en Lluís Corominas, en Miquel Triadú, en Francesc Gelada. L'Orfeó, en aquells moments, estava a baix de tot, i en Casulà, que n'era el president, al cap d'un temps ens va dir: «o ho agafeu vosaltres o entrego les claus a l'Ajuntament». Nosaltres, que ja hi portàvem un parell d'anys i trobàvem que era una història simpàtica, neta, un pel folklòrica, la contrapartida dels Catòlics, vam decidir agafar-ho: ens sentíem joves i hi havia una barreja de simpatia i de solidaritat amb l'entitat.

Tu vas ser-ne president durant dotze anys...

Sí, l'Orfeó és una història que, a més de ser entranyable, em va donar unes responsabilitats en un moment en què segurament les necessitava. Vam aixecar-lo, intentant donar-li un aire nou, però respectant la seva història. Vam voler que continuessin a la junta gent que hi havia estat, no fèiem res sense el seu vistiplau, vam mantenir el grup de sardanes i vam procurar mantenir les tradicions. En Pey i en Casulà eren sagrats per a nosaltres, perquè eren la història viva de l'Orfeó i ens l'estimàvem de debò.

L'Orfeó havia tingut diverses etapes. Primer va ser un orfeó. Quan es va acabar la guerra, l'orfeó no es va poder mantenir, però quedaven les veus educades i es van

Ball Pla, 1974

De dimoni gros a l'Orfeó, 1979

dedicar a fer teatre i sarsuela. Durant molts anys, es va fer teatre infantiltots els diumenges i festius. Finalment, només van quedar els Pastorets. Nosaltres vam pujar l'Orfeó a base de mantenir els Pastorets, potenciar un Carnaval que els antics sempre havien fet i muntar un Cap d'any per fer diners que va arribar a ser de bon tros el millor d'Olot. I, finalment, aportem gent que potser hauria estat més lògic que haguessin anat a parar al Casino o a clubs més elitistes. A l'Orfeó s'ha aconseguit crear una autèntica història interclassista, on conviu gent de la més humil amb gent econòmicament important d'Olot i que han fet amistats de veritat. És una història de la qual estic molt orgullós.

La teva participació en els Pastorets data d'aquesta època?

Jo vaig començar a fer els Pastorets perquè en Casulà, abans que jo fos president, em va dir: «Home, portes barba, tens bona veu, tens mala fama, l'únic que et faltaria és aprendre't el paper». Faltaven quinze dies. «Si tens nassos d'aprendre't el paper seràs el dimoni gros», em va dir. És un paper agraït, que em va costar una mica perquè havies de memoritzar unes paragrafades enormes que la resta se sabia i que si et deixaves algun tros t'ho retreien.

Quan et comences a interessar per la política?

Vaig sentir en Fraga quan encara era a Coalició Democràtica i em va agradar el que deia: era un home brillant, honest, me'l vaig creure. Les meves motivacions polítiques eren clares: així com en la qüestió de dretes i esquerres considero que les solucions vénen per la dreta —per l'economia de mercat i perquè les solucions d'esquerra han fracassat— però no en sóc un fanàtic, en el que sí sóc autènticament bel·ligerant és amb els nacionalismes separadors. Aquestes dues consideracions em van fer situar políticament.

Em vaig introduir en la política quan em vaig oferir a en Josep M. Pagès per si em necessitaven per alguna cosa i em va proposar ser interventor en unes eleccions. Vaig començar a anar al local del partit, damunt la farmàcia Rispau, i es veu que algunes de les meves opinions els van agradar perquè un dia en Josep M. Pagès em va demanar si els podia ajudar i em va enviar de delegat d'Olot a Girona. Allà es va repetir més o menys la història i, aprofitant una remodelació, em van fer vicepresident del partit. Vaig tenir primer càrrecs a Girona que no pas a Olot.

Havies tingut consciència política durant el franquisme?

No, a mi, per la història familiar que et comentava abans, en Franco no em semblava malament. Alguna vegada et qüestionaves el tema, però realment he de dir —i aquest és un pecat nostre— que jo, amb els estudis, el tèxtil i les senyores que m'ocupaven bona part del temps, no vaig tenir inquietuds polítiques. Em semblava que les coses anaven més o menys bé i, en qualsevol cas, els meus maldecaps eren uns altres. Les coses potser podien anar millor, però en Franco era dels meus.

Jo no vaig qüestionar mai el franquisme. El que sí vaig fer, quan vaig haver de córrer món per motius de treball (als Estats Units, al Canadà, a Suècia, a Sudàfrica) va ser defensar els

estereotips espanyols: els toros, la *siesta*. Jo havia llegit força Ortega i Gasset, que és un autor que m'ha influït molt, i les seves pàgines sobre toros, entre d'altres, em proporcionaven alguns dels arguments per a defensar-me de la gent que es posava amb el meu país.

Però això no deixa de ser un nacionalisme espanyol que contradiu la teva bel·ligerància amb els nacionalismes...

És probable: el nacionalisme català em molesta perquè perjudica el nacionalisme espanyol, si vols mirar-t'ho així. Jo estic disposat a renunciar al nacionalisme espanyol, a una idea d'Espanya que estimo, a canvi d'ampliar els horitzonts, però no de reduir-los. El que també t'haig de dir és que les meves postures polítiques inicials són molt diferents ara. Els vint anys de democràcia m'han fet evolucionar. Però no tinc perquè avergonyir-me: he estat sempre un home net —els meus amics ho saben—, sense dobles intencions, que he donat el pit per allò que he cregut i ho he defensat. Estic molt integrat en el PP, sóc vidal-quadrasta perquè no m'agraden les *componendas*, però penso per mi mateix.

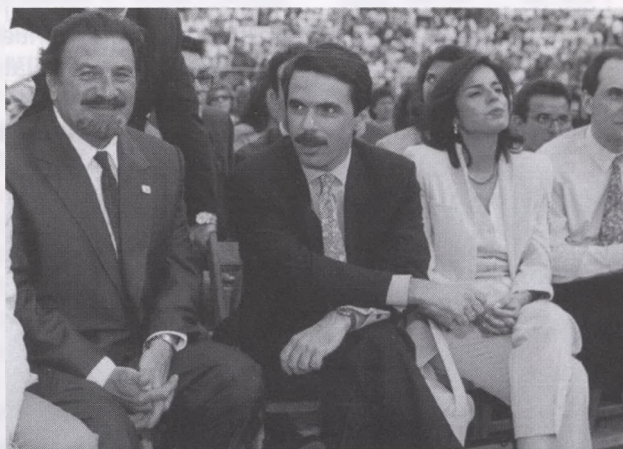
Una última pregunta:

t'has sentit mai un desclassat?

No, estic molt a gust, estic en el meu paper. La gent econòmicament important o amb títol m'han fet bon paper, però sortosament m'he sentit bé amb tothom. Penso que ser noble o tenir diners vol dir que t'has d'esforçar per als altres, que tens una responsabilitat. A mi, però, m'emocionen les persones més que un quadre. M'hi desvisc, m'hi entrego.

Mostra Internacional de Pessebres a Olot, 1992

Miting a la Monumental de Barcelona. Eleccions generals de 1993.

L'estat de la llengua

“ Un altre cop la llengua s’ha convertit en el cavall de batalla de la confrontació política i un altre cop plana la crispació per tots els racons del país. Ningú no sembla tenir la clau de com afrontar l’anelhada normalitat del català sense ferir sensibilitats, sense renunciar a res substancial, sense provocar l’enrarament del clima social asserenat que sempre ha caracteritzat Catalunya.

Què ens hi juguem exactament?

Són legítimes les nostres reivindicacions nacionals? .

Hi ha alguna cosa que ha canviat la naturalesa de Catalunya, fins al punt de fer replantejar la pròpia definició de país? Què hem de fer per no baixar-nos contínuament els pantalons davant del nacionalisme espanyol? L’esquerra, de la Guerra civil ençà, ha sabut nedar i guardar la roba en nom de la fraternitat universal. Totes les forces polítiques, desestimant l’oportunitat que brindava la fi del franquisme, la debilitat del règim de la Transició i alguns temors inconfessables de signe electoral, han fet que la tònica de la Normalització hagi anat per la via de la voluntat integradora. Quins resultats ha donat? Veient com van les coses avui, diríem que força dolents, ja que ens trobem immersos en un conflicte que, alguns, apunten com l’inici d’una fractura social de conseqüències imprevisibles.

La redacció de **a440m** ha tramès aquest petit qüestionari a vuit persones representatives d’Olot i comarca a fi de tercerejar en la polèmica...

i aclarir, si podem, una mica les idees. ”

Dietari d'una polèmica: La nova Llei del català a debat

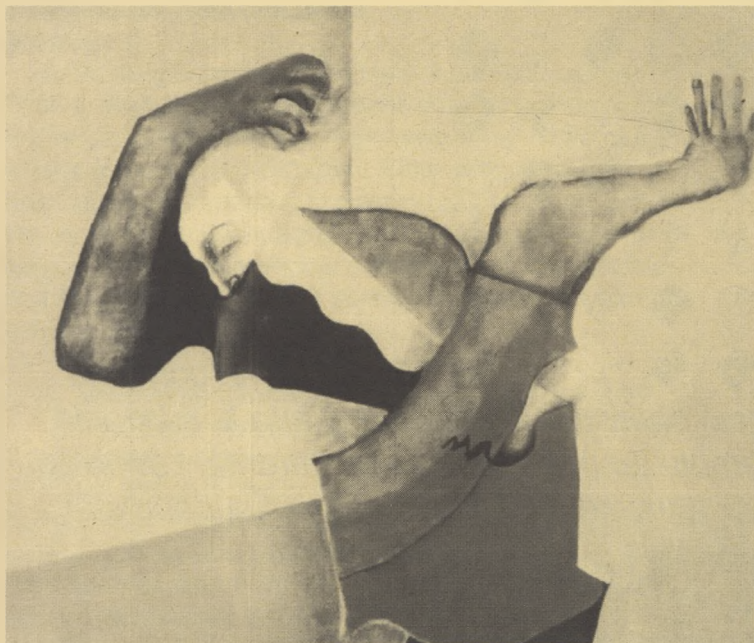

Divendres, 7 de febrer de 1997. El PP accepta discutir amb els altres grups parlamentaris una nova llei lingüística.

Dimarts, 11 de febrer de 1997. Es produeix l'enfrontament entre Josep Curto, que finalment serà el representant designat del PP, i Vidal-Quadras, que sosté que des del PP no s'ha de defensar que hi hagi una nova llei. Al Senat, representants d'aquest partit impedeixen que es proclami la unitat de la llengua catalana.

Dimarts, 25 de febrer de 1997. Finalment, després de molts estira-i-arrotonsa, el PP accepta que es creï una ponència conjunta per debatre l'elaboració de la Llei del Català.

Dimarts, 15 d'abril de 1997. L'Associació per les Noves Bases de Manresa impulsa el manifest "Per a un nou estatut social de la llengua catalana", signat inicialment per 350 intel·lectuals i professionals catalans. El text constata les deficiències actuals del procés de normalització lingüística, sobretot pel que fa a l'ús social del català. El punt que va despertar més polèmica va ser el de la reivindicació del català com a única llengua oficial (això implicaria una reforma de la Constitució).

Diumenge, 20 d'abril de 1997. Surt el Full Parroquial a les diòcesis de Girona, Vic i Solsona (a Barcelona, diu que no en varen ni voler sentir a parlar) amb el polèmic pronunciament dels bisbats sobre la llengua. El punt que més rebombori va aixecar era el que afirmava que "cal exigir que els castellanoparlants respectin la nostra identitat i aprenguin la nostra llengua com nosaltres hem hagut d'aprendre la seva".

Dilluns, 21 d'abril de 1997. La Plataforma per la Llengua organitza un acte en el marc de la campanya "Volem viure plenament en català".

Dimarts, 22 d'abril de 1997. La ponència parlamentària aprova per unanimitat adoptar el text de

la Llei de l'any 1983 "com a únic text de referència per a la renovació, modificació i actualització del marc legal de la llengua".

Divendres, 25 d'abril de 1997. L'extrema dreta, amb l'inefable Gómez Rovira al capdavant, organitza un acte sota el lema "No a l'apartheid lingüístic. Català i castellà!".

El Foro Babel, que agrupa coneguts intel·lectuals d'esquerres, anuncia que prepara un manifest on es posiciona sobre la Llei de Català. Se'n destaquen dos punts: voldrien eliminar el sistema d'immersió lingüística perquè el castellà també sigui la llengua de l'ensenyament, i demanen que l'administració respecti la cooficialitat de les dues llengües. Tenen el suport d'intel·lectuals que ja havien defensat la Asociación por la Tolerancia, com ara Victòria Camps, Eugenio Trías, Gabriel Jackson, Francesc de Carreras...

El PSC edita el text "Impulsar la llengua, enfortir la convivència", on s'assenyala que cal evitar el risc que algú pugui ser obligat a parlar en una llengua determinada..

Es dona a conèixer la sentència del Tribunal Constitucional segons la qual és lícit parlar de "llengua catalana" per referir-se al valencià. Han hagut de passar més de 10 anys perquè això es produís!

Dimarts, 29 d'abril de 1997. El PP, prescindint del TC, es pronuncia a les Corts valencianes en contra de la unitat de la llengua catalana.

Dimarts, 13 de maig de 1997. Reunió de la ponència parlamentària sobre la nova Llei del català. Cada vegada hi ha més confusió. A dins del PP no es posen d'acord sobre si deixen passar o no la immersió lingüística. ERC amenaça que marxarà de la ponència si no hi ha un compromís per part de les altres forces parlamentàries d'equiparar català i castellà.

Dijous, 15 de maig. El PP renuncia a defensar la doble línia castellà-català a l'escola. Sembla el joc dels disbarats, Curto versus Vidal-Quadras. Aquest vol que es desautoritzi el seu representant a la ponència perquè ha acceptat la immersió lingüística. De fet, no s'ha pronunciat en contra ni a favor, i la resta de representants l'ha aprovat. Sembla que hi ha molta mala maror dins del partit, perquè surten versions contradictòries segons qui parla.

Diumenge, 18 de maig. El PSC ataca per la banda de la disponibilitat lingüística, perquè consideren que és un disbarat imposar a algú la obligació d'usar una determinada llengua, i sobretot en els petits comerços.

Dilluns, 19 de maig. Pujol posa data de caducitat a l'aliança amb el PP, el maig del 98.

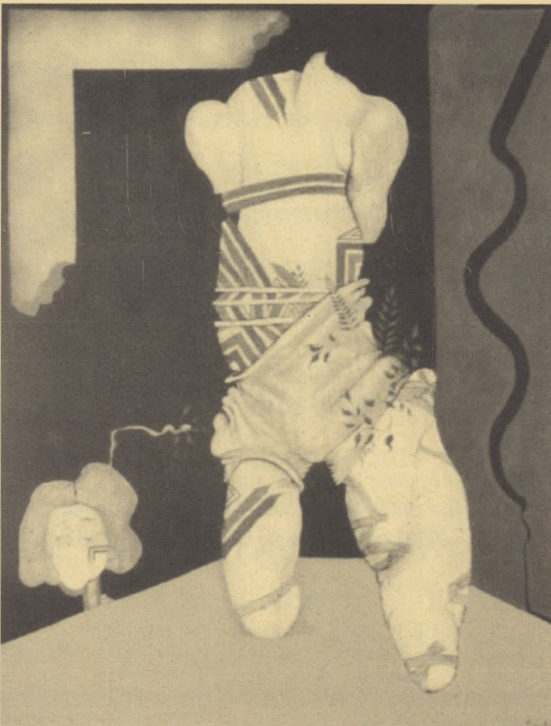
Dijous, 22 de maig. El cap del Govern estatal admet públicament les males relacions existents entre el PP i CiU.

Diiumenge, 1 de juny. El director general de Política Lingüística, Lluís Jou, que és responsable últim de la redacció de la nova Llei del català, recorda al PP que el Govern català no busca la unanimitat en l'elaboració d'aquesta llei. Dit en altres paraules, que el vot del PP no és imprescindible.

ELS CONCEPTES QUE ES DEBATEN EN LA POLÈMICA

Disponibilitat lingüística

Pot ser que s'introdueixi dins la nova llei. Preveu que els sectors públics i privats (comerços) tinguin personal capacitada per atendre els clients en llengua catalana. Això no vol dir que totes les persones d'una empresa hagin de saber parlar català, sinó que a pertot hi ha d'haver algú capacitada per fer-ho. És un nou concepte, i provoca reticències perquè introdueix un dret, el de ser atesos en català, i un deure, el de tenir persones que utilitzin la llengua catalana.

Immersion lingüística

És el sistema vigent a Catalunya. A les escoles públiques l'única llengua del primer ensenyament és el català, i el castellà s'estudia com a segona llengua. Hi ha una sentència del Tribunal Constitucional que avala aquest procés. El que proposen els sectors contraris a la immersió és que se separin els escolars segons la seva llengua materna, al·legant el dret a rebre el primer ensenyament en la llengua d'origen.

Oficialitat única del català

De moment, és una utopia. Dins el marc constitucional actual, tenim dues llengües oficials, i tothom té el dret d'usar-les. El que s'ha demanat és que el català, com a llengua pròpia que és de Catalunya, sigui també l'única llengua oficial del país, per poder sortir de la situació d'inferioritat respecte del castellà.

1

En relació a la població castellano-parlant que viu a Catalunya, vostè es partidari de la seva integració o bé de respectar i mantenir les diferències?

Pere Gómez Inglada. Professor de Llengua i Literatura catalanes (IES Montsacopa)

1. No crec que sigui un tema que afecti exclusivament la població castellanoparlant, sinó que cal globalitzar-lo i referir-se a qualsevol tipus d'emigració. Cal que la societat receptora sigui capaç d'integrar-la, però també l'emigrat ha d'esforçar-s'hi perquè, en cas contrari, sempre serà un element aliè al país d'acollida. Tot això no va en detriment del manteniment dels propis valors culturals (passa, per exemple, amb els casals catalans a l'estranger), no només dels castellanoparlants, sinó de qualsevol tipus de cultura diferent que entra en contacte amb la catalana, cada cop més nombroses. Sempre que no impliqui substitució de la pròpia cultura, la diversitat enriqueix.

David, 18 anys. Estudiant de COU.

1. Si es volen quedar a viure, crec que s'haurien d'integrar i aprendre la llengua, si només vénen a treballar per un petit període de temps, llavors deixaria la decisió a les seves mans.

Jordi, 18 anys. Mecànic.

1. Si diàriament es troben en contacte amb la societat catalana és normal que amb el temps i sense que se n'adonin s'hagin integrat. Crec que és bo pel país i per la societat i suposo que per a ells, també.

Dani, 16 anys. 4t d'ESO.

1. Crec que pot ser un factor important la integració dels castellanoparlants a Catalunya, ja que pot ser beneficiosa per a les dues parts.

Enric, 18 anys. Pastisser.

1. S'han de respectar les arrels, el lloc on has nascut et marca per tota la vida. Tot i així no veig cap problema perquè no es puguin integrar.

Teresona Planagumà. Correctora de català.

1. Integrar pot voler dir absorbir i també adaptar-se. Qualsevol persona que visqui en un altre país s'ha d'adaptar a tota una sèrie de factors, que poden anar des del clima a la llengua. Això no vol dir, però, que hagi de renunciar si no vol a la seva identitat.

Treballador Sanitat.

1. S'hauria d'intentar el seu integrament, però d'una manera assossegada, no forçada, perquè ningú no ha de perdre els seus orígens.

2

Pel que fa a la llengua, diria que hi ha un conflicte latent en la societat catalana? Com el descriuria?

Pere Gómez

2. El conflicte no és més enllà del que la gent vulgui veure. Els catalans s'han acostumat a renunciar a la seva llengua i per això no és estrany prendre's amb normalitat a Catalunya expressions del tipus «no le entiendo». Això no és conflictiu. Si quan anem a comprar llet agafem un envàs que diu «leche» (=llet) i el paguem amb normalitat, aquí no hi ha conflicte.

David. Estudiant de COU

2. No, crec que no existeix cap conflicte important. Tot i així, hi ha petites diferències que no influeixen massa en la societat.

Jordi. Mecànic.

2. No crec que existeixi un conflicte important.

Dani. Estudiant d'ESO

2. Sí que existeix un conflicte, però és de grau menor, ja que molta gent no li dóna importància.

Enric. Pastisser

2. Sí que hi ha un petit conflicte. És un conflicte que no es veu a primera vista, són petites coses que passen per culpa de la llengua i als quals la gent no dóna malauradament importància.

Teresa Planagumà.

2. No crec que hi hagi cap conflicte latent. A algunes persones potser sí que els agradaria que hi fos. De totes maneres s'ha demostrat que la gent és molt més assenyada i respectuosa que alguns dels representants polítics i socials.

Treballador sanitat.

2. No. Crec que aquest conflicte es dóna més en l'àmbit de les institucions, no pas al carrer.

3

Considera que el català s'ha de discriminar positivament pel fet de ser una llengua minoritzada, immersa en un procés de recessió?

Pere Gómez. Professor.

3. No entenc el terme «discriminació positiva» aplicat a llengües. El català ha de tenir un marc legal normal que li permeti desenvolupar-se com qualsevol llengua normal. Suposo que és aquesta aspiració de normalitat el que pot crear conflictes, perquè mentre la diferència no deixi de ser un fet folklòric, no serà cap problema.

David. Estudiant de COU.

3. Sí, perquè és la manera de mantenir la llengua davant de la forta influència del castellà.

Jordi. Mecànic.

3. Crec que el català, d'aquí a uns anys, pot guanyar terreny, però perquè això sigui possible, tots els catalans ens hem d'esforçar i col·laborar de qualsevol manera per aconseguir una millora en l'estat del català actual.

El pecat

By Eloi Vila

... llavors ...vaig mentir, però li asseguro de tot cor que me n'he penedit.-
Va dir la veu, feble i plorosa.

La fosca silueta que s'amagava rera les reixes del confessionari va aixecar el cap i, alçant la mà, va dir amb cantarella:

-Ego te absolvo a peccatis tuis. In nomine Patris, et Filii et Spiritu Sancti.

- Amén.

Llavors, es van sentir els repics de les sabates de taló que s'allunyaven cap a la porta. Mossèn Jeremies va sortir del confessionari ben acalorat. Aquell dia havia estat esgotador i li dolia el cap. Tantes confessions de mentides, desenganys i mals pensaments l'havien atabalat. Va caminar a ritme de processó i amb el cap cot fins a l'altar. Allà es va agenollar i es senyà davant el Crist que presidia l'església. Més tard va entrar per una porta lateral a la seva modesta vivenda. Va treure's l'estola i la va deixar al penjador de l'entrada. Va obrir la porteta de vidre del moblet i es seié a la corcada taula del menjador amb una ampolla de moscatell i una copa llarga. Abans d'omplir-la va fer la petita cerimònia de sempre amb aire de monotonia; va murmurar una petita pregària i olorà suaument el líquid. Llavors va abocar-n'hi només dos dits.

Tenia seixanta-tres anys, vint-i-un dels quals havia exercit de capellà a l'església de Sant Pere, una gran parròquia amb cabuda suficient perquè tothom pogués assistir a la Missa del Gall. Ara, tan sols feia una setmana que l'havien traslladat de poble i predicava la paraula del senyor a l'església de la Mare de Déu del Remei a Rocabalva. Era un poble tranquil o més ben dit, ensopit, la lluna hi feia cara d'avorrida durant tot l'any. A la missa del diumenge els petits bancs de l'església van fer el ple.

Ningú no va xiuxiuejar cap de les oracions i ni tan sols van cantar les pregàries; des del primer fins a l'últim amén va regnar un silenci sepulcral, com el que hi havia al cementiri adossat a l'església. El mossèn s'hi havia capficat, però tot era qüestió d'acostumar-s'hi. Abans, a Sant Pere, ja havia tingut problemes per habitar-se a la forta aroma d'encens i ara que les seves narius començaven a apreciar l'olor de la mirra, tornava a sentir a l'església

del Remei la mateixa olor d'humitat i resclosit que feia el seminari. I per postres del tuf i de les rates, aquesta nova parròquia era més petita i tenia poques finestres. Fins i tot havia hagut de memoritzar els esglaons de l'entrada perquè, a més de tenir poca vista, eren foscos i hi ensopegava un cop rera l'altre. «L'home es l'únic animal que ensopega dos cops amb la mateixa pedra, però segur que he ensopegat amb l'única església sense llum elèctrica de la comarca!» Es planyia ironitzant.

Però tot i ser un poble tan esmorteït i tenir una església tant mísera, dins d'aquelles parets humides hi havia una petita joia, la Mare de Déu del Remei. Mossèn Jeremies encara no havia tingut temps per vetllar-la amb tranquil·litat, però li havien dit que era una peça única, una petita joia del Renaixement feta de fusta policromada, digna de ser resguardada en un museu. «Ja te la miraràs ara.» Murmurà, mentre s'omplia de nou la copa de moscatell, prescindint de la seva absurda cerimònia. Tot i que aquella setmana la dona de la neteja no podia venir, mossèn Jeremies ja l'havia poguda

veure un momentet aquell matí i havia comprovat, amb més o meys certesa, que tenia la típica fesomia de dona de fer feines, segons la seva llarga experiència. Era més aviat grassona i baixa, i amb la roba que duia semblava una enorme síndria amb papada. Tenia els cabells tenyits d'un color ros semblant al plomissol d'un pollet, i somreia contínuament aixecant les galtes vermelles fins als ulls, deformant els pòmuls com els d'un capgros de festa major. Però

de fet, què hi entenia ell de dones? Tota la seva vida mirant-les de reüll sense poder accedir-hi, reprimint els seus instints més íntims. En canvi d'embolics matrimonials en sabia un munt!

Va beure's la tercera copa i agafà una clau del cendrer. Ja no hi havia ningú a l'església, l'aire era buit però espès i li acaronava els narius una

lleugera brisa malsana. Va caminar entre els bancs i va giravoltar la clau. Estava sol, era en aquell moment quan el baf i les ombres somortes l'ofegaven. Va estar una estona contemplatiu, observant la buidor esgarrifosa d'aquell edifici adormit. L'església tenia tres naus, la central el doble d'alta que les laterals, que semblaven estar desproporcionades, separades per unes arcades estretes i mal arrodonides. No hi havia cap mena d'enfarfagament. Les parets eren lleugerament enblanquinades i tacades d'humitat, els bancs tan ben arreglerats com els d'una aula escolar, i l'altar, un xic més alt, només era un bloc de pedra amb inscripcions descolorides. Tot l'edifici era d'una pobresa tristament deliciosa. Llavors, va mirar la figura que hi havia en un racó de l'altar, la Mare de Déu del Remei. S'hi atansà a poc a poc i en arribar al seu davant la va contemplar més atentament. Era una estàtua molt bonica. Tenia la cara grisenca, mig oculta pels tirabuixons castanys que s'escapaven per sota el vel. L'expressió era

quelcom enigmàtica i captivadora. La vista caiguda amb una minsa espurna de tristesa i als llavis un tímid somriure adolescent. Duia un vestit blau llarg fins als peus i anava descalça. L'estàtua, però, tot i estar en un recinte sagrat, estava abandonada de la mà de Déu. Tenia molta pols i brutícia.

El pare Jeremies va anar al safareig a buscar una galleda d'aigua i un drap. Va passar-lo pel rostre de l'estàtua i pogué veure per fi el verdader color, l'autèntica bellesa d'aquella modesta obra d'art; la pell d'un to carnós pàl·lid amb uns pòmuls

rodons i vermellors, i el somriure d'un roig trencat. Li netejà el front i els cabells. El color dels rínxols es va transformar en un daurat cremat i del front humitejat semblava que li regalimessin gotes de suor.

Va passar-li el drap pel vestit, pel coll, pels pits i pel ventre, palpant aquells volums que en dies de feblesa tan havia desitjat. Un cop tota

neta va mirar-la de nou i li semblà més bonica que abans. S'imaginà que el vestit lleuger es movia per la brisa malsana, que havia esdevingut una senzilla fragància d'englantines, i que la seda xopa li feia dissimulades transparències en acariciar-li la pell.

S'hi atansà i li va fer un dissimulat petó al front. Sense adonar-se'n, oblidant-se completament de tot, va anar baixant la boca fins als llavis de la Mare de Déu. Llavors li va fer un llarg petó amb delit, com la criatura que assaboreix un caramel,

era un bes que li evocava tots els desitjos que havia tingut durant aquests anys d'acció cristiana. Va posar-li les mans als malucs i les anà pujant lentament, palpant la dura i freda superfície de l'estàtua, fins a arribar als pits. S'imaginà que els seus dits tremolosos s'enfonsaven a la carn tendra, que aquell cos rígid s'enrogia per l'escalfor i el plaer. Els rínxols se li desferen entre els dits i va pensar convençut que presenciava un miracle. Va veure com el vestit desapareixia descobrint-li una nuesa desconeguda i va notar un cop al pit com el noi que emprèn la primera nit d'amor, l'emoció li entelava l'enteniment.

Va aclucar els ulls ben fort per retenir quatre penoses llàgrimes. Per primer cop va sentir l'amor que tan havia trobat a faltar, l'amor carnal, aferrat ben fort a l'estàtua de marbre, palpant-la de dalt a baix i emplenant-la de petons. Li era una sensació nova, un misteri despullat. Va arribar un punt que l'excitació va superar totes les emocions que recordava. Va ser llavors quan va sentir el desig barrejat amb el plaer, un plaer

indescriptible fruit de l'amargor i la penitència de tants anys de capellà. L'endemà al matí, sense haver tingut temps per aclucar les parpelles, va anar fins a l'eglésia del poble veí. S'ajupí al confessor i es senyà. Llavors, compungit, va parlar amb una veu feble i plorosa:

- Germà, he de confessar un pecat horrible.

- Diques, ja saps prou bé que Déu nostre Senyor sempre perdona les febleses i els pecats.-Va dir-li la veu oculta rera l'enreixat.

Mossèn Jeremies expirà en silenci.

-Ahir... vaig beure tres copes seguides de moscatell.

La fosca silueta va alçar la mà i mumurà:

- Ego te absolvo a peccatis tuis. In nomine Patris, et Filii et Spiritu Sancti.

- Amén.

Eloi Sala i Vila

«El pecat». Primavera de 1995

Dani.Estudiant

3. La llengua, per molt minoritzada que sigui, mai no desapareixerà. Hi ha moltes institucions que recolzen la idea d'un català en expansió, per això veig com una cosa impossible la desaparició del català.

Enric.Pastisser

3. El català és important, sobretot aquí a la Comarca. Crec que no s'ha de canviar res, tot està bé com està ara.1

Teresa Plangumà

3. El català com a llengua minoritzada ha de tenir molt més suport davant d'altres llengües més fortes. Si fins i tot a França han dictat una sèrie de mesures per potenciar l'ús del francès enfront de l'anglès, què no hem de fer nosaltres?

Treballador sanitat

3. No. Perquè es podria donar l'efecte contrari.

Pere Gómez

4. és una pregunta que es contesta sola: serà la llengua que vulgui la societat. Els sociolingüistes diuen que les societats bilingües no existeixen: les llengües sempre es troben en un procés d'afirmació o de substitució que porta cap al monolingüisme. El que està clar és que no podem seguir torturant els alumnes amb l'aprenentatge simultani de tres o quatre llengües, sense prioritzar-ne una.

David.

4. La llengua de l'ensenyament ha de ser el català. Crec que l'ensenyament encarat cap a una determinada llengua és una de les formes més efectives de garantir la seva supervivència.

Jordi.Mecànic.

4. El català per sobre de tot. És la llengua de Catalunya i ha anat passant de generació en generació durant molt de temps. L'escola ajuda molt en aquest aspecte, perquè els nens passen molt de temps a les aules.

Dani.Estudiant.

4. A l'ensenyament, la primera llengua que s'ha d'ensenyar és la que marca els nostres orígens, en el meu cas és el català. Però també és important el castellà perquè és la llengua del nostre estat.

Enric. Pastisser

4. El català. Però no ens hem d'oblidar que tots els alumnes han de saber correctament el castellà, perquè també és una llengua oficial.

Teresa Planagumà.

4. Segons la Llei de normalització lingüística, el català és la llengua pròpia de l'ensenyament. Ara bé, quan els nens i les nenes acaben l'ensenyament obligatori han de saber el català i el castellà, però també haurien de conèixer altres llengües com el francès o l'anglès... o l'alemany. El nostre futur que ja és present passa per ser plurilingües i competents en noves tecnologies, a banda, per descomptat, d'una bona formació humanística.

Treballador sanitat

4. Crec que els estudiants tenen el dret de conèixer les dues llengües oficials a Catalunya.

Pere Gómez.

5. No és una qüestió d'exigència, sinó, torno a insistir-hi, de normalitat. la societat tria el seu vehicle comunicatiu i, en aquest sentit, l'exigència és més aviat inversa: a cada pas trobem que ens imposen l'ús del castellà. D'altra banda, això tampoc sembla importar gaire a la societat: als cinemes olotins, per exemple, es passen pel·lícules en versió castellana tot i l'existència d'una versió catalana, i la població no en fa gaires escarafalls...

David.

5. No s'ha de ser tan radical. Si jo parlo a una persona en català és perquè crec que em contestarà també en català. Si no és així, no tinc cap tipus de problema a l'hora de canviar d'idioma perquè la persona amb qui xerro m'entengui.

Jordi.Mecànic.

5. Seria molt bonic córrer per tot Catalunya parlant en català, però malauradament això és impossible. No és una cosa que es pugui exigir, però si el saben estaria bé que el parlessin.

Dani.

5. Crec que estem en un país democràtic on tothom és lliure d'expressar-se com vulgui, tant en català com en castellà.

Enric.Pastisser.

5. No ho crec. Si una persona em parla en castellà, jo automàticament canvio l'idioma per entendre'm bé amb ell.

Teresa Planagumà.

5. El verb «exigir» comporta una certa violència. M'agradaria que no s'hagués d'exigir res a ningú. Ara bé, tenim tot el dret, en el nostre país, a ser atesos en català.

Treballador sanitat.

5. Aquesta pregunta pot tenir diferents respostes segons a qui s'adrexi, ja que no és igual una persona que acaba d'arribar entre nosaltres, d'una altra que hi porta una colla d'anys.

4

Llengua i pensament són indissociables. La llengua és, a més de dipositària de tot un llegat cultural, l'instrument que conforma la realitat que ens envolta. Quina ha de ser la llengua o les llengües de l'ensenyament a Catalunya?

5

Creu que estem en el dret d'exigir que ens parlin en català?

6

Considera que es pot exigir l'aprenentatge del català a la gent que viu i treballa a Catalunya?

Pere Gómez.

6. El que no podem fer és inventar situacions falses, és a dir, imposar un aprenentatge que el mateix context no fa necessari. Passa com en l'obligatorietat de l'ensenyament del català a les escoles: en molts casos no deixa de ser una situació de normalitat simulada que desapareix així que l'alumne travessa la porta de l'escola. És un problema difícil d'entendre des de la posició privilegiada de la Garrotxa, perquè aquí encara és minoritari, però que afecta bona part de Catalunya.

David.

6. No es pot exigir però és important que aprenguin la llengua per integrar-se millor en la societat.

Jordi. Mecànic.

6. Com ja he dit, no es pot exigir res. Per a les persones que es vulguin integrar seria molt bo que primer de tot aprenguessin la llengua.

Dani. ESO.

6. Penso que ningú no té dret d'exigir res a una altra persona.

Enric. Pastisser.

6. No, cadascú és lliure de fer el que vulgui. Si no l'aprenen tampoc no tindran cap problema greu i estic segur que tothom els entendreà.

Teresa Planagumà.

6. La gent que viu i que treballa a Catalunya, o a qualsevol altre lloc del món amb una llengua pròpia i que a més a més és oficial, ja els hauria de sortir de dins aprendre la llengua del país on viuen i es guanyen la vida. Per a mi aquest respecte és la cosa més natural i elemental del món.

Treballador sanitat.

6. Potser la paraula indicada no sigui «exigir», però sí influir positivament per tal que l'aprenentatge del català sigui el més normal i lògic, pel fet de viure a Catalunya.

Pere Gómez.

7. Per tot el que he dit, és clar que les sancions individuals sobren. És la societat, i en especial els elements que la dominen, els que han de fer necessari el coneixement i l'ús del català. És indispensable la creació d'un marc legal que imposi l'ús de la llengua en determinats àmbits i que es pugui sancionar els infractors (penso sobretot en qüestions com l'etiquetatge o els mitjans de comunicació).

David.

7. No. Ho trobaria patètic.

Jordi. Mecànic.

7. Si són sancions econòmiques ho trobaria una bogeria. Les sancions haurien de ser assistir a unes classes, que serien gratuïtes, per aprendre el català; crec que seria millor per a ells i per a nosaltres.

Dani. Estudiant.

7. Jo considero que les persones que estiguin a favor d'aquesta pregunta demostren la seva pròpia ignorància, crec que són persones que no poden acceptar un fet que actualment és real. Surt de la garrotxa i comença a sancionar totes les persones castellanoparlants que hi ha a Catalunya; n'hi ha molts més dels que ens pensem. Si això passés algun dia, seria una injustícia.

Enric. Pastisser.

7. Això seria la cosa més trista del món. Si algun dia passés, es pot dir que s'acabaria la llibertat d'expressió.

Teresa Planagumà.

7. «Exigir» i «sancionar» són dos verbs que comporten un cert malestar. No crec que amb sancions s'aconsegueixi incrementar l'ús social de la llengua. O és que les multes de trànsit aconseguen que la gent respecti els límits de velocitat o la ratlla contínua en els avançaments? En canvi, hem de fer-la imprescindible, prestigiar-la perquè el seu aprenentatge no es vegi com una imposició.

Treballador sanitat.

7. No. Crec que podria ser contraproduent.

Pere Gómez.

8. Malament si s'ha tocat sostre, perquè la reculada serà imparable. Només s'ha avançat en l'ús del català en el sistema educatiu i en altres àmbits de l'Administració, però en cap cas en l'ús públic habitual. Parlo de les relacions empresarials, econòmiques, dels mitjans de comunicació, a més dels àmbits policial i judicial que són els que estan més de moda (en molts casos es pot comprovar una reculada des dels primers anys de la Transició).

David.

8. Estem en un grau de normalització mitjà. Hi ha zones on hi ha una gran presència del castellà, com ara a Barcelona. Això dificulta la normalització d'una manera important. Per tant, crec que queda un llarg camí per aconseguir avançar en el procés de normalització.

Jordi. Mecànic.

8. En un grau força baix. Hi ha moltes coses que s'haurien de canviar, de llengua. Legalment, no sé si mai serien possibles, però socialment estaria bé que existissin.

Dani. Estudiant.

8. La normalització es troba a la meitat del seu procés. Tot i així, per molt que es lluiti, mai no

7

Consideraria pertinent aplicar sancions a qui no ho faci?

8

A quin grau de normalització pensa que hem arribat? Creu que s'ha tocat sostre?

s'assolirà la normalització total del català; la societat té més poder que les lleis.

Enric. Patisser.

8. Queda molt perquè tot sigui en català. Crec que mai no s'aconseguirà tocar sostre amb una cosa com aquesta, crec que és impossible.

Teresa Planagumà.

8. No crec que s'hagi tocat sostre ni de bon tros. S'ha avançat en el coneixement de la llengua però no sempre això va lligat a un ús habitual. En això val a dir que nosaltres mateixos també en tenim una part de culpa.

Treballador sanitat.

8. Força elevat. En qualsevol situació sempre es pot millorar.

Pere Gómez.

9. Aquest és un problema que ha de resoldre, si vol, Espanya. Em preocupa més si la Unió Europea serà capaç de respectar els drets de les minories.

David.

9. No crec que pugui avançar.

Jordi. Mecànic.

9. Crec que és molt difícil avançar en una societat tan castellanitzada com la nostra. Tot el que es faci legalment per intentar millorar, acabarà embolicant més les coses.

Dani. Estudiant.

9. El català no és res més que la llengua d'una comunitat dintre de l'Estat espanyol. Actualment, no crec necessari cap canvi, no crec que hi hagi un problema important en aquest sentit.

Enric. Patisser.

9. No ens podem negar a la idea que Catalunya pertany a Espanya. És clar que Catalunya té una història, una cultura i una llengua que la fan diferent davant de les altres comunitats, però malgrat tot no hi ha cap reforma que pugui canviar aquesta situació.

Teresa Planagumà.

9. No tinc clar que amb l'autodeterminació s'aconsegueixi que es parli més el català. Tenim per exemple ben a la vora el cas d'Irlanda.

Treballador sanitat.

9. Amb l'entrada a la Unió Europea, el sentiment de país crec que no és tan fort com abans.

Pere Gómez.

10. Les actituds lingüístiques sempre són radicals. A Catalunya no estem acostumats a tenir una llengua normalitzada i per això ens sembla que defensar segons quines posicions és adoptar una actitud radical. En aquest sentit, tindria un bon resultat pedagògic explicar quines són les (im) posicions lingüístiques que adopten els diversos estats democràtics occidentals.

David.

10. Sí, perquè això portaria més conflictes que no solucionarien res, sinó que empitjorarien la situació posant en contra de Catalunya tot el país i podríem acabar marginats com en l'època franquista.

Jordi Mecànic.

10. Qualsevol tipus de nacionalisme radical és perillós. Moltes vegades la joventut confon els termes i es fa una idea equivocada de la realitat. Ser nacionalista no és dolent, senzillament vols demostrar que estimes la terra que t'ha vist créixer, i també la seva llengua. Només vols el millor per al teu país i per al teu poble.

Dani. Estudiant.

10. Sí que és un perill, però mai no serà una raó de pes per entaular conflictes lingüístics que adoptessin un caire important.

Enric. Patisser.

10. És normal que la gent jove tingui uns ideals per defensar, el que trobo malament és que aquests ideals es radicalitzin fins arribar a punts violents.

Teresa Planagumà.

10. Em preocupa que la llengua, que qualsevol llengua, sigui utilitzada en l'estira-i-arronsa polític. Considero que són uns inconscients els qui la fan servir com a cavall de batalla. Amb els sentiments no s'hi pot jugar. És molt perillós.

Treballador sanitat.

10. Les actituds radicals, tant amb aquest tema de la llengua com en d'altres (per exemple, racisme envers els immigrants) poden posar en perill el clima de benestar que es viu a Catalunya.

Pere Gómez.

11. No crec que a Catalunya hi hagi cap confrontació que afecti una gran part de la població, i tampoc no sé imaginar-me situacions democràtiques que la provoquin.

David.

11. La millor manera d'evitar possibles confrontacions seria que els immigrants s'integressin a la nostra societat.

9

La defensa d'una llengua comporta necessàriament la defensa del territori on es parla. Fins a quin punt es pot avançar en el procés cap a l'autodeterminació sense una reforma de l'actual marc constitucional que inclogui un replantejament de la idea d'Espanya?

10

Tenint en compte la crisi de les ideologies, considera com un perill real que es vagin radicalitzant les actituds a l'entorn de la llengua o dels anomenats sentiments nacionals?

11

Considerant la realitat demogràfica i cultural de la Catalunya d'avui, quina pensa que seria la situació ideal per evitar la confrontació?

12

En cas d'una confrontació oberta, en el supòsit d'haver de prendre partit, quins bàndols identificaria i on es posaria, vostè?

Jordi. Mecànic.

11. Que cadascú es preocupés d'ell mateix sense molestar els altres.

Dani. Estudiant.

11. La situació actual no crea grans problemes; personalment opino que és la més correcta. I si algun dia existís algun problema, la millor solució seria respectar totes les cultures i llengües que conviuen a Catalunya.

Enric. Pastisser.

11. Actualment no hi ha problemes greus; jo personalment, seguiria en la mateixa línia.

Teresa Planagumà.

11. Una bona educació en la diferència.

Treballador sanitat.

11. Crec que és primordial evitar una confrontació i per tant, cal respectar totes les opcions, i que totes siguin respectades.

Pere Gómez.

12. Espero que quan parlem de confrontació no us referiu a aspectes bèl·lics. Si la confrontació és dialèctica, és clar que em posaria a favor dels interessos del meu país.

David.

12. M'abstendria de participar.

Jordi. Mecànic.

12. Els bàndols són molts clars: castellans contra catalans. Jo em posaria a favor dels de Catalunya, perquè és aquí on he viscut i gràcies a ella he aconseguit tot el que tinc.

Dani. Estudiant.

12. Existirien dos bàndols molt ben marcats que es determinarien per la llengua. Jo sóc catalanoparlant i estimo Catalunya, però si existís qualsevol tipus de confrontació em posaria de part dels castellanoparlants per unes raons molt senzilles. Cada persona ha de defensar allò que creu, respecte la cultura castellana i l'admiro, i crec sincerament que els que aixecarien aquest conflicte serien els nacionalistes catalans perquè són precisament ells els únics que critiquen aquests insignificants problemes lingüístics.

Enric. Pastisser.

12. Jo crec que hi hauria dos bàndols: un format per castellanoparlants i l'altre per catalanoparlants: Jo no sóc partidari de cap tipus de confrontació, però si hagués de posar-me en algun lloc aniria amb els castellans.

Teresa Planagumà.

12. No vull haver de prendre partit ni haver-me d'identificar en cap bàndol. Per a mi arribar a la confrontació per aquest tema -per qualsevol tema que toqui els drets més elementals de les persones- em faria tenir una agra sensació de fracàs total en el diàleg, en el raciocini, que és el que realment identifica els humans de la resta d'animals.

Treballador sanitat.

12. Espero no haver de prendre aquesta decisió, ja que voldria dir que la convivència a Catalunya ha estat trençada.

Pere Gómez.

13. Hi ha preguntes capcioses que es formulen a partir de sil·logismes falsos; una cosa no porta l'altra si no és a través d'una manipulació. Renunciariu a la lluita contra la dictadura, la injustícia, la intolerància, en nom de la pau social?

David.

13. Sí, crec que la pau és molt més important que altres coses.

Jordi. Mecànic.

13. La pau social estaria molt bé. Jo respecto la idea d'independència, no sé si fins al punt d'enfrontar-me amb algú, però el que és clar és que Catalunya té suficients recursos per no dependre d'Espanya.

Dani. Estudiant.

13. Sí, renunciaria a aquesta utopia i a qualsevol altra per la pau social.

Enric. Pastisser.

13. Estic totalment a favor de tot el que es faci per aconseguir qualsevol tipus de pau.

Teresa Planagumà.

13. En aquests moments, considero més important una pau social que una independència, perquè els termes dependència/independència en el nostre món han perdut els sentits primigenis. Podem ser independents políticament però pertanyem a una Europa unida; la independència econòmica és inexistent davant la seva globalització...o és que encara hi ha algun país que sigui «independent»?

Amb això no vull dir, però, que no s'hagi de continuar dialogant, negociant, per arribar a aconseguir una plena normalització lingüística. El procés és més lent i cansat, ja que sempre, contínuament, s'ha d'estar fent pedagogia per atenuar recels i suspicàcies -a vegades infundades-, per culpa del poc coneixement que hi ha entre nosaltres, però a la llarga ha de poder ser també més satisfactori.

Treballador sanitat.

13. És una mesura molt important per ser contestada ignorant en quina situació es donaria aquest supòsit, tot i reconèixer la importància de la pau social.

13

Renunciaria a la independència del seu país (la d'Espanya, per exemple) en nom de la pau social?

Sobre el temps i els personatges

Passen les èpoques, i deixen al camí tot un seguit de personatges que sovint han estat importants

per a la vida de la ciutat, però que no arriben a la condició de figures reconegudes pels honors oficials. El pas del temps sol deixar només el record dels més notoris alcaldes i lletraferits que han pogut deixar el seu nom escrit en algun paper públic. Gairebé sempre, representants de la ideologia dominant i triomfadora. Però de vegades convé que hom faci memòria de tants altres que no han arribat a cap Parnàs, ni a cap galeria de personatges -diguem-ne- il·lustres.

Les èpoques passades més recents, i parlo del temps del sindicalisme de primers de segle, de la Guerra Civil, de l'exili i fins de la Guerra Mundial, ha estat un temps riquíssim que va forjar tota una generació de personatges singulars que el negre lapsus històric del franquisme va ajudar a esborrar. Potser per això va ésser necessari, als anys anomenats de la Transició, tot un moviment que es produí arreu del país anomenat precisament "la recuperació de la memòria històrica", una memòria que ens havia estat, simplement, robada.

D'alguns, encara fou possible evocar-ne una mica en els papers la seva trajectòria. D'altres, no. I posaria els exemples de Joan de Garganta, homenatjat a la premsa després de la seva mort a l'exili, o la gairebé plena recuperació de Ramon Pla i Coral o Gil Vidal, que pogueren encara tornar a fer sentir la seva veu i el seu record. De fet, aquestes ratlles m'han vingut evocades per l'entrevista que La Revista de Girona ha dedicat a Jaume Gascón, un garrotxí, de Sant Feliu de Pallarols concretament, que posseeix una peripècia vital

certament interessant. De fet, la revista *Gra de Fajol* ja recordà fa uns anys la seva figura. Un personatge ben característic d'una època ben determinada. Però permetin que faci encara memòria d'altres recordables. Per exemple, en Pere Ortiz, que fou juntament amb en Gil Vidal un dels integrants del primer ajuntament republicà, un

home certament molt apreciat pels seus coetanis, que feu una gran tasca com a sindicalista al *Centre Obrer* i que com tants d'altres s'hagué d'exiliar el 1939. I si seguim en aquesta tesitura, no estaria de més recordar el darrer supervivent dels ajuntaments de la República, en Llorenç Sala, que encara viu a França, que fou un dels fundadors del BOC i del POUM a la ciutat. Un polític que jugà un bon paper en la història local. O fins i tot la gran figura, desconeguda però per molta gent, de l'Antoni Planagumà, un home d'una notable categoria intel·lectual, gran escriptor d'articles i, sobretot, de cartes ben apreciades pels amics, mort fa pocs anys també a l'exili, que sens dubte es mereixeria molt més que aquest record apressat. O l'Àngel Blanc, polític notori i estimable poeta, o en Marian Sánchez, o l'Antoni Dot i Arxé.... I encara, citar un personatge rellevant d'ERC, l'alcalde Ramon Aubert que ben segur es mereixeria un reconeixement públic. Tot un reguitzell de personatges, de figures d'una època ben concreta, tocats per un terrible destí, de guerres i exilis, que conformaren però una època i deixaren la seva petjada que, com passa sovint amb els perdedors, no ha tingut cap mena de reconeixement sinó és la simple memòria. Una memòria que modestament he intentat evocar avui amb aquestes ratlles.

 Jordi Pujiula

Després d'un any de PP

La resposta que neix espontàniament sobre l'any de PP al govern central és que ens trobem a l'inici d'una fase clarament lliberal per un cantó i per l'altre molt preocupada per donar la impressió

d'eficàcia i honestat que els diferencia totalment de l'anterior govern socialista. L'intent d'anàlisi a què respon aquesta sensació topa amb la manca d'actuacions que puguin constatar de manera definitiva que hi ha hagut un canvi. Pels que ni llegeixen, ni escolten la ràdio o més ben dit, no escolten ni les notícies ni les tertúlies, ni miren la Tele, per aquests no ha canviat res. Segurament no ha canviat ni el govern. Pels espectadors des de la perifèria de la perifèria i lectors de determinats mitjans, la visió del seat de la nació ve condicionada per les nostres simpaties i antipaties per la in/desinformació que rebem. Fet i fotut, en un any no pot canviar gaire res ja que no hi ha temps de reacció davant de mesures concretes. Si canvia quelcom és perquè la vida pública ha arribat un moment que es mou per consignes, per creences i per actes de fe en allò que alguns diuen o opinen. Això explicaria el missatge reiterat: «Espanya va bien» com a fórmula perquè la fe mou l'economia, el consum, l'atur, la delinqüència, el terrorisme, l'euro, Maastricht, etc, etc. Això explicaria la lluita per fer-se amb el control precisament de la informació i evitar la pluralitat de possibles opinions que puguin debilitar la fe dels ciutadans en una o altra opció. Inclús les dades que semblen més objectives, com l'IPC o l'Atur són dogmes impossibles d'analitzar i controlar. Una societat amb tant de treball submergit com la nostra i on el mateix producte oscil·la terriblement segons el moment i el lloc, no pot subministrar cap dada fiable sobre la situació real. La característica del nou govern (i sempre condicionat per la informació mediatitzada) és que confon governar un país en gestionar una victòria sobre uns contraris. Semblen una trepa de funcionaris desconexors de la realitat quotidiana dels ciutadans i que no saben quins són els

temes reals que els corresponen. Son com gogogirls (nom amb què fa anys es definia a les noies que en les discoteques marcaven el ritme situades en escenaris individuals) que s'exhibeixen i esperen l'aplaudiment incondicional de tothom i que tothom segueix les seves pautes. Tornant a la realitat. La situació econòmica individual no ha millorat per més que la del deute de l'Estat hagi baixat gràcies a les privatitzacions (L'Estat ha ingressat, però no ha reduït despeses). Quan s'acabin les reserves s'haurà de privatitzar altre cop i després més. La situació laboral no canvia essencialment pel nou decret pactat amb tant d'autobombo entre patronal i sindicats. El concepte de treball, lloc de treball, seguretat del lloc de treball, recau exclusivament sobre els empresaris i no aportarà res de cara a un futur si continua basat només en produir per consumir. L'aparent judicialització de la vida política continua reflectint la manca de criteri per distingir les responsabilitats i actuacions de les persones individuals i el sometiment a l'Estat de Dret i a la voluntat del poble a través de les eleccions, com a voluntat sobirana i lliure. Els governants actuals han demonitzat als qui no els han votat i no tenen present que un govern representa tot el país, no solament els seus votants. El terrorisme tampoc no ha canviat com no pot fer-se canviar als membres de les sectes dogmàtiques i irracionals sense modificacions essencials del seu entorn. Hi ha poca diferència. S'ensuma un estil diferent caòtic, incoherent i immadur, tendent a la ejaculació precós d'alguns membres del govern però si poguéssim comparar amb els primers temps del govern socialista no hi veuríem tantes diferències. No podem perdre de vista que en les qüestions de fons, l'autonomia dels governs actuals resta tan supeditada als criteris economicistes que no es pot manifestar per aquest cantó. Les llibertats fonamentals aparents són temes on no val la pena ficar-s'hi perquè podrien costar massa cars per satifer l'ego. El pitjor d'aquest govern, com de l'anterior, és que no es planteja el futur del país, sinó el present de la seva continuïtat, i els temes de la supervivència col·lectiva, la garantia de les bases de la solidaritat per a tots, la destrucció dels recursos pel consum superflu i el foment de la formació i l'educació, tots aquests temes no consten a la seva agenda.

Només un any?

No sé fins a quin punt és possible escriure sobre un any de dretes sense que surtin en un moment o l'altre els inevitables prejudicis (llagasta ideològica que tots patim en més o menys intensitat i fóra absurd negar-ho), o bé el pòsit del record històric que, els qui gaudim o patim d'una certa edat, també posseïm amb escriure.

Valorar un any de dretes. Respecte a què?. Les xifres macroeconòmiques van bé, diuen, i no seré pas jo qui ho negui. I van millor que quan han governat les suposades esquerres del PSOE. Era la seva una política suficientment progressista, mediatitzats com estaven, a l'igual que el PP ara, per la poderosa influència del Sr. Pujol?. Hi ha molta diferència respecte als temes d'integració a Europa, de collament dels sindicats, de l'Otan, de protecció del benefici dels grans grups financers, de política de privatitzacions, de contentar els nacionalismes perifèrics...?. Permetin que ho dubti. Els nostres països estan ja massa ficats en una dinàmica política europea, americana fins i tot, que no crec que permeti gaires invencions.

S'han esvaït els grans escàndols de corrupció que precipitaren la desfeta de l'anterior govern. Segurament. Però deixim que recordi sobre la corrupció implícita en una política dretana. I deixin que vagi passant el temps per anar veient com la corrupció, sovint, és també una malaltia indesitjable del poder, el tingui qui el tingui.

I malgrat tot, segueixo idealitzant que les coses públiques es poden fer d'una altra manera. L'idealisme no és innocent, ja ho sé, però tampoc és una febrada adolescent que s'extingeix amb els anys. Aquest final de segle ha vist com s'ensorraven

algunes respostes als problemes de la humanitat, però fóra estúpid pensar que amb això s'han ensorrat també les preguntes.

Probablement aquest any de dretes s'ha començat a notar més en els gestos, preocupants, que no pas en els decrets. De moment. Aquest clima de censura i d'anorreament de l'adversari s'ha fet ja ben evident. La mateixa progressia intel·lectual està francament parilitzada, tant per la vergonya de la derrota com per la lenta imposició del pensament únic. Molts criteris que semblaven sagrats comencen a semblar «demodés», i el reaccionarisme ideològic, en nom de la llibertat, torna a ocupar sense pudor els càrrecs de l'estat, des de la presidència del Congrés fins al fiscal general. L'autoritarisme disfressat de democràtic, l'alèrgia a tot el que signifiqui sector públic, l'administració com a sinònim de propietat governativa, l'autopropaganda i els casaments sevillans, etc. etc. D'aquella famosa societat del benestar se'ns està diguent que em de passar al camp qui pugui.

Dit això, que és el que modestament opino, la darrera reflexió és la de pensar si a Catalunya podem valorar realment aquest primer anyet de govern del PP, quan estem vivint, des de fa uns quants anys, sota un govern amb una línia política dretana (nacionalista però dretana) que no desdiu massa de la que actualment governa a Madrid, i que en qualsevol cas li està donant el ple suport i es corresponsabilitza del que ens passa i ens passarà en el futur. Només fa un any que governen les dretes?.

 Jordi Pujula

El pacte de CiU amb el Partido Popular

Després d'un any de PP

les instàncies de Convergència on participo vaig ser partidari de procurar acords amb el Partido Popular. No pas, òbviament, per cap mena d'afinitat amb aquest partit. Amb el Pp no només tenim projectes nacionals divergents, també els nostres plantejaments ideològics són diferents. El Pp és un partit conservador, amb pocs components liberals. Convergència, en canvi, és un partit eclèctic, amb elements liberals, demòcrata-cristians, socialdemòcrates..., també conservadors, que se situa en un espai central ampli. PP i Convergència són, fins i tot sociològicament, partits molt allunyats.

Tot i aquesta distància, fonamental en la qüestió nacional, força gent de Convergència hem defensat la necessitat d'acords. Per què? L'electorat i la convergència econòmica amb Europa, després d'un període molt crispat per la descomposició del PSOE en el Govern, reclamava estabilitat. CiU, pel nombre de diputats, es trobava en una posició clau per a garantir-la.

Més enllà d'aquesta raó de naturalesa conjuntural, crec que n'hi havia d'altres. L'autogovern de Catalunya, dins dels estrets marges que defineix l'Estatut, havia patit encara retallades mentre s'Estad s'havia governat amb majoria absoluta. Si ara CiU era clau a Madrid, calia aprofitar l'oportunitat per afermar l'autogovern dins d'unes fronteres àmplies i segures. Aquest plantejament havia estat vàlid amb el PSOE i ho era també amb el PP.

L'anticatalanisme militant del PP, certament, feia difícil l'entesa. Calia, de tota manera, actuar amb pragmatisme. Més, tenint en compte que els acords comportaven, també, que el discurs d'un espanyolisme més essencialista del PP que des de sempre més posat en entredit. Una vegada decidida la cosa, calia tapar-se els ulls i tirar endavant, de la mateixa manera que ens havíem hagut de tapar el nas per pactar amb el PSOE.

Un després, pertoca, però, de fer balanç. Els acords tenien un vessant econòmic i un vessant autonòmic. Dins de l'autonòmic, encara hi havia qüestions de poder polític i qüestions de reconeixement nacional. Cadascun d'aquest temes té un balanç diferent.

Pel que fa a la política econòmica, estem raonablement satisfets. Mercès a la nostra influència sobre el PSOE -que la va assumir de manera més difícil- i sobre el PP -que la va admetre més de grat-, l'Estat espanyol ha fet una política que ha afavorit l'economia productiva. Tots els indicadors econòmics, així, apunten que l'Estat espanyol complirà els criteris de convergència a la UE amb més tranquil·litat que no pas països que, a priori, semblava que ho tenien més fàcil. Ara l'objectiu és, en tot cas, consolidar aquestes tendències i fer que la bonança dels indicadors es tradueixi en una millora de l'economia de la gent.

Tot un altra cosa és el balanç econòmic. Quant a poder

polític, s'han assolit alguns objectius. Amb d'altres, s'està batallant. Es va aconseguir una millora relativa del sistema de finançament, amb l'obtenció del 30% de l'IRPF. El finançament de la sanitat catalana és, però, un tema obert. Ho són també els impostos especials. Hi ha hagut entesa sobre el desplegament de la Policia de Catalunya. Queda obert, de tota manera, el tema del trànsit. S'ha sumprimit la figura del governador civil. El traspàs dels ports està pendent. Tampoc no s'ha traspasat l'Inem. En definitiva, el balanç té clars i foscos.

On sí que no hem avançat gens és, però, en relació al reconeixement de Catalunya com a fet nacional dins l'Estat. El proper 15 de juny, vintè aniversari de les primeres eleccions democràtiques, Convergència celebrarà un consell nacional extraordinari on es definirà l'estratègia que ha de menar cap a aquest reconeixement nacional. Es faran propostes i es definiran iniciatives, amb l'objectiu de trencar el bloqueig al qual el govern d'Aznar ha menat la qüestió.

Em fa por que les conclusions d'aquest consell puguin semblar ingènues, enmig d'un panorama polític on la lluita pel poder es fa amb una increïble cruessa. Em fa por que no pugui resultar naïf reclamar la plurinacionalitat de l'estat, a uns senyors que s'estan barallant per la defensa d'uns interessos tan tangibles, com són els drets de retansmissió del futbol o la difusió de la TV digital. En aquest panorama, el reconeixement el poden continuar ignorant si el plantejament en tant que dret que per justícia ens correspon. Crec que l'hem de posar sobre la taula com a quelcom tan real i tangible com els temes que mouen centenars de milions. I en la negociació, ens hem de moure dins d'uns paràmetres de poder real, com els que s'estilen en aquests moments. El pes dels nostres diputats ha de servir per cargolar tant com es pugui els poders de l'Estat.

Més enllà d'aquests aspectes econòmics i autonòmics, crec que CiU ha fet una bona feina de contenció dels populars, perquè és ben clar que, amb la nostra força decisiva, hem aturat alguns excessos que, per tarannà, els populars haurien comès anant sols. Hem estat, així, garants de tolerància. Tot plegat, però, no és gens fàcil de conduir. I allò que més fa patir és que la nostra pressió a Madrid, es converteixi en argument per tal que el PP demani la majoria absoluta al poble espanyol. Des de tots els punts de vista, amb majoria absoluta, el panorama de futur seria molt més inquietant que no pas el mogut panorama del present. Els catalanistes, en qualsevol cas, hem donat sobrades proves que som gent que sabem superar qualsevol circumstància.

Carles Llorens

President Comarcal de Convergència

La cultura dels volcans

Associació *Una sola Terra* organitza les segones Jornades Internacionals de Vulcanologia amb l'objectiu de contri-

buir a la divulgació del paisatge volcànic gironí i apropar a la societat civil aquest patrimoni únic de la península Ibèrica.

Entenem que la ciència dels volcans experimentarà una gran popularitat i interès amb vista al segle XXI, ja que aquests fenòmens de la natura són l'essència dels orígens de la vida al nostre planeta. Per això, la difusió del vulcanisme ha de ser tant a escala pedagògica com emotiva. Ciència i sentits van estretament lligats a la cultura dels volcans.

La fascinació pels volcans ve de l'Antiguitat i es vincula a nombrosos mites i llegendes i a la intervenció de les divinitats i dels dimonis. Per als grecs les activitats de l'Etna eren obra d'Hefest, el déu del Foc, com ho va ser Vulcà, per als romans. En el Puei de Doma, a l'Alvèrnia, els romans aixecaren un temple a Mercuri. De l'activitat volcànica va néixer la llegenda de l'Atlàntida, iniciada a la caldera de Santorín, al mar Egeu. Alguns lingüistes han suggerit que van ser els grecs, que coneixien l'activitat volcànica de la nostra zona, els qui donaren el nom de Pyrene (Pirineus) a aquestes nostres muntanyes de foc.

Els volcans, d'Oregon a Java, de l'Antàntida a les Antilles, formen part de cultures mil·lenàries. La divinitat més cèlebre del Pacífic i del seu cinturó de foc és la deessa Pélé, que provoca totes les explosions del Kilauea, a Hawaii. Els maoris veuen la seva cara en els escolaments i

riades de lava. Els indis de Màxic i Nicaragua sacrificaven poies als poderosos déus que vivien en els llacs de lava.

Al Japó tots els volcans són sagrats. El Fuji-Yama, símbol de puresa i eternitat, és el reialme del déu Sol. Aquests mites encara continuen en l'actualitat. L'enorme explosió del mont Santa Helena, a l'oest americà, el 18 de maig de 1980, fou interpretada pels adventistes com un càstig diví.

L'ecologia moderna, però apropa aquests fenòmens al present i al futur de la Humanitat, tot dessacralitzant-los. A Islàndia, per exemple, els volcans es vinculen al desenvolupament sostenible ja que ofereixen electricitat i

calefacció a pobles i ciutats.

La vulcanologia ha tingut, també, la seva literatura. De Virgili i Plini el Jove a Malaparte, els grans escriptors no han restat indiferents als volcans. Centenars de textos d'autors com Chateaubriand, Victor Hugo, Alexandre Dumas, Jules Verne i Mark Twain han descrit la fascinació d'aquest fenomen. Una de les darreres aportacions ha estat la de la novel·lista Susan Sontag amb «L'amant del Volcà». Vulcanòlegs, des de William Hamilton fins als malaurats Katia i Maurice Krafft, han fet literatura de la seva crònica de les seves exploracions.

Tampoc no podem oblidar el cinema, amb les pel·lícules fonamentals com «Vulcano», de William Dieterle, i «Stromboli», de Roberto Rossellini.

De la mateixa manera, la història de l'art està farcida de

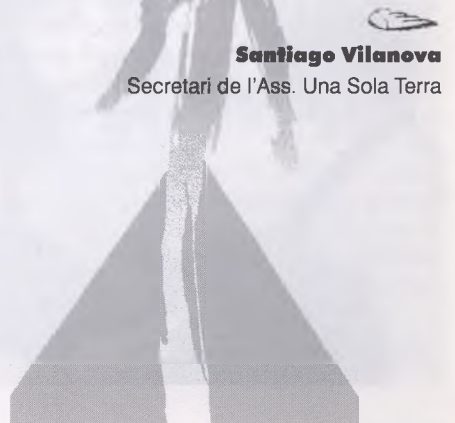

referències als volcans. Des dels dibuixos de Pietro Fabris, que il·lustraren els treballs científics de Hamilton, passant pels olis de Frederick E. Church i Albert Bierstadt, els naturalistes nord-americans de la Hudson River School, sobre el Cotopaxi i el Vesubi, fins a les postals del Fuji-Yama de Hokusai i les obres de Pierre Alechinsky i César Manrique sobre el vulcanisme canari.

L'escola olotina es basà a retratar l'epidermis vegetal que cobria els nostres volcans, tot marginant els elements basàltics i els corrents de lava del paisatge volcànic descrit pels Francesc Xavier de Bolós, mossèn Josep Gelabert o Marcel Chevalier. Les tendències artístiques actuals, però, sembla que estan més disposades a entendre i descompondre les essències del vulcanisme. L'obra internacional de l'escultor olotí Claudi Casanovas és una mostra d'aquesta nova sensibilitat.

En la interrelació de la ciència i la cultura ambiental, de la tecnologia de prevenció (com s'ha demostrat amb l'erupció del Grimsvötn a Islàndia) i la creació artística, hi trobarem la clau per al desenvolupament sostenible dels paisatges volcànics gironins.

Santiago Vilanova
Secretari de l'Ass. Una Sola Terra

La nit americana

Un gènere que no ha de ser

El cinema anglosaxó, per a, de, o sobre gais està més viu que mai. En els darrers anys, aquests tipus de pel·lícules, no només han sortit de la marginació, sinó que a més, han aconseguit un cert favor del públic i la crítica. L'homosexualitat, de totes maneres, sempre ha estat present en el cinema nord-americà més comercial, tot i que molt subtilment. El canvi que ha experimentat la crítica cinematogràfica, ara més oberta, menys dirigida, més rigorosa, ha permès descobrir, darrerament, les latents insinuacions gais de grans clàssics del cinema com **Ben-Hur**, **Rio Rojo**, **Espartaco**, **Rebelde sin causa** . . . Pocs films, és clar, s'atreuen a tractar el tema, o si més no a parlar-ne encara que fos en un segon terme. D'entre aquests últims, **La calumnia** de William Wyler o **Sunday, bloody sunday** de John Schlesinger, per anomenar dos exemples coneguts, van ser meritòries aproximacions. Gairebé una dècada després del film de Schlesinger, i també a Anglaterra, arribaria Stephen Frears amb **Mi hermosa lavandería** i **Abrete de orejas**, tot i que aquestes no van ser pel·lícules gaire comercials.

Mai com fins ara, però, el cinema homosexual havia estat tan conegut i acceptat. Es podria pensar que el problema de la SIDA ha tingut alguna cosa a veure en aquesta obertura, que arrel d'aquesta malaltia el gran públic s'ha sensibilitzat més per a aquests tipus de temàtiques. Les llistes d'èxits del cinema gai, però, no confirmen la teoria. Les pel·lícules de temàtica homosexual han arribat als cercles comercials, a través de la caricaturització. **El hombre deseado**, **Priscilla, reina del desierto**, **Una jaula de grillos**, **A Wong Foo, gracias por todo!**, **Felpudo maldito**, **Todos estan locas**, totes elles, amb major o menor grau, aposten per un humor fàcil, ple de tòpics i de llocs comuns. És aquest el preu que s'ha de pagar, per tal que aquests productes omplin les sales de cinema de bona part del món occidental? Potser sí i si és així, ho podem acceptar però no podem parlar de normalització. Ens trobem, només, davant d'una nova estratègia comercial de les grans productores que volen atraure públic com sigui.

Naturalment, que hi ha un cinema homosexual fora del gènere de la comèdia, però aquest està cometent un error previsible. Té la inclinació, gairebé vocacional, de caure en el missatge, intenta, encara que a vegades sembli esquivar-ho, convèncer algú d'alguna cosa. **Nosotros dos**, **Stonewall**, **Beautiful thing** serien exemples recents i prou clars. Amb aquestes intencions, i deixant de banda l'aspecte purament cinematogràfic de la qüestió, el cinema gai pot anar a parar a un carreró sense sortida; allà on habita la comèdia barroera i el discurs moralitzador.

Un crític cinematogràfic va dir fa poc, arrel del Festival de Cinema de Cannes, que ja es podia parlar del cinema homosexual com a gènere. Ho va

dir com si es tractés d'una conquesta expressiva, quan en realitat, si això passés, es tractaria d'una victòria més dels tòpics i no de la normalitat, aquella que passa per complaure la gent sense discursos dogmàtics o paròdies esperpèntiques.

Miquel Bartí

LA LLISTA DE . . . PERE ROVIRA «BIRI» (conservador-restaurador d'obres d'art)

- **LA QUIMERA DEL ORO** de Charlie Chaplin (1925)
- **METROPOLIS** de Fritz Lang (1927)
- **HISTORIAS DE FILADELFIA** de George Cukor (1940)
- **EL HALCON MALTES** de John Huston (1941)
- **LA VENTANA INDISCRETA** d'Alfred Hitchcock (1954)
- **LA GATA SOBRE EL TEJADO DE CINC** de Richard Brooks (1958)
- **EL LIBRO DE LA SELVA** de Wolfgang Reitherman (1967)
- **2001: ODISEA DEL ESPACIO** de Stanley Kubrick (1968)
- **ANNIE HALL** de Woody Allen (1977)
- **BLADE RUNNER** de Ridley Scott (1982)

SHORT CUTS

* Èxit espectacular de **Microcosmos** al Cineclub. L'assistència massiva de gent no habitual per veure els «bitxos» de Claude Nuridsany i Marie Perennou demostra que la informació quan interessa arriba a on ha d'arribar; malgrat que a vegades sembla que ningú no s'assabenta de les pel·lícules que es projecten.

* Decepcionant cinquantesima edició del Festival de Cinema de Cannes. Feia molts anys que no es veia una programació tan fluixa, sobretot en la Secció Oficial.

* Per fi Woody Allen ens ha aclarit perquè els republicans nord-americans tenen unes idees tan estranyes i perilloses. Ara ja sabem que els afecta una malaltia que impedeix que l'oxigen els arribi al cervell i que dificulta els seus raonaments. Esperem que es curin tots aviat.

* Poca assistència, tan masculina com femenina, al cicle «Dona i cinema» de la Filmoteca. Després de veure l'horrible **La condena** de Marco Bellocchio s'entén que la gent prefereixi quedar-se a casa. Bellocchio amb la seva visió masculista no provoca; fa el ridícul.

* Els cinèfils estem d'enhorabona. Davant la pèssima programació de la televisió, només ens queda com a única opció llegir o veure les pel·lícules de la nostra videoteca. Ara és el moment de mirar aquella pel·lícula que vam gravar fa tant de temps i que mai no trobàvem el moment per veure.

* Esperem que ben aviat podem veure el **Tren de sombras** de José Luís Guerín, que tan bones crítiques ha recollit a Cannes. Suposem que el Cine-club ja ho deu haver anotat a la seva agenda.

* Ruptura entre Vicente Aranda i Victoria Abril. Després d'haver treballat junts tants anys i haver fet algunes de les millors pel·lícules de les seves respectives carreres, Vicente Aranda no ha pogut suportar més les terribles i increïbles exigències de Victoria Abril.

VEUS DISTANTS

«De ahora en adelante, yo seré aquí la ley. ¡Conozco bien las leyes, porque las he violado todas!»

(El jutge Roy Bean (Paul Newman) a **EL JUEZ DE LA HORCA** de John Huston, 1972)

L'últim escriptor

N

o és que se'ns hagin acabat els escriptors, sinó que el cicle de l'Escriptor del mes organitzat pel Departament de

Promoció Cultural de la Generalitat, ha arribat a la fi. Seixanta-tres escriptors han estat objecte d'atenció institucional com a mínim per un mes, al llarg d'aquests darrers 6 anys. El balanç no és fàcil de fer. La proposta, i sobretot el procediment, han estat criticats des de dins i des de fora, qüestionant sovint l'eficàcia del periple forçat a què han estat sotmesos els homenatjats, esprement-los fins a l'extenuació amb un rendiment si més no discutible.

L'últim de la llista ha estat l'Ignasi Riera, de Cornellà del Llobregat, més conegut potser com a polític i com a contertulí de ràdio i TV que com a creador literari. I això que té més de vint-i-cinc títols publicats.

El dia 16 de maig va ser a Olot per parlar d'allò que ell entén per literatura i com sol ser habitual en el seu cas, captivà l'auditori amb tot un enfilall d'anècdotes explicades, no només amb gràcia sinó d'una manera intel·ligent.

En l'apartat d'autopresentació que edita la Institució de les Lletres Catalanes amb motiu de l'homenatge, titulat «Qui sóc i per què escric?», l'Ignasi Riera diu textualment això: «Sóc un home més aviat gros, a qui agrada badar, escoltar històries, explicar contes i passar estones als bars xerrant sobre coses aparentment intrascendents. Per què escric? Perquè m'agrada ficar cullerada en els debats d'un ara i d'un avui molt concrets».

Amb aquesta carta de presentació no és estrany que ell mateix s'autodefineixi com un «escriptor oral». És un amant de la paraula sonora, directa i, coneixent-lo i sentint-lo, se'n fa mereixedor de veres. Vet aquí les quatre grans idees sobre

què basà el seu discurs:

La literatura és fruit d'una experiència verbal consolidada. Pensar vol dir entendre les paraules que fem servir cada dia.- afirma. És com un principi que ens remet a l'essència del llenguatge: la paraula. No pas com un artifici, com un joc de recurrències, sinó per explicar la vida. L'us quotidià banalitzava, però, el llenguatge -diu. La literatura, lluny de la pura elucubració sobre ella mateixa, ha d'intentar renovar les paraules, portar la revolució al llenguatge potètic. Em recorda Maragall, per allò de la «paraula viva» i «l'elogi de la paraula».

Segon punt: La literatura treballa fonamentalment a partir del record. Tot escriptor escriu sempre de memòria. Nietzsche parlava del «pensament de les vaques» en el sentit d'agafar i reitriturar-ho tot per fer-ho païble. Riera afirma que això també és aplicable a les persones. «Pensar és reitriturar coses passades». La inseguretats personal ve sovint del fet de no haver sabut reciclar els records.

La tercera virtualitat de la literatura - afirma amb cara de satisfacció- és que estimula els sentits. Va posar com a exemple el «Nocturn per acordió» d'en Salvat-Papasseit, l'olor de fusta, l'escalfor a les mans, el sorolls de la nit.

Sensualitat! De què serveix la literatura si no et va vibrar, si no et fa sentir les colors de la vida? La resposta de l'Ignasi és contundent: sense això, la literatura s'acaba convertint en un seguit de consignes o en simple retòrica.

Acabà fent una defensa entusiasta de l'obra d'en Vicent Andrés Estellés. Aquí -va dir- la literatura sempre ha passat per la censura eclesial, d'aquí la seva pudicitat. I parlà d'Horaci, i de pau Vila, i de Pere Quart..., l'Ignasi Riera és un pou d'eloqüència i de saviesa que es vessa com qui fa tranquil·lament un traguinyolet d'un porró.

 Xavier Rusalleda

Nota Biogràfica

Ignasi Riera va néixer a Barcelona el 1940. Des de 1969 viu a Cornellà del Llobregat. Va estudiar Filosofia i Teologia a Sant Cugat del Vallès, a la Facultat dels jesuïtes, i Filologia a la Universitat de Barcelona.

Ha treballat molts anys com a professor d'adults a l'Escola Professional del Clot, i durant quinze anys com a tècnic editorial.

És col·laborador habitual dels mitjans de comunicació: *Ràdio 1 - Ràdio 4, Catalunya Ràdio, Onda Cero, SER, Com-Ràdio*. I a la premsa escrita, on ha fet de col·laborador estable als diaris i revistes següents: *Treball, Avui, Arreu, Serra d'Or, El Temps, Dairi de Barcelona, La Vanguardia, El Periódico, El Punt i El País*. A més de 25 llibres publicats, entre poesia, narrativa i assaig, ha participat en llibres col·lectius, com ara: «24 hores a la Rambla», «Històries de la Ràdio», «Decàleg del culé», «Onze del Barça», etc.

Durant vuit anys, va ser secretari de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Conferenciant habitual, pregoner, presentador de llibres i d'exposicions d'art, ell mateix s'autodefineix com un «escriptor oral».

Afeccionat a la cuina i al món del vi, participa en bona part dels projectes a favor del vi i de l'art del bon menjar. Pertany a SOS-Racisme i al Col·legi de Periodistes de Catalunya. És diputat al Parlament de Catalunya des de l'any 1987.

Proves, exàmens, controls...

uè s'aconsegueix amb tants exàmens?: Que els estudiants passin hores sense dormir, que els professors es passin hores corregint, que els estudiants faltin a classe per poder estudiar... Sembla que tot són problemes.

Després de tota una vida fent proves, exàmens, controls, ens hem aturat a pensar què seria del sistema educatiu si la manera d'avaluar fos diferent? Segur que aquesta és una de les preguntes que passa pel cap dels estudiants que pel juny se les hauran amb la prova més dura de les seves vides: la **SELECTIVITAT**.

Aquestes són algunes de les opinions que tenen els estudiants sobre la selectivitat i tot el que l'envolta:

David 18 anys, COU.

«Penso que la selectivitat és el darrer obstacle per arribar a la universitat, però personalment no m'agrada donar-li gaire importància. Provo de pensar-hi com un conjunt d'exàmens més que encara he de fer i pels quals he d'estudiar més perquè són globals.

Crec que amb tot el que he fet aquest any hauria d'estar preparat per aprovar-la i aconseguir la nota necessària per fer la meua carrera. Per això em trobo molt animat.

Crec que seria beneficiós per a tothom que els exàmens es fessin més repartits, i no tots només durant dos dies, que és el que atabala la gent perquè troba poc temps per fer els diferents exàmens i encara més a l'hora de preparar-se les matèries que han d'estudiar.

Jo crec que els estudis universitaris han de ser més difícils per moltes raons, són més específics i requereixen més temps, que serà el que em farà falta per ocupar-me de les feines del pis, que quan era a casa no feia. Tot i així confio en la bona preparació que he rebut a l'institut per poder afrontar amb ganes la universitat».

Pau 18 anys, COU

«Estic una mica nerviós però la veritat és que la selectivitat no em fa por. Tothom diu que si aproves el COU, fer la selectivitat només és un tràmit perquè a Olot el nombre d'aprovat es veu que és molt alt.

Jo tinc molts amics que estan cursant estudis universitaris i tots diuen que és molt difícil. Jo des de sempre he anat molt just amb les meves notes i crec que m'hauré d'esforçar més perquè a la universitat les coses canvien molt. Pel que fa a l'adaptació no m'he de preocupar gaire. Tot i que jo sóc una persona força extrovertida tinc amics que estudien allà, per tant no crec que tingui cap tipus de problema.

Jo crec que el BUP és un fracàs. Els coneixements que es poden adquirir sovint no tenen res a veure amb el futur professional de les persones. Tot i que molta gent la critica, jo estic totalment a favor de la reforma educativa perquè crec que els estudiants s'aniran encaminant progressivament cap al seu propi futur».

Ricart 18 anys, COU

«A mi no m'importa que a totes les classes es passin el dia parlant de la selectivitat. Jo només intento aprovar-ho tot, independentment de si faig la selectivitat o no. No

és una cosa que m'afecti, jo tinc clar el que vull fer i entenc que les coses s'encarin d'aquesta manera ja que la majoria de gent la farà.

Els estudis universtaris són difícils i llargs, no crec que sigui la millor opció per a mi. A més a més estan encarats cap a la part teòrica que no pas a la pràctica. En el mòdul de grau superior que vull fer les coses es veuen d'una altra manera, fan més pràctiques, que és el que a mi m'agrada.

Crec que laboralment les coses varien segons el càrrec que s'hagi d'ocupar, però el que és clar és que si han de triar algú pràctic o algú que només sàpiga la teòrica és evident que triaran el que sap fer les coses com cal. Els mòduls són una nova manera d'encarar els estudis que està guanyant molt de terreny i personalment crec que en el futur moltes vegades es podran imposar per sobre de les carreres».

Sergi, 17 anys. COU.

«A mi no m'agrada gaire que tot el dia estiguin parlant d'un examen que no necessito, tot i així ho comprenc perquè el nombre de persones que l'han de fer és molt elevat. El que no trobo bé és que el COU estigui encarat exclusivament per aprovar la selectivitat.

Jo vull fer una carrera en què demanen una nota molt alta i no gaudeixo d'una bona mitjana d'expedient, per tant és impossible que entri. Llavors vaig buscar una alternativa i vaig trobar els mòduls. Són uns nous estudis que em facilitaran l'accés a la carrera que vull. Quan acabi el mòdul no hauré de fer la selectivitat i podré entrar directament amb la nota del mòdul.

Crec que laboralment són coses diferents, els mòduls són més pràctics, en canvi la carrera està encarada d'una manera més teòrica».

Carme, 23 anys. 3r Història de l'Art

«Quan arribava el dia dels exàmens em trobava força angoixada. No estava segura d'aprovar per diverses raons. No va ser perquè al COU et preparin malament, al contrari, el COU està pensat exclusivament per aprovar la selectivitat, però de cara a la universitat la preparació rebuda no és efectiva ni adequada.

Per aprovar la selectivitat has d'estudiar de memòria i d'una manera molt esquemàtica, això és una cosa que et limita molt quan has de desenvolupar una pregunta. També és normal que oblidis els coneixements.

No trobo just que un examen pugui comptar tant com la nota de quatre anys d'estudi. La manera d'accedir a la carrera s'hauria de limitar a la mitjana que tens d'expedient, crec que seria la recompensa justa als anys d'estudi realitzats.

Per passar una bona selectivitat és molt important el companyerisme, l'amistat, qualsevol tipus de recolzament dóna confiança per aprovar».

 Sergi Navarro

De la "Comédie" al Parc Temàtic

Dissabte al matí, a la tertúlia de Ràdio Olot, un contertuli del qual no vaig poder saber el nom perquè li vaig sentir la frase al vol, va posar el dit a la nafra: "no és que el Barça sigui més que un club, em temo que Catalunya és poc més que un club". En el terreny teatral podem dir que Catalunya és poc més que Barcelona. Ja he parlat més d'una vegada de la política de producció del Centre Dramàtic amb muntatges impossibles de traslladar, caixets impossibles de pagar, la difusió televisiva abans d'acabar les gires per Catalunya i els canvis sobtats de repartiment en les obres quan han de sortir de bolos.

Ara, mentre alguns diuen que vivim un moment dolç del teatre a Barcelona, per descomptat, assistim a un espectacle més que penós, que ens recorda que aquest és un país petit. El Sr. Maragall ha fet l'encàrrec de la futura Ciutat del Teatre a en Lluís Pascual sense consultar prèviament alguns dels padrins del projecte i ja s'ha embolicat la troca.

L'Albert Boadella i en Joan Font, directors de Joglars i Comediants, han saltat com si els trepitgessin l'ull de poll i s'han despenjat del contuberni anti-Flotats. Perquè si algun dia algú, llegeixi's Fabià Puigcerver, havia cregut en el Projecte de la Ciutat del Teatre com l'expansió natural del Teatre Lliure, que aglutinés i facilités l'intercanvi entre els creadors teatrals, que potenciés l'Institut del Teatre, que posés a l'abast del públic els muntatges internacionals més innovadors i que servís de referent per a tot al país, avui li seria molt difícil no veure-ho tot plegat, com una maniobra política contra el projecte faraònic del Teatre Nacional del Sr. Flotats. I no és que no se la mereixi. Però tot plegat recorda les baralles de les juntes directives dels clubs de futbol. En Joan Font no ha cridat tant, potser perquè té massa feina preparant el muntatge que ha d'estrenar a casa d'en Flotats, però l'Albert Boadella, empenyat, ha esbombat als quatre

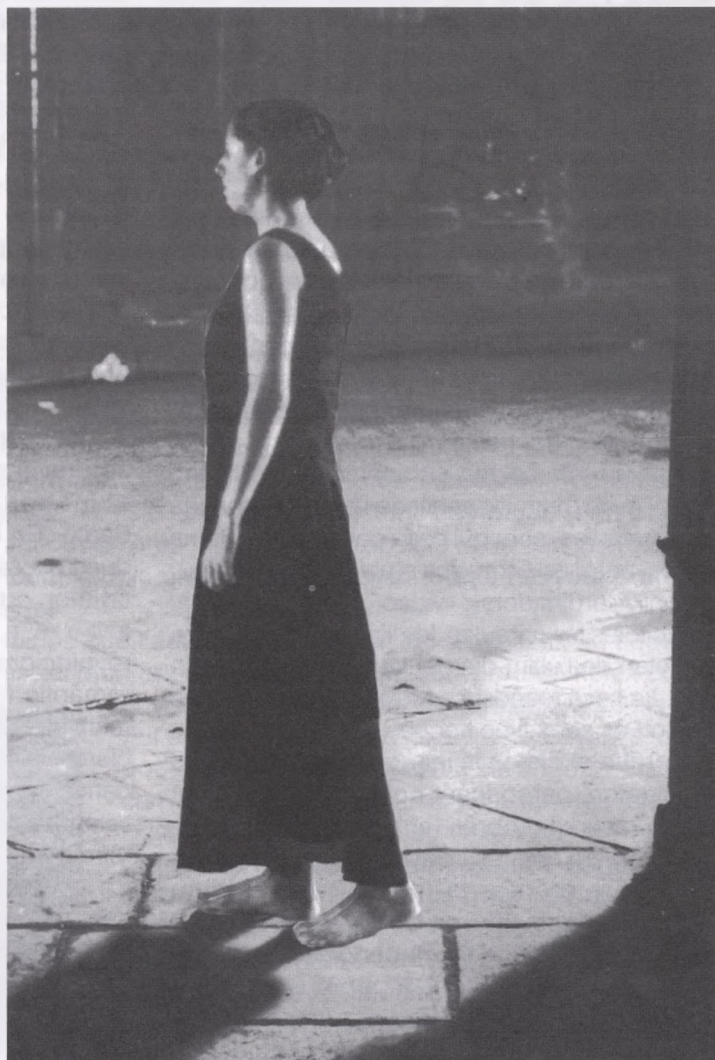
vents que la Ciutat del Teatre costarà 2000 i no sé quants més milions de pessetes, és a dir, si fa no fa, com el Teatre Nacional i que això perjudicarà greument totes les companyies teatrals de Catalunya, tots els teatres de comarques i qualsevol iniciativa teatral que no sigui barcelonina. Benvingut sigui l'Albert Boadella al carro dels miserables, però tot això no ho ha sabut fins que han nomenat en Lluís Pascual?

Mentrestant, en Lluís Pascual, a qui professionalment no se li pot fer cap escarafall, intenta refredar els ànims i surt amb una frase desafortunada dient que farà una mena de Parc Temàtic del Teatre. Tants anys a París, amb l'EuroDisney al costat, no han servit gaire de res, o potser sí.

En fi, entre Montjuïc i la Plaça de les Glòries, no sortirem de Barcelona. Voleu alguna cosa pitjor que viure'n lluny? Doncs sí, viure'n massa a dins, i si no pregunteu-ho al Sanchis-Sinisterra que amb les celles cremades a la Sala Becket se'n vol anar a "los madriles", encara que sigui per fer de mim al metro d'Alcobendas.

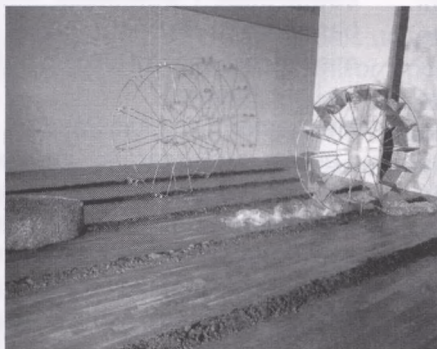
Pep Fargas

Les parelles de fet i l'art contemporani

**A
R
T**

«Benvolgut senyor: El Museu d'Història de la Ciutat i el Centre Cultural la Mercè estan preparant una col·lectiva «Girona, jove art contemporani». Aquesta exposició compta amb la participació de 12 joves artistes i la col·laboració de 12 escriptors de la mateixa generació. La mostra es desplegarà en diversos equipaments municipals entre els dies 14 de març i 15 d'abril (...) em plau d'encarregar-li l'elaboració d'un text relacionat amb

l'obra de l'artista Jordi Mitjà (...) per suposat que disposa de llibertat creativa quant a l'estil i als continguts del text». Aquesta és la proposta que vaig rebre de Girona on em demanaven, molt amablement i amb llenguatge administratiu, la col·laboració per a una exposició d'art contemporani. La traducció vindria a ser aquesta: «aquí tens un artista, menor de trenta anys com tu, que no coneixes, però que hauràs de conèixer, perquè has d'escriure un text- ni massa crític, ni massa literari, simplement una visió personal- que acompanyarà la seva obra. Tens quinze dies».

Som-hi doncs. Primera cita cega: «em dic Jordi, sóc de Figueres, nascut el 1970, ens veurem al bar La Llibreria, duré un clavella a la solapa». El començament va ser una mica dur: «sóc un artista conceptual que treballa el camp/acció incidint en els espais personals, intransferibles o transitats», (uau!). Poc a poc es va anar arreglant la cosa; resulta que es guanya les garrofes com a dissenyador, viu a Barcelona, és hiperactiu, intel·ligent, insegur, i té un magnífic sentit de l'humor. I jo vingia a caçar paraules, com qui caça papallones: «llums de neó», «pastilles», «música ambient», «final feliç», «mil.lenni», «ordinadors», «vídeo»... Un cop a casa, reuneixo totes les paraules, les lligo sota l'aparença d'un dietari de l'últim dia del segle XX i l'hi passo per fax. La seva resposta: «Molt bé, nano» Ho has captat tot! és com si ho hagués dit tot jo».

I per fi arriba el dia de la inauguració: 12 artistes i 12 escriptors peregrinant pels racons de ciutat vella a la recerca d'obres (en realitat hauríem de parlar de tretze artistes i dotze escriptors, ja que tots els que érem a la inauguració podem assegurar que l'alcalde, en Quim Nadal, després del seu espectacular discurs-performance sobre els capgrossos i l'art contemporani, passarà a formar part de la millor tradició artística dels dadaïstes-socialistes). Un cop vistes totes les obres es podria dir que predominava una mena

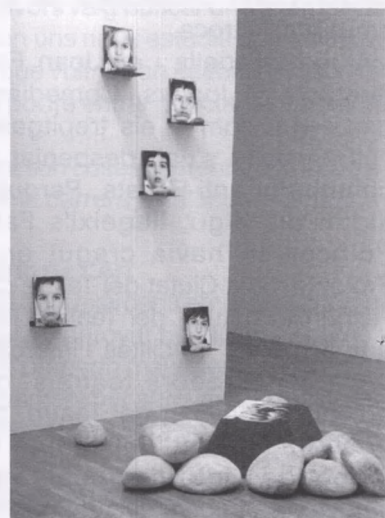
de tutti-quantí (o, segons el llenguatge políticament correcte: voluntat pluridisciplinària que es manifesta en un ampli ventall de possibilitats expressives),

amb algunes propostes especialment sòlides, suggerents i, fins i tot, madures, encara que aquest darrer adjectiu me l'ha prohibit l'organització perquè «no s'adequa a la fresca transacció dels creadors visuals i literaris» (sic). I els artistes de la Garrotxa? La dana carrillo, la Sílvia Massanella, en Narcís Gironell i en Vicenç Rovira? Doncs bé, francament molt bé: l'un molt sen-

sible, l'altre fascinant i poètic, el tercer irònic i joganer, evocador i elaborat el darrer, i en general amb un discurs fresc i agosarat.

Al cap de pocs dies, presentació del catàleg i taula rodona amb l'aclaparador títol genèric de «El fet creatiu». Mentre es desenvolupava el debat, algú em va comentar a cau d'orella: «Te'n recordes d'aquells temps en què els artistes es reunien en els cafès, conspiraven contra el poder, menjaven de franc a casa dels rics i lligaven moltíssim? I en canvi, mira'ls ara que cofois, amb el catàleg que els ha fet l'ajuntament.

Senyor, senyor, no sé pas on anirem a parar!» Jo tampoc no ho sabia, ni tampoc no m'imaginava què devia pensar aquesta mateixa persona quan la sala s'anava buidant per culpa de la retransmissió d'un partit del Barça. En fi, sort que la cosa es va animar quan un a b r a n d a t revolucionari, un

romàntic lletraferit, va proposar la redacció d'un manifest. Sí senyor, sí, un autèntic manifest! El problema va ser que va haver d'explicar-nos a les noves generacions les beceroles d'un manifest i, és clar, veient la nostra extrema ignorància, la cosa es va refredar molt.

En un moment de tranquil·litat vaig aprofitar per demanar a en Jordi mitjà quina era la seva opinió de l'exposició i, sobretot, de la relació creativa que vam haver d'establir. La seva resposta fou: «Va ser un polvo ràpid, però molt agradable»... Ai, la meua simpàtica i efímera parella de fet, com l'enyoro!

 David Santaaulària Serra

Art & Idoia Pallarès

S

embla com si poc a poc l'activitat artística d'Olot es revifés. Poc a poc. Durant tot l'any passat, diverses ex-posicions d'artistes joves centraren l'atenció cultural a la ciutat. Primer, a La carbonera gaudirem del «Permés». Més tard, «Sota trenta» marcà quelcom encara bullent i

que espero que aviat doni un altre fruit. I no pas pocs haurem notat la proliferació de sales d'exposicions privades a Olot (això, el temps ens permetrà saber si és bo culturalment o no). També el Museu Comarcal s'ha sabut apuntar alguns «gols» i ha acollit dins la seva arquitectura l'obra mega-macro-hiper-realista de Bartrina. Al costat del camp plàstic, el teatre se suma a la qualitat i, de moment, ens està delectant amb una temporada esplendorosa (amb perdó, però ja era hora!) portant obres de categoria com Dakota, L'Avar, Medea-Mix, Dia Internacional del Teatre, Sóc lletja, etc. Paral·lelament, es forgen grups «amateurs» de teatre que estan donant prou bons resultats i només cal esmentar l'excel·lent «Cantant calba», genialment interpretada (i amb guardó) per la companyia olotina «Teatre Humil».

Però al costat de tot això, i un cop ja en vaig parlar, segurament part del futur de les pretensions artístiques d'Olot es trobi ara mateix en el saber adaptar les infraestructures ja creades per la tradició i els anys als nous moments o, si més no, a noves necessitats. Em refereixo, per exemple, als Catòlics, que de moment va posar la primera pedra ianugurant la sala d'exposicions «el caliu», destinada exclusivament als artistes més joves. El primer i ben resolt espectacle fou «Trencadís» que poguérem veure en les passades

Festes del Tura, i del 5 al 29 del passat mes d'abril, exposaren l'obra d'Idoia Pallarès.

Aquesta jove artista, estudiant de Belles Arts, procedent de la Plana de Vic, però amb bones amistats per terres garrotxines, portà la seva obra a Olot sota el títol «Llibertat interior». Acompanyant (i crec que encertadament) l'anunci de l'exposició hi havia una cita de Viktor E. Frankl amb el següent text: « (...) A l'home se li pot arrabassar tot excepte una cosa: l'última de les llibertats humanes -l'elecció de l'actitud personal davant un conjunt de circumstàncies- per decidir el seu propi camí (...). És aquesta llibertat espiritual allò que fa que la vida tingui sentit i propòsit». En efecte, Idoia Pallarès crea de manera lliure, amb tècniques mixtes; en les diverses creacions conviuen dibuixos, pintures, col·lages, etc, però sempre amb un motiu clau que s'hi metamorfoseja i ondula, com la serp tel·lúrica Kundalini: un fil. Una o varies línies, regs vitals, continuïtats en l'espai, vies, camins, destins, de vegades solitaris o potser acompanyats, entrellaçats, difosos; el tarannà misantròpic o la melancònia i la força de l'amor, o com ho diu J.N. Santaaulària en un haikú: «dos amants, confonent-se/ com el riu i el mar/ a l'estuari».

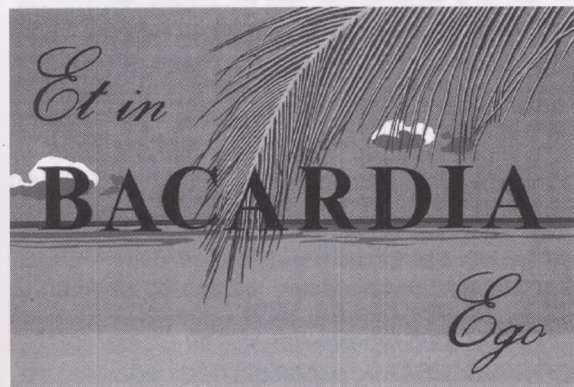
L'obra d'Idoia Pallarès, de format petit i mòbil, no pretén pas ser la d'aquell artista ampul·lós o ofensiu, el dels grans quadres i els grans muntatges. Amb senzillesa, segons com, amb certa ingenuïtat, «Llibertat interior» precisament s'interna en els interiors de cadascú i ens connota això, llibertat, dins un art eclèctic però personal, digne d'una creadora de la qual -esperem-ho- en sentirem a parlar.

 Miquel Àngel Fumanal i Pagès

Els altres paisatges (d'Olot?)

Si com diu la nota de premsa difosa per la Fundació «La Caixa», l'exposició presentada al Museu Comarcal de la Garrotxa amb el títol «Els altres paisatges d'Olot» ha estat produïda conjuntament amb l'Ajuntament d'Olot, potser valdria la pena considerar l'oportunitat o no de la proposta. És evident que no són els altres paisatges d'Olot. Els paisatges d'Olot, com s'ha dit mantes vegades, continuen sent idealitzats fins al punt d'esdevenir quasi-irreals. Hauria estat molt més interessant, considerant la participació de l'Ajuntament, de propiciar una «revisió» del paisatge pictòric comptant, si més no, amb uns quants artistes d'aquí. Al marge de l'anècdota, prou important, l'exposició té un cert interès i fa que l'espectador local, acostumat a la redundància dels paisatgistes de casa, pugui descobrir que hi ha moltes altres maneres de veure «el paisatge».

El problema de les exposicions col·lectives és que l'autor acaba sent instrumentalitzat, en aquest cas pels propietaris de l'obra. Cada quadre és un món ja per si mateix -el quadre- prou complex com per

haver de trobar el sentit de la relació amb els altres. Per a mi, el paisatge no és un recurs temàtic, com ho podria ser el dolor, la màfia o els àngels; funcionaria com a tema, en tot cas, un mateix paisatge referencial. D'aquí que pel meu gust, l'exposició no acaba de tenir prou força, ni em resulta especialment estimulante. La proposta més interessant, pel component d'humor que conté, és la d'en Perejaume. Aquest «Personatge contemplant l'informalisme» és d'una agudesca torbadora. I no passa rers. Tant de bo en passessin més com aquesta. Només m'hi sobren els comentaris (sense signar) del programa de mà, per fastuosos i recargolats.

 X.R.

CORNAMUSAM'97: LA GAITA GALLEGA TORNA A OLOT

Amb l'inici de l'estiu arriba a Olot el Cornamusam, una cita indispensable per als aficionats a la bona música. Any darrere any el Festival Internacional de la Cornamusa ha anat creixent en quantitat i qualitat fins a convertir-se actualment en un dels festivals més importants de música tradicional de Catalunya. Durant cinc anys l'entusiasme i la tossuderia de la gent d'El Tiler ens han permès veure en directe alguns dels millors grups de música tradicional: Liam O'Flynn, The Tannahill Weavers, La Ciapa Rusa... Fidel als seus inicis, el Cornamusam continua sent un punt de trobada obligatori per als sacaires catalans i a la vegada també un lloc d'intercanvi i coneixença de cornamuses d'altres cultures. Conserva el seu esperit festiu i popular al carrer a través de la cercavila amb els sons estridents dels sacs de gemecs, al mateix temps que manté un alt nivell d'exigència en les notes de les cornamuses internacionals que participen en els concerts de l'Hospici.

L'edició d'aquest any segueix l'estructura de l'any passat: tocadres d'inici des del balcó dels Espants de Sant Esteve, cercavila i ball de la Cabreta, tocadres i concert al Pati de l'Hospici... La gran sisè Cornamusam serà gallec MILLADOIRO. grup d'aquest nivell i que no hauria de MILLADOIRO està ha publicat tretze solitari i ha tan importants com Winter, Bill Whelan, divendres a la nit internacionals, en brillants cornamuses francesos BERNARD i JEAN-CLAUDE BLANC. Com a novetats hi haurà una exposició a la Sala Oberta dedicada a la Cornamusa i una conferència amb el títol de «L'estat actual de la recerca a l'entorn del sac de gemecs».

El divendres 4 i el dissabte 5 de juliol els sacaires i els seus sacs de gemecs tornaran a ser els indiscutibles protagonistes de la vida olotina.

CORNAMUSAM'97 VI FESTIVAL INTERNACIONAL DE LA CORNAMUSA

Divendres, 4 de juliol

A 2/4 de 8 del vespre, a la Casa Trincheria XERRADA sobre L'ESTAT ACTUAL DE LA RECERCA A L'ENTORN DEL SAC DE GEMECS a càrrec de **Galderic Santana i Francesc Sans**

A 2/4 d'11 de la nit, des del balcó dels Espants de l'església de Sant Esteve TOCADA D'INICI a càrrec del cornamusaire **Galderic Santana**

Tot seguit, davant les escales de Sant Esteve, MARXA I BALL DE LA CABRETA, interpretats per **Cobla de Tres Quartans del RE9**

A les 11 de la nit, al Pati de l'Hospici TOCADES amb **Cobla de Tres Quartans del RE9** i **Bernard i Jean-Claude Blanc** (França)

Dissabte, 5 de juliol

A les 7 de la tarda, davant de les escales de Sant Esteve MARXA I BALL DE LA CABRETA interpretats per les seccions de tarotes i percussió de **So Nat** i els

sacaires **Carles Clavero, Pere Pau Jiménez, Miquel Orellana, Xavier Orriols, Ferran Roca, Francesc Sans, Xavier Bayer, Galderic Santana i Jordi Vallverdú**. El conjunt serà dirigit per la **Roser Oliver (So Nat)**.

A continuació, pels carrers de la ciutat CERCAVILA DE LA CABRETA acompanyada per **So Nat, Bufalodre, Els Cigalons, Cobla de Tres Quartans del RE9, Cobla de Quartans de la Vilanova, Xavier Bayer i David Miret i Ferran Roca i Carles Clavero**.

A 2/4 d'11 de la nit, al pati de l'Hospici CONCERT de **Milladoiro** (Galícia)

Després del concert, al mateix pati de l'Hospici BALL amb **Els Cosins del Sac**

Del 20 de juny al 8 de juliol

A la Sala Oberta del Museu Comarcal «**CORNAMUSAM**», exposició dedicada a la cornamusa i al sac de gemecs

Folk Rural, tres dies de música i espectacles

El primer cap de setmana de maig, es portà a terme el «2n Festival de Folk Rural» a Sales de Llierca. Uns prats verds i grans, dues carpes de circ, una barra de bar al mig de les dues carpes i una cuina improvisada. Zona d'acampada, el Burró a quatre passes, parades de pastissos, crêpes i tot tipus de menjars casolans, serviren d'escenari per a un ambient musical que va parar durant els tres dies que va durar el festival, tant de dia com de nit.

«El Folk Rural», que es fa des de l'any passat, és una iniciativa de la Coordinadora de Folk Rural, pretén dinamitzar uns dies de contacte amb la natura on la música Folk hi té el paper protagonista. D'aquesta manera la gent conviu i coneix nous grups de música Folk, tant d'aquí com d'altres països. Cal dir que no només són grups ja creats, sinó que també hi ha la iniciativa de l'escena oberta, on s'ajunten uns quants músics i allà mateix es realitza un concert de música folk amb la participació de tothom, ja sigui tocant algun instrument, ballant o picant de mans, i tot això barrejat amb espectacle més teatral, tant per a la mainada com per a la gent gran.

Del primer dia, cal destacar la magnífica actuació del grup «Khamlia» (Sud del marroc), de «Shamrock» (BCN), amb la seva

fusió celta, Els Bautistes» (Garrotxa), també amb un folk molt original, entre altres sorpreses que no estaven programades. El segon dia, ja de bon matí, el grup de la Garrotxa L'Auzel ens va oferir el seu repertori de cançó tradicional. A la tarda, actuaren «Gallfer» (BCN), amb cançó tradicional, «Kéfir» (Tarragonès) amb una fusió de folk i flamenc, «La catracòlica Polaca», amb un espectacle de cercavila, i «Shaül Pifer» (Catalunya Nord) que van anar presentant el seu espectacle en intervals de dues hores durant dos dies. Ja entrant a la nit, hi hagué un repertori de grups que van fer durar la festa fins a la matinada. Actuaren: «Blue Moon» (Catalunya Nord), amb un repertori de Blue grass, «Sa Cobla» (Pla de l'estany), amb música tradicional i danses, «Orquestrina Los resalats» (osona), amb balls

populars, «1 Kilo d'cirque» (catalunya Nord), amb folk tradicional, «Els trobadors» (Pla de l'estany), amb un repertori medieval, «Cluricaun» (garrotxa-Ripollès) amb el seu folk contemporani, M&M (garrotxa), amb un repertori més elèctric, i «Camàlics» (BCN) amb una fusió elèctrica de folk. Cal dir que actuaren més grups que es van anar improvisant al moment i que donaren un gran nivell al festival. Per acabar, el tercer dia, sense poder descansar, es realitzà un taller de malabars a càrrec de «Cirquet Confetti» per a la mainada i gent gran. Al matí i durant tota la tarda, hi hagué «escena oberta», on tots els músics que havien actuat durant el festival, s'ajuntaren per ambientar un públic que no es cansava mai de ballar i de participar.

L'organització va fer una valoració molt positiva d'aquesta segona edició del Folk Rural, tant per l'assistència de públic (que es calcula en unes mil persones) com pel nivell dels grups participants. La Coordinadora de Folk Rural, juntament amb «A.M.A.» (Associació de músiques acústiques del Nord de catalunya) estan preparant ja a fons la «2na Nit Celta» que tindrà lloc aquest estiu.

Mordassa a la música

Ja ve de lluny, però ara és pitjor. L'Ajuntament d'Olot vol acabar amb la música viva, amb la vida nocturna i de retruc amb els locals que encara gosaven organitzar alguna activitat cultural. Els hipotètics responsables de la salut pública, de la cultura i de l'ordre semblen haver-se confabulat perquè tota la ciutat dormi a les onze de la nit. Apelen a les ordenances per donar raons de pes. Només compten els decibels. Senyores i senyors de l'ajuntament, això és molt poc seriós. La simple denúncia d'un veí -per cert, ben poc respectable- els fa anar de corcoll. Deuen voler fressa i, si la volen, la tindran. De què es tracta, d'anar a l'ajuntament a cridar com un energumen, d'amenaçar-los d'anar al jutjat, de reunir cinc mil signatures? Doncs, ja ho farem.

Sorprenentment i per vergonya seva, al carrer de Sant Ferriol no hi ha límit de res; vòmits, orins, trencadissa, sorolls a dojo. Aquí no hi entren les ordenances? I als locals on serveixen indiscriminadament pel mètode de la «festa del tequila», «festa del Bacardí», «festa de la cervesa», litres i litres d'alcohol a menors, que agafen unes borratxeres de mil dimonis, tampoc no els passa res. Una impunitat que fa mal pensar. En canvi, només cal que un veí exaltat truqui a la

Policia Municipal perquè la patrulla es presenti amb l'aparatet sonomètric a comprovar si passen dels decibels o no. I tothom sap que només cal que passi una moto pel carrer perquè es dispari. El veí no ha de demostrar res. Qui ens diu que efectivament el volum de so vulnera la intimitat de la seva llar. I si es tracta d'un obsés o d'un perepunyetes que frueix fent la guitza a qui se li posa al davant?

De què parlem quan parlem del bé comú? Viure al costat del riu també pot ser un problema per un reumàtic. O al costat de l'Hospital, per culpa de les ambulàncies, o al carrer Mulleres, pel trànsit, o al firal, per les sardanes. Vostès tenen encomanada la tasca de vetllar per la convivència, no pas a qualsevol preu, simplement al preu del sentit comú. Pensin-s'ho bé.

Dana Carrillo

De l'esbart a l'art

Dana Carrillo, amb la llicenciatura en Belles Arts acabada i moltes ganes per treure's les oposicions, ha participat recentment en l'exposició jove d'art contemporani Trans Art, amb unes propostes realment sorprenents, en les quals l'obra serveix per explicar coses que amb paraules en seríem incapaços.

La inspiració arriba fins a Riudaura?
La inspiració és a dins. Aquí he fet uns treballs que no hauria fet en una gran ciutat, perquè he utilitzat elements rurals en les meves obres com capgrossos, els safareigs o conills.

Influeix tenir un pare escultor?
Potser t'imprimeix un caràcter que et fa més sensible a les coses, però pel que fa a l'obra no, perquè el que tu fas ve de com ets.

Estudiar a Belles Arts a Olot o a Barcelona?
A Barcelona, perquè a Olot és més la idea d'ofici, però a Barcelona t'exigeixen molt més que no pas ser un robot que presenta treballs.

Sota 30 o TransArt?
Sota 30 era una mica en plan supermercat, i TransArt em va interessar perquè hi havia una cita a cegues entre un artista i un escriptor, i a partir d'aquesta relació sorgeix una proposta on la gent llegeix i veu l'obra, aconseguint això que no es tanqui tant amb l'art.

L'art és un negoci?
Negoci i subhastes estan tan lluny de l'art com el futbol ho està de l'esport.

Què és, doncs ?
Per a mi és una manera de parlar. Em baso en coses que no puc dir-les, i les dic a base de cosetes, objectes. Potser necessites fer Belles Arts per intentar saber-ho.

TEST:

Ja està tot inventat?

No.

Evolució o revolució?

L'evolució es fa sempre a partir d'una revolució.

Riudaura o Barcelona?

Istanbul.

Un artista?

Algú que mira al seu voltant.

Una obra?

Un retaule romànic.

Una tècnica?

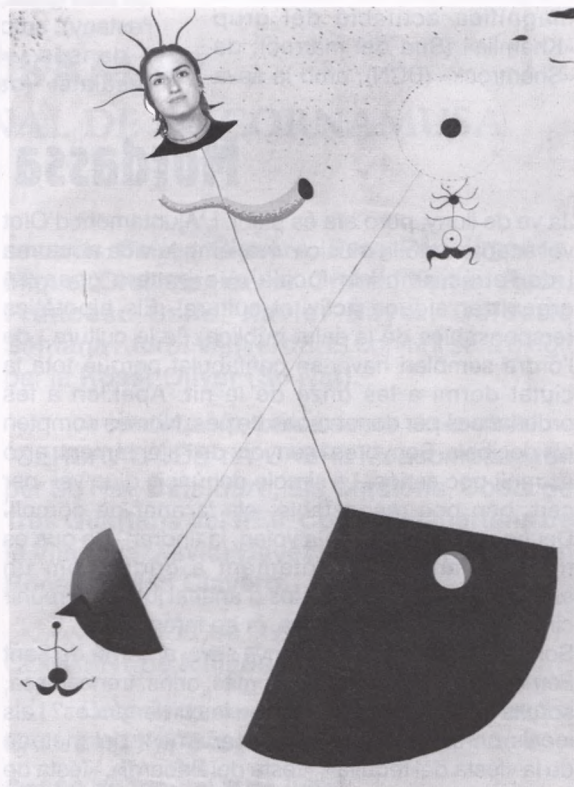
Relacionar.

Un projecte?

Continuar agafant fils per agafar coses que estan molt lluny.

Un diseg?

Anar a sopar.

La Biblioteca i l'Arxiu

Les relacions entre els arxiviers i les bibliotecàries han estat sovint caracteritzades pel recel i per la incomprensió. El perfil professional, el disseny curricular dels ensenyaments universitaris i l'àmbit de competències són algunes de les qüestions que han estat objecte de controvèrsia entre els dos col·lectius.

Afortunadament, a la nostra ciutat, aquests malentesos no s'han donat mai. Potser la raó fonamental sigui de caràcter històric. Durant molts anys, la biblioteca i l'arxiu municipals eren la mateixa institució i compartien la direcció -el doctor Joaquim Danés i Torras, fins a la seva mort, l'any 1960- i l'edifici -l'Hospici. Amb el restabliment de la democràcia i de l'autogovern de Catalunya, el mapa cultural del país va experimentar un important procés de transformació que va afectar també els centres que custodiaven el patrimoni escrit i documental. Així, l'any 1983 es creava l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot, i l'any 1987 la Biblioteca Marià Vayreda, com a resultat de la fusió de la Biblioteca Municipal i la Biblioteca Popular. La separació de la Biblioteca i de l'Arxiu obeeix a uns criteris indubtables de racionalitat i la col·laboració ha marcat la relació entre les dues noves institucions.

Tant és així que, en el moment de donar la benvinguda a la nova seu de la biblioteca inaugurada el passat mes de maig i felicitar els seus responsables per les magnífiques instal·lacions, l'Arxiu ha de reconèixer públicament la bona disposició que sempre ha tingut de la Biblioteca Marià Vayreda, que s'ha manifestat en diversos aspectes, des de l'assessorament tècnic en la catalogació de materials bibliogràfics de l'Arxiu fins a la cessió de les col·leccions de fotografies i de cartells locals.

Hi ha un aspecte d'aquesta bona disposició que caldria subratllar. Quan es va inaugurar l'Arxiu Comarcal, moltes de les prestatgeries de la biblioteca auxiliar estaven buides; ben aviat, però van resultar

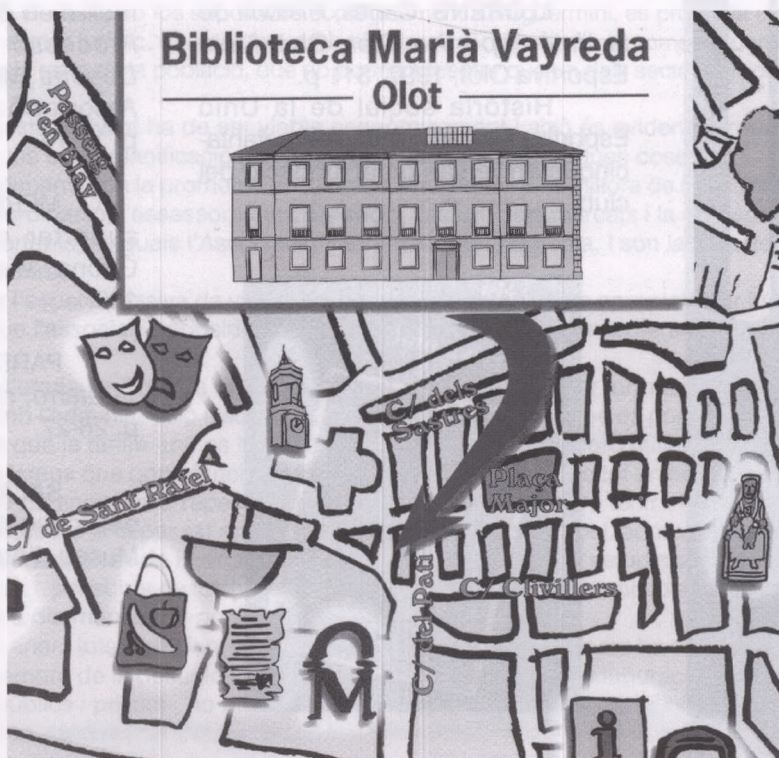
insuficients. Una part d'aquest creixement es deu, sens dubte, a la cessió que va fer la Biblioteca Marià Vayreda a l'Arxiu Comarcal d'exemplars duplicats de llibres, opuscles, revistes i impresos locals. Avui, l'Arxiu, gràcies a donacions d'entitats i de particulars i a una política d'adquisicions, disposa d'una biblioteca auxiliar més que acceptable. Però, en els primers anys, si els estudiosos que anaven a investigar el passat local a l'Arxiu podien consultar sense moure's del lloc la història d'Olot d'Esteve Paluzie, els vint-i-sis volums de les Noticias històriques de Francesc Monsalvatge, les Notas Històriques d'Esteve Castellà, i altres clàssics de la bibliografia olotina, va ser gràcies a la generositat de la Biblioteca Marià Vayreda.

Si la Biblioteca va poder cedir a l'Arxiu aquest conjunt d'obres, vol dir que el fons que custodia és d'una magnitud considerable. Ara que nous documents ens han permès conèixer més aspectes de la vida del doctor Joaquim Danés, ens adonem de la constància, la perspiciàcia i l'entusiasme amb què va aconseguir dotar a la biblioteca d'una extraordinària col·lecció local, en el sentit més ampli del terme: llibres d'autors locals, llibres sobre temàtica local i llibres impresos a Olot.

La continuació d'aquesta línia pels successors de Joaquim Danés al capdavant de la biblioteca ha fet que la Biblioteca Marià Vayreda -al costat del préstec i altres serveis que presta- sigui un centre d'investigació de primer ordre, un centre complementari, si es vol, però indispensable quan algú desitja consultar algunes fonts

documentals sobre el passat local que només custodia la biblioteca, com, posem per cas, la col·lecció del periòdic carlí El Iris, els manuscrits de mossèn Pere Valls, la deixa Saderra i l'epistolari de Marià Vayreda.

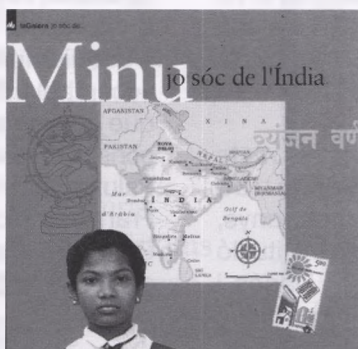
Confiam que en la seva nova etapa, la Biblioteca Marià Vayreda continuï potenciant la col·lecció local i, per tant, la investigació. L'Arxiu li ofereix la seva col·laboració i, des d'ara, li proposa dues empreses conjuntes: el catàleg de la premsa local i el repertori bibliogràfic de la comarca. Mentrestant, felicitats i tots els èxits del món!

Monografies

FARJAS, Anna, *Minu: jo sóc de l'Índia*, Barcelona: Editorial la Galera, 1997, 31 p.

Recorregut per la vida de Minu Tawari, una nena de nou anys de l'Índia, que obre la col·lecció «Jo sóc de...», dirigida per l'Associació de Mestres Rosa Sensat.

Homenatge a Miquel Duran, [XXXVII Fira del Dibuix i de la Pintura], Figueres: Casino Menestral Figuerenc, 1997, [16] p.

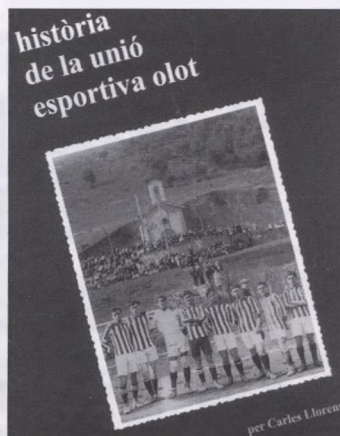
Recull de textos diversos en homenatge a Miquel Duran. Inclou il·lustracions de l'autor.

La informació és futur: Coneixements bàsics per als botiguers, Olot: Unió de Botiguers d'Olot, 1997, 35 p.

Opuscle informatiu sobre la Llei d'ordenació del comerç minorista de 1996.

LLORENS, Carles, *Història de la Unió Esportiva Olot*, Olot: Unió Esportiva Olot, 1997, 311 p.

Història social de la Unió Esportiva Olot amb motiu del setanta-cinquè aniversari de la fundació del club.

MANEL·LA, Anna, *Anna Manel·la: Escultures*, Olot: Galeria d'Art Arcadi Calzada, 1997. — 35 p.

Catàleg editat amb motiu de l'exposició de l'artista que es pot veure aquest mes de juny a la Galeria Sant Lluc. Conté un text d'Antoni Puigverd.

SANTANACH, M. Dolors i COSTA, Perfecte, *Santa Llúcia de Puigmal: Parròquia sufragània de Sant Joan de les Abadesses*, [S.l.]: [els autors], 1997, 141 p.

Estudi de l'antiga parròquia de Santa Llúcia de Puigmal, sufragània de Sant Joan de les Abadesses i geogràficament garrotxina.

Articles

BASSOLS i BALÉS, Ernest, «El futbol a Besalú: tercera etapa (2ona part)», *Tallaferro*, núm. 69, març-abril 1997, p. 26-27.

BUSQUETS, Cesc i FÀBREGA, Marta, «Les excavacions a la Devesa», *Tallaferro*, núm. 69, març-abril 1997, p.14.

CANAL, Jordi, «El carlisme catalanista a la fi del segle XIX: Joan Bardina i 'lo Mestre Titas' (1897-1900)», *Recerques*, núm.34, 1997, p. 164-169.

LLONGARRIU, Ramon, «El molí d'en Sorolla», *Setmana Santa: Processó dels 'Sants Misteris': Desena Memòria*, Camprodon: Associació dels Sant Misteris, 1997, p. 13-14.

MERINO, Imma, «Què poden suportar els ulls?», *Cegueses*, Girona: Museu d'Art, 1997, p. 164-169.

PARÉS, Josep, «Déu (1er.)», *Tallaferro*, núm. 69, març-abril 1997, p. 26-27.

SALA, Joan, «Berga, el gran desconegut», *7 MD'A a fons*, Girona: Museu d'Art, 1997, p. 49-60.

No t'emprenyis J.S. Capallera!

Si t'anomeno "intel·lectual" és precisament perquè ets capaç d'escriure lletriferis com el del mes de maig. No hi vegis cap voluntat malèvola de trepitjar-te l'ull de poll ni molt menys una irreverència al significat etimològic del terme. No. L'epítet és només una manera carinyosa de dir que no entenc res del que escrius i que al teu costat em sento un analfabet. La teva prosa erudita em recorda el soroll del motor d'un cotxe i tu el mecànic que tant admiro perquè hi sap distingir les avaries. Però anem al gra: què volies dir quan et vares posar davant la màquina d'escriure? Que no estàs d'acord amb el que ICEV defensa a l'Ajuntament? Doncs perfecte. Ja era hora que ho diguessis en públic i que ens n'assabentéssim tots. Que estàs d'acord a grans trets amb el que defensa el PSC i l'Esquerra a l'Ajuntament i que et vols apuntar en aquest carro? Doncs digues-ho clarament, home! O potser és que hi ha coses de les que diem l'Esquerra o/i el PSC que encara no t'agraden prou? També les pots enumerar sense més embuts i, si

s'escau, rectificaré. Paraula de llobató! O potser intentes lluitar contra els elements i has començat una croada per sotmetre tota l'esquerra als socialistes o per refundar un «PSC a la carta» sense els d'ara però amb tu i no se sap ben bé qui més? O...? Sigui el que sigui, verbalitzo. Sempre serà millor que posar-se pedres al fetge.

Juan Barnadas i Puigferrer

Passi-ho bé Sr. Barnadas Puigferrer

Les qüestions importants cal tractar-les amb rigor i amb la suficient imaginació que el cas pot requerir i, per tant, no em resulta gens atractiu ni interessant convertir la seva correspondència en una croada personal.

Que li vagi de gust i passi-ho bé, senyor Barnadas Puigferrer.

P.D.: Només dir-li que em sap greu que vostè, amb la seva intolerància, acabi exemplificant el difícil que pot resultar parlar amb nom propi, o intentar el tan necessari debat de les idees.

Juan Serra Capallera

La Garrotxa, Terra d'Acolliment Turístic

Una Associació per a la reforma i la dinamització del sector turístic a la Comarca

Des de fa prop d'un any, la comarca de la Garrotxa disposa d'una eina molt important per aconseguir la planificació, la promoció i la millora del sector turístic: l'Associació «La Garrotxa, terra d'Acolliment Turístic».

La idea de formar l'Associació va néixer al si del Consell Assessor de Turisme del Consell Comarcal i va ser el resultat de la confluència de dos factors, un d'intern i l'altre, extern. El factor intern -i més important- va ser l'adquisició de l'hàbit de reunir-se els representants de tots els organismes i entitats del sector turístic per bencanviar informació i adoptar postures comunes en els temes que n'afectaven el conjunt. El factor extern van ser els contactes amb la Fédération des Pays d'Accueil Touristique del Llenguadoc-Rosselló, que ens van fer adonar dels avantatges de disposar d'una associació dotada de pressupost propi i d'un programa d'actuació conjunt.

A partir d'aquí, es va iniciar un procés de transformació de l'antic Consell Assessor que ha estat un exemple de consens i ha mostrat un grau de maduresa del sector que ningú no imaginava abans. En aquest procés ha estat decisiva l'existència prèvia d'un teixit associatiu ric i amb tradició al sector.

L'Associació està formada pels representants de la majoria d'organismes i entitats de la comarca, públics i privats, relacionats amb el turisme. Del sector públic participen 19 del 21 ajuntament, a més del Consell Comarcal, el Parc Natural de la Zona Volcànica i la Cambra de Comerç de Girona. Del sector privat hi ha totes les associacions professionals de la comarca: restauració, hostaleria, bars, càmpings, cases de colònies, residències-cases de pagès, activitats..., a més dels patronats de Turisme de la Vall de Bas, Besalú i Santa Pau.

La filosofia de «Terra d'Acolliment» és que l'activitat turística a la comarca es basi en els principis del turisme sostenible i de qualitat, que afavoreixi la gent de la comarca i que sigui especialment respectuosa amb el medi natural.

Per exemple, en els Estatuts de l'Associació es diu que el desenvolupament turístic ha de ser sostenible, i això vol dir que ha de ser suportable ecològicament a llarg termini, viable econòmicament i equitatiu des d'una perspectiva ètica i social per a les comunitats locals. Efectivament, si el turisme a la Garrotxa no fos suportable ecològicament a llarg termini, es produiria una degradació del medi ambient que no interessa ningú: ni al sector turístic, que compta amb els atractius naturals de la comarca com a recurs, ni als visitants, que hi vénen justament per això, ni a la resta de la població, que no podria acceptar que un dels sectors productius els fes malbé la qualitat de vida i el patrimoni heretat.

L'altra premissa és que aquesta activitat ha de ser viable econòmicament i això és evident perquè si no, ningú no s'hi dedicaria. Però cal tenir idees clares i una bona planificació per tal de fer compatibles ambdues coses.

Els objectius de «terra d'Acolliment» són la promoció del turisme a la comarca, la millora de la qualitat dels productes, la planificació del sector, al formació, la coordinació, l'assessorament als socis, l'estudi dels mercats i la confecció de paquets turístics.

Hi ha també dos reptes importants als quals l'Associació haurà de donar resposta, i són la caracterització del mercat i la definició i millora del producte que s'ofereix.

D'una banda, cal abandonar l'espera passiva de visitants i buscar els mecanismes apropiats per incidir en el mercat. Identificar els clients interessats en allò que l'associació considera els tres eixos bàsics de la seva oferta: natura, gastronomia i cultura. I fer-los venir a la nostra comarca.

D'altra banda, cal definir bé l'oferta i millorar-la substancialment. Això vol dir donar formació a les empreses, millorar els serveis i les instal·lacions, dialogar amb l'administració i, sobretot, buscar la qualitat. Gairebé es podria parlar d'una reestructuració profunda del sector en base a allò que ja tenim - no es tracta de fer invents estranys-, però millorant-ho molt.

En el encara curt període de temps que porta funcionant, l'Associació ha emprès ja tot un seguit d'iniciatives molt esperançadores, entre les quals potser la que ha tingut més repercussió exterior ha estat el fet de tenir un estand propi al Saló Internacional de Turisme de Catalunya, fet a Barcelona el passat mes d'abril. Un èxit, gràcies a la col·laboració activa de tot el sector.

Però no només hi ha actuacions a nivell de la promoció. Hi ha previstos diversos estudis sobre el sector i els mercats que poden orientar decisivament l'activitat. I, per sobre de tot, hi ha una mirada de conjunt que permet planificar i dotar d'objectius les actuacions, intentant no caure en un dia a dia mancat de perspectives.

En definitiva i per primer cop, anem tots junts, fent efectiva una col·laboració que fins ara ha estat capaç de vèncer recels, malentesos i picabaralles que són fruit sempre de la desunió i el campí qui pugui. I aquesta col·laboració es tradueix en l'aportació per part de tots els associats -insistim, públics i privats-, no només de diners, sinó també d'idees, d'iniciatives i d'esforç personal.

Un exemple per a la resta de comarques de Catalunya, que ja han començat a interessar-se per la fórmula i a les quals encoratgem de tot cor perquè la unió no s'ha de limitar a la nostra comarca. Quant més organitzats estiguem, més lluny i millor anirem.

Josep Ma Prats

Inexactituds sobre Ràdio Olot

Benvolgut amic, en el número 20 de la revista que dirigeix, d'aquest mes de maig, es publiquen diversos articles sobre la futura televisió d'Olot, signats per Joan Barnadas i Albert Bramon, com a portaveus d'ERC i del PSC, respectivament, a l'Ajuntament d'Olot, i un altre de Juli Clavijo. Com que en tots ells hi ha força inexactituds sobre Ràdio Olot, em sembla indispensable manifestar algunes consideracions perquè els seus lectors estiguin ben informats:

1. No és cert, com afirma el senyor Barnadas, que hi hagi cap acord que reservi als accionistes privats de Ràdio Olot la tria del director, i a l'alcalde d'Olot, la presidència del consell d'administració. Ràdio Olot SA és una societat anònima privada que es regeix d'acord amb els seus Estatuts i amb la Llei i, com és preceptiu, tant el director com el president del consell sempre han estat nomenats pel consell d'administració de la societat que, a la vegada, és elegit per la junta general d'accionistes. Cal recordar només que, en els divuit anys de vida de la societat, en dues ocasions el president del Consell d'administració ha estat un accionista privat i així podria tornar a passar en el futur.

2. Ràdio Olot, malgrat el que diu el senyor Barnadas, no ha estat mai «associada» a altres ràdios ni tampoc ha estat mai «a punt d'acabar en una cadena provincial». L'única cosa certa és que ha tingut, en molts moments de la seva història, acords de col·laboració comercial i de programació amb altres emissores, per compartir o reduir despeses i afavorir la seva viabilitat econòmica, especialment quan raons de mercat així ho han aconsellat. Mai no ha perdut la seva autonomia ni la seva identitat, ni mai ha vist afectada la seva personalitat jurídica ni la seva independència com a mitjà. Que no es parli tampoc, si us plau, de «cadenes provincials» perquè, fins avui, no n'hi ha hagut mai.

3. El senyor Barnadas torna a equivocar-se quan diu que «l'antic director de Ràdio Olot va ser triat pels accionistes privats». L'anterior director va ser designat, com tots els altres, pel consell d'administració de la societat (format per consellers públics i privats) que, en aquella ocasió, presidia l'Alcalde d'Olot, senyor Pere Macias.

4. És molt lliure el senyor Barnadas de creure- com afirma- que Ràdio Olot no existiria si l'empresa fos només privada. No sé en què es basa per fer aquesta afirmació. Seguint la seva manera de raonar, algú també seria molt lliure de pensar i de dir que Ràdio Olot no existiria si l'empresa fos només pública. Tots estariem d'acord que seria una afirmació gratuïta i sense fonament. Ni més ni menys que la que ha fet el senyor Barnadas.

5. El senyor Bramon, en el seu article, parla que l'Ajuntament d'Olot permet a l'empresa TV Olot «d'usar els estudis de Ràdio Olot, la xarxa comercial i el seu personal». Afirmació incerta i absolutament fora de lloc. Ni l'Ajuntament d'Olot s'ha manifestat mai en aquest sentit, ni podria fer-ho. L'Ajuntament d'Olot-s'ho apunti bé senyor Bramon- és solament un accionista de la societat, amb un 25% de participació en el capital. Les atribucions que el senyor Bramon atorga erròniament a l'Ajuntament són de l'exclusiva competència del director, del conseller-delegat i, en últim ca, del consell d'administració.

6. El senyor Juli Clavijo signa també un article sobre el mateix tema, en el qual se sorprèn que Olot Televisió es constituís com a societat en el domicili de Ràdio Olot que, com és sabut, és un local de propietat municipal. Vull aclarir-li que, mesos abans de la seva constitució formal, Olot Televisió va tenir el permís de Ràdio Olot SA i que aquesta decisió va ser consultada amb el propietari, que ho va veure bé. A qui es va consultar? A l'alcalde d'Olot.

7. No sé d'on ha tret el senyor Clavijo que, en el passat, Ràdio Olot s'hagués volgut vendre -com ell diu- a «una altra cadena de fora de la ciutat». ni s'entén massa el que diu, ni el que sembla que diu és cert. Almenys en els últims trenta anys de la història de Ràdio Olot (que els he viscut i els he conegut prou bé) ningú, amb un mínim de rigor, faria un tipus d'afirmació com aquesta. Afirmació que no em queda més remei que dir, senyor Clavijo, que és només producte de la seva imaginació. Dit tot això, vull acabar demanant a tots els articulistes esmentats que, abans de parlar o escriure sobre Ràdio Olot, es documentin i s'informin millor. Els professionals de Ràdio Olot ho agrairem. També els lectors de la seva revista.

Ben cordialment,

Bartomeu Espadale i Vergés
Conseller-delegat de Ràdio Olot SA

Què passa amb el famós programa Leader?

De les propostes llençades en l'editorial del passat mes de maig, dedueixo que donar-vos una resposta entenedora pot resultar una tasca bastant difícil. Crec poder afirmar sense por d'equivocar-me que hi ha un desconeixement profund del projecte Leader de la Garrotxa, almenys per part dels qui tiren pel dret. Si no fos així, el vostre editorial hauria estat diferent, amb unes aportacions i propostes més coherents amb el tarannà del projecte. Malgrat això, val la pena intentar donar aquestes respostes.

En primer lloc, m'ha sorprès el qualificatiu de «famós». Nosaltres no intentem que el projecte surti a cap primera plana, ni que sigui una notícia constant en boca de tothom. No estem per competir amb ningú. En comptes d'això apostem per un treball ben fet, en silenci, constant, sense buscar triumfalismes, conscient també de les nostres limitacions, apostant per la cooperació i no pas per la competició, acostant posicions, dialogant, escoltant i, en la mesura que la prudència mana, aconsellant.

La fase executiva del projecte va començar l'u de gener d'enguany. Això significa que aquella persona o empresa que tingués un projecte entre mans podia venir a les oficines de la Fundació Privada per a la Promoció i el Desenvolupament de

Garrotxa (organisme gestor del projecte Leader) a exposar-lo (i poden continuar fent-ho fins al 30 de juny de 1999). Creiem que el termini d'encara no cinc mesos no és suficient per reactivar el que sigui (en la vostra pregunta no especifiqueu què).

La iniciativa comunitària Leader II busca la diversitat d'accions per a dinamitzar un determinat territori. Els ajuts van destinats a projectes de la iniciativa privada (no només per a uns quants) que treballin en 5 grans camps: la formació, el turisme rural, les petites i mitjanes empreses, la comercialització i valorització de la producció agrària i la conservació i millora del medi ambient. La pròpia legislació comunitària limita la quantia de l'ajut que pot percebre un mateix promotor. En conseqüència, no es pot apostar a tot o res per un sol projecte, encara que volguéssim, fet que considerariem contraproductiu pels riscos que això comporta. Sortosament, vivim en una comarca on l'activitat empresarial és bastant diversificada, amb els centres de decisió en el propi territori. Des de la Fundació pensem que aquest és el model desitjable. El que cal fer és millorar-lo, obrint-lo al canvi.

Jordi Güell i Güell
Gerent de la Fundació Privada per a la promoció i el Desenvolupament de la Garrotxa

Teatre

Pigmalió

de Bernard Shaw. Fins a finals d'any.

Al Poliorama, amb Dagoll i Lloïl Bertran.

XIV Marató de l'Espectacle

6 i 7 de juny.

A les sales M. Aurèlia Campmany, Ovidi Montllor i Annexa del Mercat de les Flors.

Siempre perdiendo!

de Faemino i Cansado. Un humor molt particular al Villarreal Teatre.

Diversos

I Mostra cinematogràfica d'Òperes Primes Europees.

Del 30 de maig al 8 de juny. Verdi Park, de Barcelona, sala B. Un espai per als joves realitzadors, amb secció oficial i secció retrospectiva.

Fira del Llibre

fins al 8 de juny. Passeig de Gràcia. Música, conferències, autors, i totes les novetats editorials.

Pesombra.

Del 5 al 15 de juny. Dansa al Romea, dins el cicle Dansateatre, a partir de poemes de J. S. Papasseit.

Brrrraaammm!

Taller de recursos sonors per a músics i no músics. Dies 9,10,16 i 17 de juny. Direcció: Orquestra del Caos. Centre Cultural La Mercè. Girona.

Música

Dijous 5,12,19 i 26 de juny, al Cafè Central d'Olot: **Pep Fargas, Pedro Carrizosa** (teatre) i **Jordi Figueras i Xavier Rusalleda** (Cançó). a 2/4 d'11 de la nit.

Javier Muguruza. 4 i 5 de juny, a les 22.30 h. Al Harlem Jazz Club, el compositor basc per primer cop a Barcelona.

Sónar 97, 4a edició. Barcelona, del 12 al 14 de juny. Festival de les músiques avançades i de l'art multimèdia, referent europeu de la música sintètica.

Cursos

EMA (Escola Municipal d'Art) Centre Cultural La Mercè. Girona. Del 25 de juny al 4 de juliol. Mural urbà: **Vicente Huedo**. Introducció al tapís: **Carles Delclaux**. Taller de reciclatge: **Quim Corominas**.

Institut del Teatre de Barcelona. Sitges. Del 8 al 13 de juny. **Carolyn Carlson**. Classe magistral. **Ramon Oller**: duos i diàlegs. **Valerij D. Anisenko**: Shakespeare en un món canviant. **Catalina Buzoianu**: Un somni d'August Strindberg. **José Sanchis Sinisterra** Impromptus dramàtics. Informació: 93/2682078

Jornada d'Iniciació al Coneixement de les **Plantes Medicinals** de la Garrotxa. 14 de juny.

Exposicions

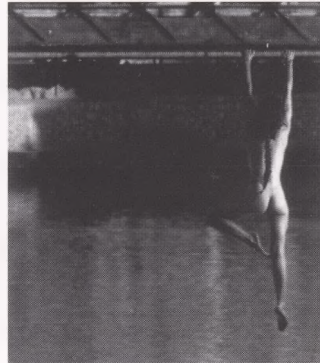
Escultura

Anna Manel.la. Galeria Arcadi Calzada. Del 24 de maig al 2 de setembre.

"**Les rialles de Cheshire**". Rosa Brugat. Sales Municipals d'Exposició. Girona. Del 30 de maig al 29 de juny.

"Visage".

Fotografies de l'Enric Roca. Cafè Mozart. Girona. Del 16 de maig al 16 de juny.

Recorreguts urbans:

"Els arbres d'Olot". 28 de juny. A càrrec de David Soler.

"Escultures als carrers d'Olot". 10 de juliol. Amb Arcadi Calzada.

FotoPres '97. Del 30 de maig al 27 de juliol. Al Centre Cultural de la Fundació la Caixa, les millors fotos de l'any. Destacables les de Txema Salvans.

Obertura de la sala dedicada a **Josep Clarà**. A partir del 30 de maig. Al Museu d'Art Modern de Barcelona, exposició de 32 escultures de Clarà.

Marilyn Monroe. Del 3 de juny al 31 de juliol. Galeria Joan Prats, exposició fotogràfica d'homenatge a l'estrella desapareguda fa 35 anys.

Es una antiga fleca especialitzada en l'elaboració del tortell i la coca de llardons típics d'Olot
Sant Rafael, 5 - Tel. (972) 26 08 59
OLOT (la Garrotxa)

BATAFIA
RUSSET
MOLINERIA FUNDADA L'ANY 1900

CAN JAPOT - CARCUTERA
Elaboració pròpia d'embotits
c/ Roser, 5 - Tel. 26 10 61
17800 OLOT (Girona)

Ben bé
d'Olot!

FOTO: RAFEL HERRERO

Amb la col.laboració de:

 RÀDIO OLOT
99.1 FM

Sintonitza amb tu

